

9 771821155002

УВОДНИК

Стигао ревизор

Пише Мирољуб Јовановић

Тек сада може да нам буде мало јасније зашто су се тако дugo и споро стицали услови за почетак рада Државне ревизорске институције (ДРИ). Нема просторија, нема кадрова, нема паре... Пошто су за све то били задужени високи Владини намештеници, сада је више него јасна њихова намера – да колико год је могуће одложе „долазак ревизора”, а све да би сачували своју „слободну зону” вршења.

Потврду смо добили поткрај прошле недеље када је први човек ДРИ Радослав Сретеновић обелодано само неке из низа незаконитих радњи које су током четвромесечне контроле откривене у 14 министарстава, три управе и једној дирекцији. Остале државне институције још нису ни биле на „прегледу”.

Задатак ревизора био је да прочешљају завршни рачун државног буџета за 2008. годину и ако је у свему ишта позитивно то је што се контрола располагања државним финансијама од стране једног независног тела први пут обавља откад је државе Србије. Све до сада се вељда подразумевало да – ко је у власти, тај је и безгрешан, без потребе да се то проверава или доказује.

Али, 'оћеш врага. Само што су овде-онде „уболи”, ка ревизорима је покујала лавина прљавшина. Примери за „илустрације” које је пред новинарима изнео Сретеновић довољно су да се о државним органима и појединцима у њима добије упечатљива слика расипништва. Да ли и криминала – можда ће се сазнати неког лепог дана.

Тако смо, рецимо, сазнали да је прошле године сваког месеца сваки од 80 запослених у Републичкој дирекцији за имовину имао прековремени рад, укупно 22.352 сата мимо редовног послса, а да се не зна на шта је уложен. Или, Управа за једничке послове републичких органа купила је од „Југопетрола” бонове за гориво вредне 110 милиона динара без поступка јавне набавке и без закљученог уговора.

Министарство за рад и социјална питања, опет супротно закону, склопило је уговор са једном приватном фирмом о одржавању рачунарске опреме, вредну скоро 2,8 милиона динара. Једно друго министарство – за заштиту животне средине, исплатило је двема приватним фирмама 300 милиона динара за уништавање комараца и амброзије, а треће – Министарство економије и регионалног развоја, закључивало је уговоре о делу супротно одредбама Закона о раду, јер су плаћани људи са стране за послове за које постоје систематизована радна места и на њима запослени чиновници који примају редовне плате.

Међу сличним „пикантеријама”, или знатно вреднијим, су позајмљивања државних паре. Тако је јавним и другим предузећима 2005. и 2006. године, из буџета „на почек“ дато 13,5 милијарди динара. До данас паре нити су враћене, нити су предузете мере за њихову наплату. Слично се газдовало и новцем од приватизације: позајмљено је близу 15 милијарди динара (Железницама Србије, Електропривреди и другима), дугови су остали, а успут су истим предузећима одобравана нова задужења.

И тако даље и томе слично.

Ревизор је по закону дужан да без одлагања поднесе захтеве за покретање прекрајних поступака или кривичних пријава против одговорних појединача. Иста обавеза подразумева се и за државног тужиоца. Информација о таквим „потезима” за сада нема. Да ли ће их бити – чуће се.

Међутим, трагање за кривцима, ако га и буде, отежаваће или служити за изговор, то што су у контролисаној 2008. години биле две владе: у првој половини Коштуничића, у другој Цветковића. У таквим ситуацијама, друга искуства нам говоре, обично бива да одговорних нема, али бар ће пучанству – које се ословљава и као порески обveznici – бити јасније какве цвећке, поштењачине и моралне громаде има у власти коју сама бира.

НАЈПЛЕМЕНИТИЈИ

ПОДВИГ ГОДИНЕ

Све Боротине кћери

ВЛАДАН АТАНАСИЈЕВИЋ,
МАЈКРОСОФТОВ ШАМПИОН

Дух софтвера
и душа
Крагујевчанина

ВОЈИСЛАВ СПАСИЋ,
ПРВИ ТЕНОР КРАГУЈЕВЦА

Опера рођена,
сада корак
по корак

ЖАРКО ПАВЛОВИЋ,
ШУМАДИЈА РАДНИЧКИ 1923

Не идемо
нигде, сем
у Прву лигу

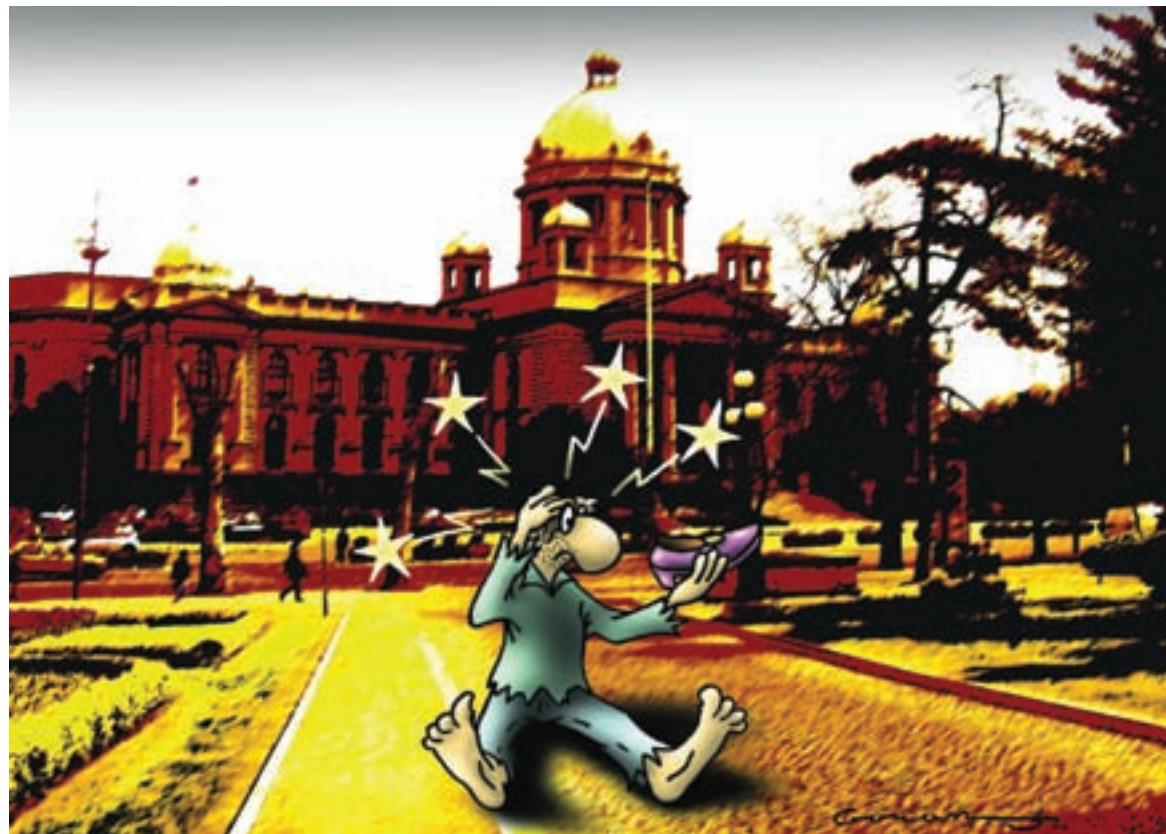
страница 20.

страница 26.

telefoni
за 1 dinar

Карикатура: Горан Миленковић

АНКЕТА ЈЕСТЕ ЛИ ИЗВРШИЛИ РЕЗЕРВАЦИЈУ ЗА ДОЧЕК НОВЕ ГОДИНЕ?

М. Ићајловић

Србијанка Јаношевић, пензионер:
- Немам навику да негде идем, а ни пару да је променим.

Драгана Јаковљевић, ученица:
- Имам планове за дочек са пријатељима из дома за ученике „Артем”.

Лука Ковачевић, ученик:
- Видећу са пријатељима, још је рано.

Данило Пејановић, дипл. економиста:
- Радим нон-стоп, немам времена за проводе.

Јефимија Димитријевић, домаћица:
- Провећу новогодишње празнике у кругу породице, али репризу у хотелу.

Бојана Марковић, ученица:
- Хотел „Шумарице”, чим пусте карте у продају.

Драгица Марковић, чувар изложбе:
- Знам своје финансијске могућности, седећу код куће.

Радосав Калађировић, сликар:
- Резервисао сам провод у кући, али не знам чијој.

Саша Димитријевић, стручни економиста:
- Резервисао сам породично, код родитеља на селу.

ДРУГА СТРАНА

Сајам и цијеле

Пише Драган Рајичић

Куд се деде део паре пореских обвезника, буџетска инспекција још није успела да похвата по надлежним министарствима. Једноставно, пошто је народу узето и црно испод ноктију, имало се, могло се. Паре и иначе најбрже нестају кад гладни треба да нахране сите јер су њихови апетити највећи. Главно да се у Влади око тога још нико није узбудио. А и било би заиста незгодно да поред народа, који је већ увек пролупао јер му нису све козе на броју, у таквом стању у Европу стигну и они који толико брину о нама и то само зато што њима на броју нису све милијарде.

Њихово неузбуђивање вероватно почива на премиси да толике паре нико тачно и не може да похвата, а ако им се баш понека милијарда и омакла тамо где не треба пореским обвезницима би у перспективи штета могла да буде надокнађена једним лепо сроченим извиђањем. Јеби га, људски је грешити и иначе, а камоли кад си на власти! А ако опљачканим грађанима ни то не буде довољно, онда би наши европејци могли да формирају нову буџетску инспекцију која би то боље преbroјала, и онда би и вуци били сити и све овце на броју. тј. козе.

Тако је, уосталом, и овде код нас пре неку годину једна ревизорска комисија на челу са дипломираним инжењером мерила ширину и дубину неких путева, па кад се испоставило да је уско, ем плитко, наши локални европејци заменили су једном другом, након чега су путеви моментално увећали своје габарите. Хвала Богу, и то је прошло без великог узбуђења, сви актери су живи и здрави, једино не знам у каквом су стању дотични путеви јер ме помало страх да туда нађем.

Са тих путева овде прелазим на градске и приградске улице које су, једном сам нешто о томе већ писао, немерљиви ресурс овог града, далеко значајнији од фабрике аутомобила. Треба их само све претворити у паркиралишта и тако склопити „паукову“ мрежу. Ја сам предлагао да се наплати паркирања врши до Десимировића или Драче, на пример, али видим да локални европејци на томе и сами брзо раде. Већ су стigli до зграде Сајма, а одатле, опет Богу хвала, ни до Десимировића није далеко. Ја се, за потребе овог текста, ипак заустављам код поменуте локације.

Ту је ових дана био и сајам аутомобила. Иако тамо нисам био, разумем значај догађаја. А нисам био из личних разлога. Оно што бих тамо видео после бих морао да сањам пар деценија док не изађемо из ове светско-наше кризе (копродукција! - оп. аут.), а за моје ментално здравље било би боље да дотле своје снове задржим под контролом, тј. на 'лебу и млеку'.

На сајму, међутим, био је мој комшија Жика. И вратио се љут као рис. Прво помислих да су га у оној гужви оцепарили, али, паде ми опет на памет: шта па њему да нађу у цепу. И шта је он тражио на сајму, кад на оном његовом тридесетогодишњем кршу ни једну гуму не може да замени, није ми се указивало. Он сам ми је све објаснио. Ишао да види шта би купио ако на лутрији ухвати премију. Ал' му све пресело. Ипак га оцепарили! И то испред хале - паркирање сто динара! Вишеструко скупље него у самом центру, а он се, вели, тамо задржао свега петнаестак минута. Толико му је требало да изабере ауто за свој лото листић.

Ко је ту отимачину организовао, Сајам или градски чланици, он није ни покушао да сазна. Толико се најутио, вели само да му је било дошло да некога од њих потегне ципелом јер је баш тог дана, најавола, гледао и скупштински пренос.

Иако у шали, занимalo ме је зашто то није и урадио. Зато, вели, што је тамо био у папучама. Једине ципеле које има остала му код шустера на редовном годишњем ремонту!

CityVision
MESTO OGЛАШАВАЊА УСПЕШНИХ
LED EKRAN U CENTRU GRADA

NOVA ERA
SPOLOČNIKOG OGЛАШАВАЊA

Bilbordi kakve ste oduvek želeli!

TOP LOKACIJA:
STROGOG CENTRA KRAGUJEVCA
Nejednostavnija reklamna i poslovna ploča u sredini grada

PPOZOVITE 302-852
i uz nagradni kod: "kgnovine" dobitcete
10% popusta za reklamu

Deda Mraz je već stigao

PUNTO CLASSIC

STARO za NOVO

POPUST 1000 € kamata 4,5%

Svakom kupcu poklon bluetooth uređaj

ZASTAVA PROMET
ARENA MOTORS
Lepenički bulevar 33, Kragujevac
034/502 010, 034/502 025;
call centar 0800 034 035
fiat@arenamotors.rs, www.arenamotors.rs

FIAT

ПРЕДЛОГ БУЏЕТА ГРАДА ЗА 2010. ГОДИНУ

И штедљив и развојни

Планирани приход од 6,86 милијарди динара на нивоу је овогодишњег умањеног буџета, уз повећање од само пет–шест одсто. У трошењу средстава завешће се мере штедње, а развојни карактер буџет је задржао јер ће се више од трећине прихода употребити за инвестиције

Пише Милош Пантић

Kрагујевачки градски буџет који је последње три године растао по стопи од 20 посто и у том периоду је готово удвојстврен, у наредној години неће моћи да настави са увећањем, јер је актуелна привредна ситуација, обележена рецесијом, наметнула нове услове. Зато је, према Нацрту буџета за 2010. годину, који је усвојио Градско веће и он ће се као Предлог буџета наћи пред одборницима Скупштине града у децембру, предвиђено да приходи за идућу годину буду 6,86 милијарди динара.

То значи да се предвиђени приходи задржавају на нивоу овогодишњег буџета, који је умањен ребалансом, уз повећање од само пет–шест посто, чиме ће и потрошња из градске касе у наредној години бити у знаку штедње и умањења трошкова где год је могуће.

Највећи део прихода чиније изворни градски приходи у износу од 4,67 милијарди динара, док ће уступљени приходи од Републике бити 1,55 милијарди, а трансферна средства из државног буџета 627 милиона динара, што говори да је буџет планиран са ослањањем највише на сопствене изворе.

Код изворних градских прихода највише средстава планирано је да се убере од продаје добара и услуга, односно продаје грађевинских локација потенцијалним инвеститорима, и то 1,6 милијарди динара, док је од накнаде за уређивање земљишта предвиђено да се наплати 700 милиона динара. Члан Градског већа за инвестиције и развој Небојша Васиљевић каже да ће у условима економске кризе бити тешко да се оствари овај план и продаја толико локација, али да су очекивања да ће се ова пројекција ипак остварити.

■ Амбициозна инвестициона улагања

Код потрошње буџетских средстава предвиђено је да највише новца оде на текуће расходе, и то 4,28 милијарди динара, од чега на расходе за запослене 1,21 милијарди, за коришћење услуга и роба 1,36 милијарди, субвенције 530 милиона и дотације 485 милиона динара.

Највећа уштеда, како је објашњено на седници Градског већа,

заправо ће се постићи тиме што ће плате запослених у градској управи и предузећима и установама које се финансирају из буџета у наредној години бити замрзнуте.

Преостали део буџета, који износи 2,35 милијарде динара, утровиће се на инвестициону градњу, односно финансирање капиталних објеката, што значи да ће се више од трећине буџета уложити у развојне пројекте, чиме овај буџет и у условима рецесије задржава развојни карактер, речено је на седници Градског већа.

Од свих средстава предвиђених за градњу планирано је да Градска управа за инвестиције и развој уложи у своје пројекте 945, 7 милиона динара. Према предлогу буџета, у стамбени развој биће уложено 279 милиона динара, и то у изградњу становова Градске стамбене агенције 265 милиона, расељавање Авалске улице 12 милиона динара и у монтажне објекте из програма „Хелп” два и по милиона динара.

Далеко више средстава ова Градска управа инвестираће у развој заједнице, и то 270 милиона динара за подизање зграда и грађевинских објеката. У Предлогу буџета планирани објекти подељени су у три групе. Тако се наводи да ће се ова средства уложити у изградњу Оперативно техничког центра „Водовода”, Завода за хитну медицинску помоћ, јавне гараже, објекта ФИЛУМ-а, где опет град треба да има иницијална средства, ако инвестицију обезбеди надлежно министарство

и три групе. Тако се наводи да ће се ова средства уложити у изградњу Оперативно техничког центра „Водовода”, Завода за хитну медицинску помоћ, јавне гараже, објекта ФИЛУМ-а и још једног обданишта.

НОВА УЛАГАЊА У ОПЕРАТИВНОТЕХНИЧКИ ЦЕНТАР „ВОДОВОД“

ЗА ИЗГРАДЊУ СТАНОВА ПЛАНИРАНО 265 МИЛИОНА ДИНАРА

ЗА ГРАДЊУ ГРАДСКИХ УЛИЦА ПРЕДВИЂЕНО 935 МИЛИОНА

Под ставком „реконструкција“ наведено је да ће се средства уложити у објекат у Улици краља Петра, купатила у Бањи Вољавча, објекат „Пионир“ и електро мрежу и лифтовска постројења. Трећа ставка, „почетак градње“, односи се на нову Аутобуску станицу и Амбуланту број 4, уз улагanje у откуп објекта и неке мање инвестиције.

Већ на први поглед види се да је 270 милиона динара недовољно да се све набројано изгради, реконструиши или започне градња, јер тим износом не би могло да се покрије ни петина наведених инвестиција.

■ За отпремнине 30 милиона

Небојша Васиљевић објашњава да то што су сви ови објекти појлојани под ставком капиталне инвестиције не значи да ће град учествовати у њиховој комплетној градњи. Код јавне гараже или Аутобуске станице, на пример, град планира да уђе у градњу кроз партнёрство јавног и приватног сектора, за шта се отварају и законске могућности.

Такође се и код градње затвореног базена, за шта је у буџету предвиђено улагање 150 милиона динара, предвиђа овакво партнёрство, где ће град инвестирати у овај део објекта који ја јавну употребу, док ће за други, комерцијални део покушати да заинтересује приватне инвеститоре.

Када су упитању инвестиције у објекте где улагање приватног ка-

питала није могуће, они су наведени у списку инвестиција, јер је потребно дати оквир у буџету за улагање иницијалних средстава града, док преостали део средстава треба да уложи држава.

- Када је реч о Заводу за хитну медицинску помоћ, ми очекујемо да 50 посто средстава буде уложено из НИП-а, али се још не зна да ли је тај пројекат одобрен код надлежног министарства. Такође, и код градње објекта ФИЛУМ-а град мора да предвиди иницијална средства, а инвестицију треба да обезбеди надлежно министарство. Код градње Амбуланте број 4 инвестиција није толико велика да град не би могао да је заврши, али је у склопу тог објекта предвиђена градња школског и дечјег дис-

панзера, тако да су и овде градска средства само један део, каже Васиљевић.

Новина у буџету за наредну годину је и планираних 30 милиона динара за отпремнине радницима градске управе који ће током 2010. морати да оду са радних места као вишак, а у складу са државним мерама за рационализацију државне управе. Васиљевић каже да се за сада предвиђа да ће, према мерилима које су дали надлежни државни органи, око 250 запослених у градској управи и установама културе бити вишак и да на њихове отпремнине треба да се утроше ова средства.

Вишак радника у делатностима које нису у директној функцији управе, као што су чистачице, портири и возачи, решаваће се упоредо и на други начин, формирањем привредних друштава у које ће прећи ови радници, али они који се определе за ову варијанту неће можи да добију отпремнине, закључује Васиљевић.

Иначе, за инвестициону градњу објеката далеко више средстава предвиђено је да се уложи кроз пројекте Предузећа за изградњу града, и то 1,74 милијарде динара. Тако ће за изградњу уличне мреже бити утрошено 935 милиона динара, за инфраструктурне објекте 580 милиона динара, а за водоснабдење 235 милиона динара.

Из буџета за 2010. годину за програме културе биће издвојено 344 милиона динара, за спортске организације 235 милиона, медије 58 милиона, основно образовање 163 милиона, средње образовање 154 милиона и Универзитет 12 милиона динара.

СТАРА-НОВА ИНИЦИЈАТИВА О ГРАДУ КАО ЗАЈЕДНИЦИ ОПШТИНА

Град остаје у комаду

Крагујевачки „еспеовци“ обновили су стару иницијативу да се град подели на пет општина, пре свега због равномернијег развоја, али у другим градским странкама не виде да би нова организација локалне самоуправе имала ефекте

Пише Слободан Џупарић

Kрагујевачки Градски одбор Српског покрета обнове и одборници ове странке поднели су иницијативу Скупштини града да се Крагујевац подели на пет градских општина: Стари град, Аеродром, Станово, Пивару и Страгари. Децентрализација градске касе, и потреба за равномерним развојем града главни су разлози за подношење ове иницијативе, каже се у саопштењу за јавност СПО-а.

- Циљ ове иницијативе је суштинска децентрализација и ја волим да употребим један нови термин: декрагујевизација Крагујевца, вели Милан Урошевић, председник ГО СПО. - Пошто све политичке странке причају о дебеоградизацији Србије, можда је прво потребно урадити декрагујевизацију Крагујевца, како би онда имали право да тражимо дебеоградизацију Србије и њену суштинску децентрализацију. Мислим да

је за град ове величине потребно да има пет општина, а да се у будућности и те општине поделе на још мање. Знамо да Шпанија има око 10.000 општина, Француска близу 40.000... Потребно је власт спустити на што нижи ниво како би грађани могли успешније у њој да учествују, образлаže Урошевић.

Прича није нова, а на какав одјек наилази у другим странкама које у граду имају парламентарни статус – проверили смо у њиховим партијским руководствима.

■ Неће проћи

Владан Јовановић, потпредседник Градског одбора ДС у Крагујевцу, каже да је ова иницијатива легитимна и да подразумева поделу града на општине по предлогу који је учињен пре седам година, када је то била обавеза према Закону о локалној самоуправи из 2002. године. Међутим, подела града на општине никада није заживела, а разлога за то има више.

- Сматрам да није неопходно да имамо већи број општина да бисмо

имали равномернији развој свих делова града. Но, уколико једна озбиљна и стручна анализа говори у прилог томе да ће се град Крагујевац развијати у наредном периоду у тој мери да то подразумева и другачију организацију административног апарата, не бих био против тога да се локална самоуправа организује у оквиру више општина. Али, том би проблему приступио систематично, каже Владан Јовановић.

Владан Вучићевић, први човек „Нове Србије“ у Крагујевцу и одборник у градском парламенту, тврди да је иницијатива о подели града на пет општина „у овом тренутку смешна“.

- То је фарса једне странке која не може да испуни своја предизборна обећања дата грађанима и странке која неће да критикује злоупотребе локалне власти у којој се налази: скупе радове, инвестиције које сустале... Без децентрализације касе џабе можете да имате пет, десет, педесет општина! Нити ће то да прође, нити ће Скупштина града то да разматра, уверен је Вучићевић.

И по речима Милете Поскурице, народног посланика и члана Председништва Српске напредне странке, образложење предлагача ове иницијативе крајње је бесмислено, јер тај вид децентрализације није

ни по чему сврхисходан. Пре је то начин за удомљавање вишке администрације који постоји сада у једној централној градској општини, због чега такву одлуку не би требало подржати.

- Бољу приступност грађанима може да се обезбеди ако ефикасније функционише постојећа градска општина. То уситњавање је сасвим провидна манипулатација пред спровођењем Закона о рационализацији локалне самоуправе, тврди Поскурица.

Председник крагујевачких социјалиста Обрен Ђетковић подсећа да је ова иницијатива старијег датума, али се у међувремену видело да формирање више општина не било повољно за град. Оно би довело до новог оптерећења, јер би неминовност била да општине траже и своје скупштине, председнике, администрацију... Тако би било увећавање чиновничког апарата, што је у овој ситуацији непојмљиво, те је отуда и иницијатива СПО-а изненађујућа, каже Ђетковић.

■ Политички став

- Формирани су савети месних заједница преко којих се остварују права грађана у Скупштини града. Да нема њих можда би се могло разговарати о формирању једног броја општина, али поставља се питање како их формирати – културно, историјски, географски? Ако већ желимо да причамо да је Крагујевац регионални центар, онда га треба правити тако да Кнић, Баточина, Лапово, Топола, Аранђеловац, Јагодина и Рековац буду општи-

МИЛАН УРОШЕВИЋ О ДЕКРАГУЈЕВИЗАЦИЈИ

не града Крагујевца, каже Обрен Ђетковић.

Портпарол „Заједно за Шумадију“ Зоран Палчић не би се, како каже, изјашњавао о иницијативи Српског покрета обнове, пошто је види као партијску идеју о којој је сазнао из средстава јавног информисања. Ту се не види никаква подробнија анализа која би оправдала иницијативу, неко стручно мишљење – сем политичког става, каже Палчић.

- Ја могу да изнесем став „Заједно за Шумадију“ да је Крагујевац један од лидера децентрализације у Србији. Извршио је децентрализацију града кроз месну самоуправу. Отако је „Заједно за Шумадију“ на власти у граду, имали смо у два наврата изборе за савете грађана месних заједница. Претходна градска власт је, подсетимо, укинула те изборе и фактички угасила функционисање месне самоуправе, а ми смо је вратили. Она је добар вид децентрализације града, јер савети грађана имају изузетно велики утицај при доношењу планова за развој града за сваку буџетску годину, апострофира Зоран Палчић.

ГРАДСКЕ ДАЖБИНЕ У НАРЕДНОЈ ГОДИНИ

Скупља рента

Рачуни за накнаду за коришћење градског грађевинског земљишта биће увећани од Нове године за 20 одсто, како за грађане, тако и за привреду. Тиме ће град у наредној години инкасирати 600 милиона, односно сто милиона динара више него ове године.

Истовремено, наредна године биће и последња у којој ће се плаћати земљарина. Већ 2011. године грађани ће ову дажбину плаћати као врсту пореза на имовину, што ће практично значити и далеко веће износе на рачунима.

Начелница Пореског одељења Мирјана Јевђић Станарчић објашњава да се вредност бода по ме-

нардне године земљарина ће бити скупља за 20 одсто, али ће грађани последњи пут плаћати накнаду за коришћење грађевинског земљишта. Уместо тога, од 2011. године, обрачунаваће се накнада за право својине, односно порез на имовину

тру квадратном, што је основица за коначно обрачунавање ренте, утврђује на основу планираног износа за инвестиционо одржавање града.

- Програмом за уређење града планирано је 600 милиона динара. Да би се обрачунала рента треба узети у обзир цео овај износ и ставити у пропорцију са 70, од-

носно 30 одсто, за правна и физичка лица, чиме се добија вредност бода по метру квадратном, који се после множи са површинама. Додуше, за прошлу и ову годину у буџету је био планиран исти износ за комунално одржавање града, али је као основица за ренту за 2008. узето 400, а ове године 500 милиона динара, каже Мирјана Јевђић Станарчић, напомињући да ће наредне године бити извршene све припреме за замену, па ће 2011. уместо накнаде за коришћење земљишта грађани плаћати накнаду за право својине или порез на имовину за градско

ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ

Без промене у 2010.

Висина стопе за порез на имовину и у наредној години остаће иста и поред тога што су Крагујевац и Врњачка Бања једини градови у Србији који су ову стопу смањили са 0,40 на 0,30 одсто. Врњачка Бања је, међутим, вратила на ранији ниво, а Крагујевац није, иако се испоставило да овај потез није дао никакве резултате. Нити је повећан приход, нити број пореских обveznika.

- Остали смо при томе да се не мења висина пореске стопе, јер ће у скоро доћи до измена закона о порезима на имовину, које се односе на пореска ослобађања и пореске кредите. У овом тренутку још увек не знамо колика ће бити пореска обавеза за 2010. годину, док не буде извршена измена закона. Пореска стопа, дакле остаје на истом проценту. Пријаве пореза на имовину примају се до 31. марта, до када ће требало да буду извршene планиране измене, које ће претпостављам, утицати на висину пореза, каже Мирјана Јевђић Станарчић.

НАПЛАТА НАКНАДА У 2009.

Земљарина и таксе добро, порез никако

У Пореском одељењу кажу да је наплата накнаде за коришћење грађевинског земљишта и комуналних такси ове године била одлична, захваљујући принудној наплати и блокадама рачуна, али је драстично подбацила наплата пореза на имовину.

Земљишна рента наплаћена је у износу од 92 одсто, односно од плаћених 400 милиона наплаћено је

грађевинско земљиште.

Наиме, Уставом је предвиђено постојање јавног, приватног и задружног власништва, као и стављање у промет грађевинског земљишта, а

око 360 милиона, док је од комуналних такси приходовано 80 одсто планираног износа.

Са друге стране, од 47.000 обвезника порез на имовину платило је око 40 одсто грађана, што је незапамћено лоша наплативост. Због тога су у октобру градски порезници послали 20.000 опомена свима који дугују од две до 10 хиљада динара, не би ли грађане подсетили да плате ову обавезу. Иако камата за неизмиривање пореза износи 23,5 одсто на годишњем нивоу, а после опомена следе решења о принудној наплати, наплативост није повећана.

Законом о планирању и изградњи спроведено је претварање права коришћења у право својине, односно постављен је правни оквир за интегрисање накнаде за коришћење у порез на имовину, при чему се инсистира на тржишној вредности грађевинског земљишта.

То значи да ако поседује кућу у граду на плоцу од пет ари, при чему је вредност ара на тржишту, рецимо, 20.000 евра, а целог плаща 100.000 евра, од 2011. мораће да плати реалан порез, односно далеко више него што је до сада плаћао накнаду за коришћење.

Начелница Пореског одељења, која је и члан републичког законодавног одбора, тврди да се овај начин обрачунавања пореза примењује у свим европским земљама, а крајњи циљ је да центри у свим градовима постану пословни центри.

Г. БОЖИЋ

УГОВОР ГР АДАИ „ГЛ ОБАЛА“

Ново лице Колоније

УС таројр адничкој колонији ма рту наредног динет реба дапоч неи зградња комплекса од 25.000 квадратних метара, аби к асније поредње гани као дуплов ећис тамбено-пословник омплекс

У Скупштини града у уторак су градоначелник Крагујевца Верољуб Стевановић, директор Представништва грчког инвестиционог фонда „Глобал“ и директор Предузећа за изградњу града Слободан Крунић потписали уговор о изградњи стамбено-пословног комплекса у Старој радничкој колонији. Према одредбама уговора градња од 25.000 квадратних метара треба да почне у марту наредне године.

Према речима директора Представништва „Глобала“ за Србију Душана Ковачевића, после завршетка овог мањег комплекса у Колонији треба да буде изграђен стамбено-пословни комплекс од 50.000 квадратних метара.

- Крагујевчанима ћемо понудити савремени начин становаша. Сваки стан ће имати свој затворени паркинг простор, а структура станова ће, пошто је комплекс флексибилан, зависити од интересовања купаца. Идејно решење комплекса је такво да ће тај део града, али и цео Крагујевац бити

препознатљив по овом комплексу, каже Ковачевић.

На питање новинара колико је поменуту уговор „тежак“ и колико ће „Глобал“ инвестицији у ова два комплекса, Ковачевић је одговорио да се још није дошло до те фазе еализације.

- Наша идеја није да градимо скупим материјалима, него да се ослонимо на младе и искусне до маје архитекте и изаберемо најбоље решење. Морам да кажем да

стичију, а „Глобал“ ће то учинити у марту. Поставили смо камен темељац за изградњу „Темпа“, који су инвеститори озбиљно кренули у реализацију пројекта. Све то нам говори да је криза на крају или да полако престаје. Види се да су инвеститори заинтересовани, а је велике инвестиције тек очекујем. Инвестицијом „Глобала“ и изградњом два велика стамбено-пословна комплекса Колонија ће свакако постати најлепши део

РУКОВАЊЕНА КОНФОРМНОСТ ПРИ ОТПИСИВАЊУ ГОВОРА

смо понуђеним решењима веома задовољни, тврди директор „Глобала“ за Србију.

Према речима Верољуба Стевановића, ова инвестиција је веома значајна за град.

- „Нелт“ је започео своју инве-

тију Крагујевца. Имао сам прилике да видим идејно решење и то је изузетно, као и оно шта ће градити „Нелт“. Сигурно ћемо добити свим другима тог дела града, закључио је Стевановић.

М. Ђ.

САГРАДИЛИ „РОДА ЦЕНТАР“, А ЛИНИ СУ НАПЛАТИЛИ

ПРОБЛЕМИ „НЕИМАРА“ И „РАТКА МИТРОВИЋА“

Меркатор дугује милионе вра

Према информацијама из грађевинског предузећа „Неимар“ пословни систем „Меркатор“ за извршene радове овој фирми и предузећу „Ратко Митровић“ дугује 973.133 евра. Због тога је прво пословодство ове две фирме, а потом и Штрајкачки одбор „Ратка Митровића“, у моменту закључења овог броја новина, позвало све раднике и новинаре на конференцију за штампу, која је требало да се одржи у среду 2. децембра у 14 сати у производном погону „Ратка Митровића“ у Индустриској зони.

У саопштењу за јавност, између остalog, пише:

„Поменути објекат није исплаћен. У овом тренутку се већ петнаест месеци на име извршених радова на поменутом објекту дугује „Неимару“ 973.133 евра, што

директно узрокује неизмирено обавезе према радницима и њихове егзистенцијалне проблеме. Желимо да скренемо пажњу на непопуларно пословног кодекса и непословност страних инвеститора према домаћој привреди. Такав однос прети да урушје једну стабилну домаћу индустрију и остави 350 људи без посла и на улици“.

У позиву Штрајкачког одбора наводисе с ледеће:

„Због ненаплаћених дуговања послодавац није у могућности да измири заостале плате за четири месеца и остале дуговања према радницима. У случају да се не изврши наплата од повериоца и не измире дуговања према радницима до 4. децембра, уследиће у понедељак, 7. децембра, протести испред „Ратка Митровића“.

ZASTAVA PROMET – ARENA MOTORS ponosno objavljuje da je

Chevrolet Cruze добио максималних пет звездica за bezbednost u Evropi

Najviši ikad ostvareni broj bodova na testovima prednjeg i bočnog sudara u istoriji EuroNCAP

Novi Chevrolet Cruze ove godine je drugoplasirani u zaštiti odraslih putnika

Konačno, automobil koji izgleda zavodljivo baš kao i njegova cena!

Cena od 12.649 EUR

ZASTAVA PROMET
Arena Motors Kragujevac

Lepenički bulevar 33
Telefon: 034/502 000
Besplatan poziv: 0800 034 035
gm@arenamotors.rs
www.arenamotors.rs

GET REAL. CHEVROLET

Kragujevačka firma **ZASTAVA PROMET – ARENA MOTORS**, ovlašćeni diler за prodaju i сервисирање возила OPEL, CHEVROLET, FIAT, ALFA ROMEO, LANCIA, FIAT PROFESSIONAL, IVECO, средњом ове године добила је sjajно појачање – **Chevrolet Cruze** – автомобил који су kreirali, udružени snagama, Chevrolet дизajnersки timovi из читавог света.

Savršenim izgledом и performansama, овај автомобил сигурно привлачи паžnju prolaznika, а у комбинацији са изузетно приступачном ценом и податком да је добио највише ocene od 5 зvezdica na bodovanju od strane Evropskog програма ocenjivanja novih automobila (EuroNCAP), постаје јасно зашто је Cruze automobil који menjia pravila.

Prema EuroNCAP, Cruze је забележио 79 бодова од могућих 100, чиме се сврстао међу најбезбедније моделе у класи путниčких автомобила. Cruze је постигао 96 одсто у заштити одраслих путника, чиме је ове године drugoplasirani, nadmašivši сва testirana vozila из premium klase.

Cruze је забележио максималних 16 бодова у предњем судару под углом и максималних осам бодова на тесту боčног судара са покретном, deformišćom barjerом. Cruze је прво путничко возило са максималним бројем бодова на оба теста од како је EuroNCAP почео да оценjuje ponašanje vozila у сударима, 1997. године.

Nezavisna evropska организација за testiranje је уједно додељила i 7,3 od могућих 8 бодова Chevroletovom новом kompakt sedan vozilu u testu боčnog udara šipkom, што ukazuje на

то да ојачана боčna školjka Chevroleta štiti putnike u slučaju боčног судара. Nasloni за главу модела Cruze су добро постављени тако да примају snagu udara ne dozvoljavajući nagli traj glave prilikom udarca otpozadi. Cruze је, на тесту, takođe visoko ocenjen za заштиту dece i pešaka.

"Zadovoljni smo izuzenim ocenama koje је Cruze добио за bezbednost," rekao је Wayne Brannon, председник i generalni direktor kompanije Chevrolet Europe. "данашњи rezultati potvrđuju da Cruze nudi bezbednost koja definise standarde. Ovo nadopunjuje njegov smeo stil, izvrsne osobine vožnje i rukovanja i odličnu vrednost dobijenu za uloženi novac."

Cruze је ranije добио ocene od pet zvezdica највиše u klasi u Australijskom programu ocenjivanja novih automobila (ANCAP) i od Kineskog

programa ocenjivanja novih automobila (C-NCAP).

Bezbednost модела Cruze почиње од njegove čvrste strukture.

Cruze poseduje novi integralnim sistem ram-karoserije (BFI) који је dopunjeno fino podešenim delovima šasije. Sa BFI sistemom, gornji stroj i ram su jedinstvene izvedbe, nudeći povećano osećanje čvrstoće i stabilnosti.

64% strukture je izvedeno od čelika velike snage, uz obezbeđen visok nivo zaštite.

Ojačavanje vrata i zatvaranje prtljažnika, upotrebo ultra-snažnih čelika za B-stubove i efikasni aluminijski branici dodatno obezbeđuju maksimalnu sigurnost.

Cruze sadrži čitav spektar aktivnih i pasivnih bezbednosnih svojstava kakva

се обично nalaze samo na skupljim vozilima, a koja uključuju:

- Elektronsku kontrolu stabilnosti
- Kontrolu vuče
- ABS
- Pomoć pri parkiranju
- Elektronska distribucija kočione sile
- Šest vazdušnih jastuka, uključujući vozačev, za saputnika, prednje i zavesne vazdušne jastuke
- Podsećanje za stavljanje sigurnosnog pojasa, povlačenje pojasa, predzatezači sa ograničenjem opterećenja sedišta.

Svi zainteresovani kupci i zaljubljenici u automobilizam se o ovom sjajnom automobilu mogu neposredno rasipati u saloni **ZASTAVA PROMET - ARENA MOTORS** Kragujevac, Lepenički bulevar 33, i lično se uveriti da po ovoj ceni ne mogu pronaći bolji, noviji, prostraniji, opremljeniji, atraktivniji i bezbedniji automobil.

„ФИЈАТ 500“ НАЈАТРАКТИВНИИ ЗА ПОСЕТИОЦЕ

ЕКСКЛУЗИВНИ БМВ

ШПАНСКИ „СЕАТ“

СЕДАМ ГОДИНА ГАРАНЦИЈЕ ЗА КОРЕЈСКУ „КИУ“

САЈАМА УТОМОБИЛА Новис усрету се птембру

Пише Милутин Ђевић

Сјам автомобила и ауто-компонентистике „Авто експо 2009.“ на око пет хиљада квадратна, у две сајамске хале, окупило је ове године 32 фирме, које су изложиле најновије моделе аутомобила, аутомобилских делова и најсавременију опрему за аутондустрију. Манифестацију је посетило више од 8.000 грађана, а за пет сајамских дана продат је двадесетак аутомобила, углавном средње класе.

У халама „Шумадија сјам“, који је по шести пут био организатор ове манифестације, били су изложени најновији модели познатих

тридесетака уток ућаи зложилој ена јновије моделе „шкоде“, „т ојоте“, „Б МВ-а“, „пе жоа“, „реноа“, „аудија“, „ф ијата“, к аои „м ерцедеса“ чи јац енапр емашује 100. 000е вра

светских производијача аутомобила попут „Шкоде“, „Тојоте“, „БМВ-а“, „Пежоа“, „Реноа“, „Аудија“, „Фијата“, „Мазде“, „Сироена“, „Фолксвагена“, „Мерцедеса“....

И поред похвала за добру организацију, излагачи су закључили да треба променити термин одржавања и да ову манифестацију треба поделити на Сјам аутомобила и Сјам компонентистике. Према речима директорке маркетинга Градског сајмишта Сање Стаменковић Рашевић, од идуће године, на зах-

тев дилерских кућа, Сјам аутоделова и опреме ће се одржавати у мају, док ће Сјам аутомобила бити у септембру.

Сјам је отворио председник управе компаније „Фијат аутомобили Србија“ Ђорђија Ђорђијевића Филипипа, поручивши да аутомобилска индустрија излази из кризе и да је веома важно да се Крагујевац врати на традиционално место које је имао у тој грани индустрије. Иначе, де Филипип, који је отворио и прошлогодишњи Сјам у Крагујевцу,

каже да је овогодишњи „Ауто експо“ био бољи и садржајнији од претходног.

Према речима директора „Шумадија сјама“ Ђорђа Ђорђијевића, ова година је вероватно једна од најтехничких за аутомобилску индустрију у свету, али су у њој постављени нови, оштрији стандарди пословања.

- Сјам је потврда да и у најтеже време можемо да радимо. Учинили smo све да одржимо квалитет и побољшамо понуду у односу на прошлу годину. Излагачи су дошли са својим најбољим понудама и програмима. Међу њима влада оптимизам да је криза у индустрији аутомобила прошла. То што је он бројнији и већи од прошлогодишњег говори о интересу излагача и публике да у Крагујевцу постоји најбољи и највећи сјам после београдског, рекао је Ђорђијевић.

На штандовима „Застава промет – Арене моторс“, „Амаркет ауто“, „Мазда дипем“, „Алфа ауто моторс“ и „034 Шкода“ другог дана сјама промовисани су најновији аутомобили које ове ауто куће могу да понуде заинтересованим, уз повољности при кредитирању, царинајењу и осигурању возила.

На штанду „Застава промет – Арене моторс“ представили су моделе „пунта“, „гранде пунта“, „Фијата 500“, који је као и прошле године привукао највише посетилаца, шест „Опелових“ модела, као и моделе америчког „Шевролета“.

„Амаркет ауто“ је, поред своје редовне понуде, представио и експ-

клузивне моделе „Фолксвагена“, док је шест модела „Мазда“ изложила аутокућа „Мазда дипем“, а ексклузивни модели „Алфа ромеа“ и „Шкоде“ могли су да се виде на штандовима њихових заступника „034 Шкода“ и „Алфа ауто моторс“.

Другог и трећег дана презентације су имали „Тојота“ из Крагујевца, са атрактивним моделом „авенсис“, заступник „Мерцедеса“ за регион аутокућа „Ристић“, а потом и „Аутогарант моторс“ из Чачка и „Арко“ из Крагујевца.

У суботу су посебне презентације биле резервисане за „Сироен витро груп“ из Београда и ауто центар „Маник – АЦМ“ из Чачка са моделима „ауди“ и „сеат“.

Као и сваке године запажен наступ на Сјаму аутомобила и аутокомпонентистике имала су и крагујевачка предузећа „Застава Инпро“ са програмом ауто приколица и комплетом ручних алата и „Застава камиони“.

Поред њих на сјаму у Крагујевцу своје производе представиле су и фирме које су већ квалификоване или су на добром путу да то учине да производе делове и склопове за прву уградњу у моделе „пунта“ и аутомобиле који ће се производити у компанији „Фијат аутомобили Србија“.

Поред крушевачког „Трајала“ запажен наступ имала је и сомборска Фабрика акумулатора.

Своје место на сјаму нашле су и осигуравајуће и лизинг компаније, попут „Таково осигурања“, „Дунава“ и „Рајфајзен лизинга“.

ЦЕНЕ АУТОМОБИЛА

Од седам хиљада до 100.000 евра

Цене изложених модела аутомобила биле су посебна прича. Највеће интересовање посетилаца, ипак, нису изазвали највећи и најлуксузнији модели, него возила средње и ниже класе.

Тако је „пунто класик“ могао да се купи за 7.000 евра, док се цена већег модела „гранде пунто“, у зависности од опреме и агрегата, креће од 9.500 до 18.350 евра.

„Панда“ на штанду „Заставе промет Арене моторс“ могла је да се пазари за 7.500 до 14.200 евра, док се

тренутно најатрактивнији модел „Фијата“, аутомобил године „фијат 500“, могао купити, опет у зависности од опреме и мотора, од 12.500 до 15.400 евра.

Што се луксузнијих а већих аутомобила тиче и цена је била далеко већа.

Цена модела „ауди А3“ кретала се од 24.000 до близу 42.000 евра, док је за модел „ауди А4 авант“ вадило извојити од 31.346 до преко 63.000 евра. Цена „аудија А6 авант“ је од 41.000 до чак 126.787 евра.

Најскупљи модел „ауди А8“ кошта 134.495 евра, а „ауди А8“ 138.100 евра.

„Опел инсигнија“, европски аутомобил године за 2009.г. који је био изложен на овогодишњем сјому може да се купи за 19.079 евра, док су се остали „Опелови“ модели као што је „астра класик“, продавали за 9.999 евра, док је за „корсу“ требало избројати 10.469 евра.

Сјамски попуст за „опел антару“ износио је чак 3.500, а овај модел могао је да се купи за 23.187 евра. Цена најновијег „мерцедеса“ премашала је 100.000 евра.

МИЛИЈАС ЕКУЛИЋО КОНЧАОД ИРЕКТОРСКУК АРИЈЕРУ

Ранчу Чу мићуу векче ка

Познати привредници божан Јовановић и Јован Јовановић, који су изложених модела аутомобила биле су посебна прича. Највеће интересовање посетилаца, ипак, нису изазвали највећи и најлуксузнији модели, него возила средње и ниже класе.

Тако је „пунто класик“ могао да се купи за 7.000 евра, док се цена већег модела „гранде пунто“, у зависности од опреме и агрегата, креће од 9.500 до 18.350 евра.

„Панда“ на штанду „Заставе промет Арене моторс“ могла је да се пазари за 7.500 до 14.200 евра, док се

тренутно најатрактивнији модел „Фијата“, аутомобил године „фијат 500“, могао купити, опет у зависности од опреме и мотора, од 12.500 до 15.400 евра.

Што се тиче „добро обавештених“ који су га већ поставили у друге градске фирме, он каже да може само да их демантује, али ако би дошла добра понуда из неког јавног предузећа, није искључено да би је прихватио.

- Једно је кад сте руководилац предузећа у привреди, а друго у фирмама или установама која се финансира из буџета. У производном предузећу ако на време исплатите плату, ви сте геније, а ако плати закасни неколико дана, онда сте нико и ништа. Догађаји у Лапову то ових дана речито илуструју. У „Тапацирници“ сам за девет година имао изузетно кризних ситуација. Половином прошле године светска криза је погодила аутомобилску индустрију и нама се производња знатно смањила. Морали смо да оступимо 30 радника. Као емотивног човека то ме је изузетно погодило. Таквих ситуација у јавним предузећима нема. Био сам и на једном и на другом месту, јер сам од 1997. до 2000. године био директор Фонда за локалне и некатегорисане путеве, и зато то могу да тврдим, каже Секулић.

Предузеће „Застава Тапацирница“ напустио је изузетно задовољан постигнутим. Када је дошао јуна 2000. фирма је била „обема ногама“ у стечају, до којег ипак није дошло, а сада је постављена на здраве ноге, и више од тога. Предузеће је приватизовано и већински власник који има 78 одсто кап-

итала је словеначки „НТУ“, који је донео посао израде пресвлаčака за наслон главе аутоградионе седишта и пласман на тржиште, јер се те пресвлаčаке раде за најпознатије светске аутоградионе.

„Тапацирница“ је у 2007. години имала приход од 10 милиона евра и профит од милион евра, а прошле године профит је био пола милиона евра. Предузеће је изградило и ове године пистиље у рад нову фабричку халу од око 5.000 квадратног метра, која је коштала око два милиона евра и подигнута је највише сопственим средствима, а мањим делом од кредита који се отплаћују.

Поред ових неспорних резултата Секулић ће остати упамћен и по томе што је један крагујевачки привредник који је читав радни век провео на руководећим местима у граду, а остало је да живи на породичном имању у селу Чумић.

- До 1990. године, док су моји родитељи били у стању да обрађују имање, живео сам и у селу, и у Крагујевцу, где имам стан. Али, када су њих стигле године, вратио сам се у Чумић, где и сада живим. Одржао сам домаћинство и покренуо агробизнес. Изградио сам сушару са два ортака и ове године смо предали 40 тona сувих шљива једној фирмама у западној Србији, која их пакује и извози. Тада посао су сада преузели моји си-

ОЗДРАВИО, „ТАПАЦИРНИЦУ“, А С АМО БОЛЕО

нови Марко, који је апсолвент ветеринарне, и Никола који је завршио средњу грађевинску школу. Њих живот у граду није занимао и остало су у Чумићу, а Никола се недавно и оженио. Желе да се баве овим послом и ја ћу им у томе подржати и помоћи колико буде требало, каже Секулић.

Власници словеначке фирме НТУ понули су му да остане у „Тапацирници“ као саветник, али Секулић то није могао да прихвата. Споразумно је раскинуо радни однос и пријавио се на евидентију Службе за привреде града, јер му је остало још две године до испуњења услова за одлазак у пензију. Ипак, ангажман у „Тапацирници“ није престао, јер је словеначким власницима обећао да ће завршити посао око техничког пријема и добијања употребне дозволе нове фабричке хале. Када и то обави, уследиће и коначни растанак, за који су словеначки партнери обећали пригоднун аграду.

М.ПА НТИБ

СУДОВИ: РЕИЗБОР, СЕЉЕЊЕ, АТМОСФЕРА

Подгревање пред кључање

Наводно се већ зна које су судије реизабране, а које ће морати да се побрину за нови посао, али се то не саопштава да се не би још више усилала атмосфера у „кућама правде“. Због свега трпе и грађани који ће за правду коју чекају – морати да буду стрпљиви

Пише Елизабета Јовановић

Jтоку су припреме за прелазак на нову мрежу судова и тужилаштва, која по закону треба да стартује 1. јануара. То је, међутим, довело до застоја у раду правосудних органа, јер судије не могу да закazuју рочишта пошто немaju распоред послова за наредну годину, а он реално и не може бити сачињен пре окончања реизбора носилаца правосудних функција и избора нових, који је у току. Њихов статус би, по речима в.д. председника Општинског суда Жарка Стевановића, требао да буде решен у наредних неколико дана. Док се то не деси, радиће се само предмети са назнаком хитности, углавном притворски, а сви остали ће бити у мировању.

Осим што је дошло до паузе у делу рада правосудља, створила се и нездрава атмосфера у читавој палати правде. Присутна је зебња због неизвесности око реизбора, па су неке судије своје професионалне активности свеле на минимум, а неке отвориле боловање.

Чиновници и намештеници, који тренутно вуку и највећи део посла око класификовања предмета, такође деле њихову судбину, пошто предстоји велики кадровски рез. О парничарима, који и онако годинама не могу да задовоље правду, нико и не говори, а управо они плаћају и највећи цех, јер се рочишта још од прошлог месеца заказују за фебруар наредне године, а питање је и да ли ће и тада моћи да се одржи.

Код адвоката су подељена мишљења. Док једни сматрају да у наредних шест месеци неће бити посла за ову браншу, те да ће дебело осетити промене по свом цепу, други оптимистично кажу да ће све морати да профункционише до фебруара. Ако се буде мало и каснило, није страшно, јер су и онако рочишта безбрз о пута одлажана.

Председник овдашње Адвокатске коморе Звонко Марковић чак прогнозира да ће све да дође на своје место средином јануара, па не зна чemu толика забринутост колега.

Паника пред финиш

Иако се зна да су Високи савет судства и Државно веће тужилаца већ завршило листе кандидата, оне се још не саопштавају. Мишљење је да се циљано држе у тајности, пошто би многи који нису прошли дигли руке од посла пре времена, а тренутно им је сваки човек потребан.

МНОГЕ СТРАНКЕ У СУДУ И САДА УЗАЛУДНО ЧЕКАЈУ

ЖАРКО СТЕВАНОВИЋ КАО НАЈВЕЋИ ПРОБЛЕМ ВИДИ - ПРОСТОР

колико у јединици. Све се ради у складу са Акционим планом спровођења програма и активности расподеле представа за рад, опреме, архиве и предмета правосудних органа.

Да би се тај план спровео, министар правде донео је одлуку о формирању комисија и поткомисија за његову реализацију, тако да су сви судови били у обавези да је формирају.

Стевановић даље објашњава да фактички немају више радно време, пошто се ради дан-ноћ. Комисији чини 15 чланова, међу којима је и један број судија. Њихов је задатак да сваки предмет евидентирају, одреде вредност спора и

определе надлежни суд за поступање по сваком предмету. На чelu те комисије налази се управо Жарко Стевановић.

- Пошто је то огроман посао, судије немају времена за суђење. Сугестија је Министарства да се предмети прегледају и припреме за будућу надлежност и да се ураде одлуке у предметима који су пресуђени. Управо због тих послова судије поступају само у предметима који су по закону определjeni као нарочито хитни, каже Стевановић.

Предмети под катанцем

Посебан проблем је недостатак простора у Основном суду, где највећи део послова треба да се одради. Са друге стране, велика је непознаница која ће од судија бити реизабрана и ко ће да настави рад на започетим предметима у новом суду.

ШТА СА ВИШКОВИМА У АДМИНИСТРАЦИЈИ

Синдикат тражи исти третман за све

У раду судова биће знатно мањи број ангажованог административног и техничког особља. Шта са вишковима?

- Једном броју запослених, по Акционом плану, прошлог месеца престао је радни однос, а питање осталог вишкова запослених биће накnadno решено. Без посла ће остати углавном они који не нађу места у Вишем и Апелационом суду, каже в.д. председник Општинског суда Жарко Стевановић.

Иначе, у овом суду већ је 20 лица отишло и у подружним 14. Они су добили отпремнине, по једној од четири понуђене варијанте. То су углавном референти и намештеници. Они који не буду били изабрани за судије примаће још шест месеци плате у висини последње зараде.

У крагујевачком Окружном тужилаштву свим је другачије стање. По речима тужиоца Дарка Погојца, нико се није

изјаснио да ће сам да оде с посла уз надокнаду, а у овом тужилаштву има 27 чиновника.

- Мислим да те људе неће дирати, већ ће бити распоређени сходно стручни. Нека радна места су по систематизацији угашена, или су зато нека друга отворена, тако да ће бити само пре распоређени, каже Погојац.

За селекцију судског особља формирана је посебна комисија одлуком министра правде. Жарко Стевановић претпоставља да ће комисији накnadno бити презентованы критеријуми за њихов одабир. Баш због немања критеријума примедбе има Драган Крстић, председник синдикатне организације Општинског суда, чије се радно место шефа општих и заједничких служби такође гаси. Он каже да је 2.500 људи из правосуђја Србије проглашено вишком. Министарство правде донело

СИНДИКАЛАЦ ДРАГАН
КРСТИЋ ПРОГНОЗИРА
ПРАВИ КОЛАПС

је Акциони план који предвиђа да се добро вољно за одлазак запослени пријаве до 10. новембра. Ко се у року пријавио имао је право на социјални програм, а ко се није препознао у овој причи, а остане не распоређен, после Нове године отићи ће без надокнаде. Синдикат тражи исти третман за све.

- До сада се јавило 1.100 запослених, а требало би још 1.400 да се отпусти. Сви они по Закону о раду одлазе из службе само са две плате. Синдикат је тражио да сви добију социјални програм, без обзира кад одлазе, јер су у ту сврху

већ издвојене паре из буџета, каже Крстić.

У првом кругу отишли су они којима је фалило две године до пензије или који су се на други начин обезбедили.

- Министарство правде све запослене у правосуђју држи на ластишту. Ни председник суда не зна да ли ће бити изабран за судију, исто је и са другим судијама, али и са нама службеницима и намештеницима. Та неизвесност и страх омогућава министру правде да ради то што ради, на брзину и без стратешких анализа. Са новим бројем људи немогуће је одржати процес рада, каже Крстić и то илуструје примером да већ 30.000 предмета чека на извршење, а то тренутно раде три референта, што је физички немогуће одрадити. Он прогнозира прави колапс.

- Синдикат је немоћан да нешто учини, јер се увукla неизвесност и страх код људи. Само протестима можемо да побољшамо социјални положај, каже овај синдикалац.

Урађена су тачна упутства да се предмети у свеопштем метежу не би губили.

- Предмети се држе под кључем, по нумерацији и по определењу за даљу надлежност и у неком временском интервалу биће тако, каже Стевановић, али се не изјашњава колико то може да потраје.

Посебан проблем су општински судови који се гасе. Остају у Аранђеловцу, Тополи, Рачи и Баточини, али само као судске јединице при основном суду. Ту ће се обављати послови које буде одредио председник Основног суда, а делом ће њихова надлежност бити регулисана и новим судским правилником. Највероватније, радиће се овере, подношење поднесака и поступци у оном обиму који је дозвољава.

- Све зависи ко ће да остане у бившим општинским судовима. Интенција је, која се и хоће овим реформама, да судије иду ка предметима, да би се изједначила оптерећеност свих судија, каже Стевановић, објашњавајући да је до сада била велика разлика у обиму послова Општинског суда у Крагујевцу и подружних судова.

Такође, објашњава да предмете из Крагујевца не могу да пребацују, рецимо, у Аранђеловац, јер тамо има простора. Странке имају право да им се суди у месту где закон дозвољава, а не где је комотније. Све судије убудуће ће долазити на посао у Крагујевац, па одатле по потреби у Аранђеловац, Баточину...

■ Мали простор за велику машинерију

Са друге стране, поставља се питање како ће грађани знати у ком граду, у ком суду и код ког судије им се налази предмет.

- Они који имају било какав спор могу да се обрате судовима у којима су судови до сада били или да сачекају нови судски позив, каже Стевановић.

- Ја видим и једну опасност за спровођење читаве реформе. То је недостатак простора. Основни суд захтева простор од 30 судница, што ми у овом тренутку немамо. Плус што је по новој систематизацији предвиђено да на једног судију дође судски помоћник или прправник. Где све њих смести и омогућити да раде, пита се Стевановић.

Са његовом констатацијом слаже се и Дарко Погојац, руководилац Окружног тужилаштва, мада ће тужилаштво задржати свих 400 квадрата и остаће на истом крилу зграде. Међутим, и то је недовољно, каже Погојац, јер ће на истом простору морати да се сместе сва подручна тужилаштва, а и нова – апелациона.

- За сад сви ћемо да будемо у овој згради, док се у згради Уреда не оспособи простор за тужилаштва. Већ је урађена комплетна документација, каже Погојац, али док се то не реализује, биће јако тешки услови за рад.

По његовом мишљењу, без обзира на све околности, тужилаштво ће бити много мобилијије. Претпоставља и да ће се уштедети на мањем броју кадрова и правилнијо расподели предмета.

И служба тужилаштва већ је спремна за рад под новим околностима. Комплетни предмети ће се преселити почетком децембра.

Иначе, у Палати правде, не рачунају тужилаштва, треба да се сместе 53 судије Апелационог суда и 135 других запослених, у Вишем 11 судија с председником и 44 чиновника, а у будући Основни суд 56 судија и 239 административаца и техничког особља.

РЕФОРМА ПРИМАРНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Добили проблеме, али не и паре

Чак 70 одсто здравствених услуга грађани добијају у домовима здравља. Пре две године оснивачка права над њима пренета су на локалне самоуправе, али су оне, углавном, добиле само обавезе, пре свега ону да део свог буџета издвоје за инвестиције у домове здравља. Отуда се често може чути да су у здравству заправо десентрализовани само проблеми, али не и механизми за њихово решавање.

ДИЛС пројекат, који је Министарство здравља започело у септембру ове године, требало би да до 2012. обезбеди суштинску реформу примарне здравствене заштите. Циљ је да се домови здравља потпуно препусте локалној управи, да их она информатизује, уведе систем изабраног лекара, а затим и промени начин награђивања лекара, који би требало да буду плаћени по броју пацијената, те на послетку и припреми same установе за акредитацију.

Прошле недеље је у Крагујевцу потписан споразум између Министарства здравља, домаћина здравља и локалних управа којим би требало да буде обезбеђен први корак, а то је информатизација. Међу 57 градова и општина Крагујевац је, као домаћин, био један од потписника.

■ Умрежавање амбуланти

- Све амбуланте нашег Дома здравља би, захваљујући овом пројекту, али и средствима које је град обезбедио, требало да буду у потпуности умрежене. Ми смо ове године већ купили опрему вредну два милиона динара, а буџетом за идућу годину намеравамо да у информатизацију уложимо још 1.700.000 динара. Увођењем јединственог софтвера биће знатно олакшана администрација, рад лекара и медицинских сестара биће убрзан, избегниће се дуготрајно попуњавање формулара и рецепата, а крајњи резултат требало би да буде увођење електронског картона, објашњава др Александар Живановић, члан Градског већа задужен за здравство.

Јединствени софтвер омогућиће не само умрежавање 24 крагујевачке здравствене станице и амбуланте, већ и њихово повезивање са филијалом Републичког завода за здравствено осигурање. За ову намену, поред новца из градског буџета, од пројекта који финансира Светска банка овдашњи Дом здравља добиће 37.500 евра.

Ово је, међутим, једино што ће Крагујевац добити од ДИЛС-а, који осим информатизације подразумева кадровско оснаживање, повећа-

ДР АЛЕКСАНДАР ЖИВАНОВИЋ

ње доступности осетљивим популационим групама, новац за унапређење квалитета, финансирање мањих грађевинских радова и низ других активности. Као образложење зашто Крагујевац није ушао у овај део пројекта од људи из Министарства могло се чути да је у питању био недовољан број превентивних акција. Чињеница је, међутим, да је таквих акција у Крагујевцу било, али су оне финансиране од стране Скупштине града и из других извора, а не новцем Републичког Фонда, па оне нису ни регистроване.

- Срећом, у том другом делу, који се у четрдесетак градова Србије финансира из ДИЛС-а, нама помоћ није неопходна. Медицински факултет који имамо је добра кадровска база, а сами смо се потрудили да кроз различите пројекте обезбедимо доступност осетљивим групама. На пример, имамо одличну сарадњу са координатором за ромска питања, увели смо ромске медијаторе у Дом здравља и слично, каже др Живановић.

■ Пропусти и дилеме

Као циљ пројекта Министарство је апострофирало пружање додатне помоћи започетој реформи примарне здравствене заштите, оснижавање капацитета установа и крајњих корисника у смислу побољшања доступности, ефикасности, пра-

до 2012. Министарство планира да се суштински реформишу домови здравља, чији су оснивачи локалне управе, али ће у примени прокламованих принципа изгледа ипак бити тешкоћа

Децу, труднице и хроничне болеснике на вакцинацију ће позивати њихови изабрани лекари путем телефона

У оквиру прве испоруке вакцина против новог грипа у Шумадијском округу ће стићи 19.400 доза, а у самом Крагујевцу моћи ће да се вакцинише 9.880 грађана. Први круг вакцинације трајаће од седам до 14 дана. Вакцинацију ће, према плану крагујевачког штаба за праћење епидемије, спроводити Дом здравља, Завод за медицину рада и Институт за јавно здравље.

По речима др Александра Живановића, члана Градског већа задуженог за здравство и шефа Оперативног штаба за епидемије, прве вакцине добиће запослени у здравственим установама, јавним службама и најугроженије групе – деца, труднице и хронични болесници.

- Да би се избегло стварање гужви по амбулантама планирали смо да пациенте који спадају у неку од најугроженијих категорија на

вакцинацију позивају њихови изабрани лекари путем телефона. Позиви ће, такође, бити упућивани и путем локалних медија. За вакцинацију деце, труднице и хроничних болесника биће задужен Дом здравља, каже др Живановић.

ПРЕДАВАЊЕ О ВИРУСУ А Х1Н1

Вакцина на свемогућа

Свако ко је у протеклих два месеца имао симптоме као што су бол у грлу, слабост, висока температура и слично слободно може да рачуна да је прележао свињски грип, каже др Миланко Шеклер

Вирус А Х1Н1, од кога тренутно страхује читав свет, настао је комбинацијом северноамеричког и евразијског хуманог вируса грипа и свињског вируса који међу овим животињама кружи још од 1998. године. Када би државе улагале у истраживање вируса који се јављају међу овим и другим животињама могле би се предупредити многе болести код људи.

Ово је само један од закључака прошлогодишњег предавања др Миланка Шеклера, вирусолога Ветеринарског специјалистичког института „Краљево“, које је на Природно-математичком факултету организовало Српско биолошко друштво „Стеван Јаковљевић“.

Предавање под називом „Пандемијски вирус инфлуенце А Х1Н1 – основни принципи заштите здравља вакцинацијом“ организовано је како би разрешило неке дилеме око вакцинације. Др Шеклер се, међутим, потрудио и да најасан начин, кроз двосатно предавање које је одржано у препуној сали, бројним чињеницама пре свега разбије страх од новог вируса. По његовим речима, срећа је

ДР МИЛАНКО ШЕКЛЕР

несрећи је то што се вирус најпре проширио у Америци, најразвијенијој земљи света, па је врло брзо изолован.

- Срећа је и то што по природи своје грађе вирус А Х1Н1 није предодређен да буде мутаген. Вируси који су изоловани код пацијената у Србији готово су идентични по структури онима у Америци. Поклапање је чак 99,8 одсто, што значи да се за ових пола године, колико кружи међу људима, он није ни мало променио, објашњава др Шеклер.

Чињеница да је у Европу стигао у сред лета такође је добра, пошто је омогућила државама да се при-

ComTec

Bankskih rudara 3
Tel. 30 48 80, 30 11 15

ovlašćeni distributer Canon

you can
Canon

Ovlašćeni servis

COPY SERV

Tel. 034 331 408

0 в акцина

Институт за јавно здравље ће, према плану, преузети вакцинацију запослених у здравственим установама, док ће за раднике јавних служби бити задужен Завод за медицину рада. Иначе, према информацијама из штаба за праћење

M. O.

епидемије у периоду 15. до 21. новембра број регистрованих сумњи на грип је 222, а акутно-респираторних инфекција је 1.917, што указује на смањивање број оболелих.

ПРЕМИНУЛА ПЕДЕСЕТДВОГОДИШЊА ЖЕНА

Још једна жртва грипа

Крагујевчанка В.С., стара 52 године, преминула је прошле суботе од последица новог грипа. Она је 4. новембра примљена на Грудно одељење, а већ сутрадан је због погоршања стања пребачена на интензивну егу.

По речима др Андреје Обадовић, пи-ара крагујевачког Клиничког центра, пацијенткиња је све време била у тешком стању, а дисала је уз помоћ респитаропара.

- Пацијенткиња није имала радије дијагнозе, односно није познато да ли је В.С. лечена од неке хроничне болести, каже др Обрадовић.

Иначе, протеклог викенда у Србији је чак пет особа умрло од новог грипа. Последњих пет смртних исхода регистровано је 27. и 28. новембра код пацијената из Голупца, Беле Цркве, Крагујевца, Новог Сада и код пацијента из Ниша са тешком клиничком сликом грипа који је био лечен на ВМА у Београду.

Пише Маргита Цветковић

Верујемо да Крагујевчане одавно није обрадовало нешто као вест да је професор др Милош Којић постао дописни члан Српске академије наука и уметности, а поготово научну елиту која и те како зна колики је његов допринос у развоју метода рачунске механике. То, међутим, не значи да се овој, рекли бисмо „аутентично” крагујевачкој, академској титули не радују и остали суграђани који су имали прилику да прате живот и рад уваженог професора, чије је образовање, а потом и стицање академских звања и научних достигнућа везано за овај град.

Професор каже да он није први академик из породице Којић, јер је то пре њега успело Браниславу Којићу, чувеном професору Архитектонског факултета у Београду, који је био редовни члан САНУ. Са поносом додаје да су Којићи из Закуте (села које је некада припадало Гружанској срезу, а данас Краљеву) били „јака породица” у прошлости и да су имали значајну улогу у 19. и 20. веку, све до Другог светског рата.

- Успон ове породице почео је када је један од Којића, тругујући свињама, успео да се обогати, па је могао да школује сина у Швајцарској. Он се, потом, оженио богатом Италијанком, те се богатство увећало, прича о свом родослову професор Којић и набраја угледне људе из ове фамилије.

Издвајамо Сретена Којића, чуvenог политичара и једног од оснивача Пашићевих радикала, који је био начелник Гружанског среза. Један његов син био је лекар, а други је наставио очевим, политичким, с тазама.

■ Бриљантан ја ки тудент

Милошева породица није била богата, ни сиромашна, али је била многообројна: у кући је живело 12 чељади. Рођен је на Бадњи дан 1942. године, по старом календару, али му у личним документима стоји 24. децембар 1941. Рано је остало без мајке, а отац је желео да останена се лу.

- Највећи утицај на мој развој имала је баба Станка, која ме је, заједно са стрином, и одгојила. Била је то жена која би, да је могла, цео свет држала на длани. Она ме је научила да ваља радити не само за личну корист, већ и за добро других. Зато и данас мислим дачко вексв ено сии зпо родице.

Зато професор Којић у то „добро”, између осталог, убраја и тридесетак младих људи који су код њега докторирали и магистри-

ДРМ ИЛОШК ОЛИЋ, АКАДЕМИК

Научник аљубен у механику

Познати професор Машинског факултета у Крагујевцу овије је изасе бео ставиог енергије младих на учника, чо век овије је биопи онир ур азвојуср пског рачунског програма о бласти механике, п ричао св омп утуд о стицањава ањад описног члана Српске кадемијен аукције уметности

уали. Са свима је радио као са својом децом. Никада нисам био професорна дистанција, а же.

Када је стасао за ћака, одмах се видело да има смисла „за школу”, што га је и „спасило” да не остане на селу. Када је завршио осмогодишњику у Витковцу, кренуо је у Крагујевац да упише војну Техничку школу, а када је сазнао да није примљен јер су се у њу, углавном, уписивала деца војних лица, одлучио се за гимназију. Спремао се цело лето за пријемни, а када је дошао на испит бриљирао је. Још увек се сећа професора математике који није могао да се научи да један сеоски дечак покаже тајко знање, па га је извео на таблу. Поново је био задивљен, а Којић и данас памти његове речи да ће га он, једногдан аменити.

- Тада сам први пут био у Крагујевцу и дошао сам у гимназију са многим илузijама. Мислио сам

да је у граду свако честит и поштен, али сам касније схватио да није тако. Стакновао сам, као ћак, код многих људи и ваљда је било нормално да прођем кроз све те малограђанскеп иче. Гимназију је завршио као одличан ћак, а потом и Машински факултет у Крагујевцу, октобра 1964. године, у рекордном року. Био је први у генерацији и први дипломирани студент у крагујевачком високом школству, чиме се јако поноси. На исти начин као што је био ћак Прве крагујевачке гимназије.

Није се задовољио постигнутим, па је наставио да учи, ради, отвари...

- Увек ме је привлачила област механике. Осећао сам је као део мене, као нешто природно, што могу да разумем без великог напора... Доживљавао сам је као математичко описивање природних законова. И када сам, по завршетку факултета, био предмет за асистента, одмах сам изабрао механику, прича Којић који је, потом, завршио последипломске студије на ПМФ-у у Београду, на Групи за механику.

Отуда и људи из ове области који су му, у неку руку, били узори: поред академика Николе Хајдина, који је био и један од његових предлогача за Академију, професор механике и академик Татјана Анђелић, професор Бране Илић... Ту је и професор Милан Перовић, некадашњи директор Рачунског центра Подгорици.

- Када сам почeo да радim у Рачунском центру у „Застави”, у време када није било компјутера, Перовић ме је позвао: „Дођи и покажи овим нерадницима како се ради”. Иначе, у „Застави” смо на-

струкцијама била у зачетку, али је професор мудро схватио да ће то бити прави бум у науци и посао будућности. Зато се и окренуо тој области, али уз помоћ и разумевање многих људи. Увек је, каже, имао подршку свих директора „Заставе”, али и града, без обзира ко је био на челу.

Ње је било и када је, заједно са инжењерима „Заставног” института, развио компјутерску методу у пројектовању аутомобила, али и касније када је, после ангажовања на Харварду, увео нову методу ефективног напона и створио софтвер, што је резултирало оснивањем, како сам каже, „наше, крагујевачке школе”. Развио је нову методологију, по којој је постао познат у свету. Иницијатор је и главни истраживач програмског пакета ПАК, јединог домаћег софтвера за општу анализу конструкција и моделирање поља физичких величина, који се користи у привреди, образовању и истраживањем раду код нас и у свету.

- Нисам рођен за бизнис, због чега вероватно нисмо умели добро да продамо тај програм, каже професор.

Подршку је добио и када је 1996. боравио у Бостону, када је, захваљујући професору Срби Мијаиловићу, родом из Тополе, почео да ради биомеханику и заједно са групом младих људи са Машинског факултета, прокрио пут и основао Центар за биоинжењеринг, који је радио при САНУ.

- То је нови правац развоја и срећан сам што су моји сарадници, међу којима има сјајних научника и професора, доктори Филиповић, Славковић, Грујовић, Живковић, Стојановић, Ранковић, остали да раде то што сам ја започео.

Захваљујући истраживањима из области биоинжењеринга, користе се нове методе у медицини за моделирањет ивана о грана.

Којић прича како су, када су сазнали за програм којим могу да се моделирају крвни судови, уз разумевање првих људи града и академика Каназира, али и уз сарадњу др Мирка Росића, добили подршку Министарства за науку. Тако је регистрован Истраживачки центар за биоинжењеринг у Крагујевцу, признат у Бриселу, који ће ускоро, уз подршку САНУ, прераснти Институт.

Коментаришући звање академика, др Милош Којић признаје да је срећан „зато што сам постигао нешто што нико не може да спори”. Срећан је и због свих својих студената, младих људи којима је био ментор, својих сарадника које је „натерao” да заволе рачунску механику и науку и да раде за добро свих људи. Радије га што је на на том путу, на ком је често био и „саплитан”, било много више оних који су га разумели, помажући му да открије нешто ново и понуди свету. Међу њих убраја и Танасија Катанића, али и сјајне докторе Божу Новаковића, Бранка Ристића, Ваљу Милорадовића и Николу Јагића. Они су, поред „којићевца” са Машинског и др Николе Којића (сина), допринели да у Енглеској изађе стручна књига о компјутерском моделирању у биоинжењерингу и наш академик каже да је поносан што је то прва и јединствена књига те врсте у свету, а коју су урадили Срби.

Мада професор у пензији, не престаје да ради. После боравка у земљи и Крагујевцу, који ће му одати признање за титулу академика, враћа се у Америку, где последњих година живи са породицом и ради, као виши научни истраживач на Харварду и на Универзитету Тексас у Хјустону, где има титулу професора истраживача.

ИЗ БИОГРАФИЈЕ МИЛОША КОЈИЋА

Родоначелници нжењерског софтвера

У предлогу за избор за дописног члана САНУ, чији су потписници академици Никола Хајдин, Ђорђе Злоковић и Владан Ђорђевић, дати су биографски подаци Милоша Којића, побројана његова научна, стручна и педагошка делатност, руководеће функције, као и резултати његовог научног и стручног рада. Осим педагошког рада на крагујевачком Универзитету, где је био професор, декан, проректор и ректор, наведени су и универзитети у Америци на којима је др Којић радио или још увек ради. Аутор је и коаутор 13 уџбеника и пет монографија, али и преко 200 научних и стручних радова који су објављени у водећим светским и домаћим часописима, а био је ментор 11 докторских дисертација и 23 магистарске тезе. Био је, и сада је, руководилац већег броја домаћих и међународних научних и стручних пројеката, а главни научни допринос Којић је остварио у развоју метода рачунске механике и инжењерског софтвера код нас, са применом у технички и медицински. Добитник је многих награда и признања, међу којима је и Диплома града Крагујевца за 1994. годину. Директор је Истраживачко-развојног центра за биоинжењеринг „БИОРЦ“ у Крагујевцу, а ради на Харварду и Универзитету Тексас (САД). Ожењен је и отац два сина, који су пошли очевим стопама.

ЗАПОШЉАВАЊЕ У ШКОЛСТВУ

Последњу реч има директор

И по конкурсу и у случају хитне замене радника, када се он не расписује, ко ће се примити у радни однос одлучује директор школе, пише у закону. Такво решење, међутим, отвара многа питања и сумње

Пише Јаворка Станојевић

Када је после петогодишњег чекања из Националне службе за запошљавање добио позив да се јави на разговор за посао магистар ликовне уметности Драган Барлов понадао се да би коначно могао доћи до радног места. Као препоруку за замену професорке Политехничке школе, која је отишла на трудничко боловање, донео је ЦВ који је, поред дипломе магистра и високе прсечне оцене на студијама (9,5), садржао и податке о великом броју изложби на којима се доказао као уметник чија дела заслужују пажњу. Сматрајући да ће му таква професионална биографија лако отворити врата учионица, на разговор са директором отишао је пун наде.

Разговор, међутим, није текао онако како је млади уметник очекивао, јер га директор школе Синиша Којић, како тврди, није ни питао за стручне квалификације, али га је охрабрило питање да ли би још истог дана могао да узме дневник, па је нестрпљиво чекао позив. Телефон, међутим, није звонио ни тог, ни следећег, нити било ког дана. Када је коначно он позвао школу добио је информацију да је примљена друга кандидаткиња.

Поштовање закона

Разочаран начином на који је завршен избор, Барлов се обратио медијима и инспекцијским органима, али је тамо добио одговор да је све урађено по закону.

Неограничено право да по сопственој вољи, процени, или можда препоруци, изабере кандидата за замену директора Синиша Којић, али остале његове колеге, црпи из Закона о основама система образовања и васпитања, који предвиђа да се у случају хитне потребе за ангажовањем замене одсутног радника избор може извршити без конкурса. У таквом случају, према слову закона, меродавна је једино реч директора, који није дужан никоме да обrazlаже разлоге на

ДРАГАН БАРЛОВ СЕ НАДАО ПОСЛУ

основу којих је донео одлуку. Конкурс, долуше, није потребан само у случају да се замена ангажује на период до 60 дана. Управо на тај период се позива Којић, правдајући свој корак хитношћу.

- Пошто је колегиница отишла на боловање, ћаци су губили часове, па није било времена за расписивање конкурса. Због тога сам од Службе за запошљавање тражио да ми пошаљу неколико кандидата. Послали су троје и ја сам, после консултације са сарадницима, одабрао кандидаткињу која завршила ФИЛУМ са просеком 9,62. Висок просек и повољан утисак који је оставила као особа која би могла бити погодна за рад са децом пресудили су да је изаберемо.

То су били једини критеријуми, јер да сам хтео да доведем свог рођака или пријатеља не бих тражио од НСЗ да ми шаље кандидата него бих га позвао телефоном и рекао му да узме дневник, објашњава директор Којић, уз напомену да ће ако трудничко боловање професорке ликовне културе потраје дуже од 60 дана бити расписан конкурс за њену замену на који сви, па и Драган Барлов, могу да се јаве.

Овај уметник ће у том случају морати да одмери има ли сврхе јављати се на конкурс и покушати да се допаднеш директору који те већ елиминисао. Суштина је, наиме, у томе што и у случају када се радно место у школи попуњава

путем конкурса директор има последњу реч. Избор кандидата се, долуше, врши у сарадњи са Школским одбором који даје своје мишљење, али директор није у обавези да га прихвати. Једина кочница може му бити став синдиката, јер Посебни колективни уговор предвиђа да синдикална организација мора дати „зелено светло“ за пријем новог члана колективе. Уколико стране не постигну компромис последњу реч о избору даје министар.

■ Сумње у регуларност избора

Из свега што пише у Закону јасно следи да је пут до радног места у просвети, које због чињенице

да је држава једини поуздан послодавац постаје све пожељније, нахи начин да обезбедите наклоност директора.

Чињеница да се одлука о томе ко ће добити шансу да ради један од друштвено најодговорнијих по слова ставља у руке једног човека отвара бројна питања.

Два најважнија су: могу ли директори, који су у највећем броју случајева на функцију дошли захваљујући партијској подршци, остати имуни на страначко кадровање у државним институцијама, односно притиске и да ли је законодавац толику власт директору дао због поверења, или лакшег манипулисања.

Могуће је, долуше, да има директора који су спремни да забораве ко их је довоје у хотелу, па залегну иза кандидата који има најбоље оцене, или покаже набољу способност за рад са децом, али је тешко да такви дуго остану на функцији.

То су истине које знају сви који покушавају да се ухлебе у образовању. Због тога свако од њих тражи чланску карту, или дебелу партијску подршку странке на власти која, како тврде, има цену.

Пошто тај пут није нимало друштвенији од онога којим иду остали претенденти на државне јасле нико и не мисли да би такво кадровање требало доводити у питање. Проблем је, међутим, што на овај начин систематски урушавамо образовни систем. Јер, ако је свеједно ко ће држати дневник онда не може да чуди што наша деца показују очајне резултате на међународним тестовима. На крају, и директори су само људи које, мали или најчаснији, понекад могу понети лични разлози.

ЗАКОНСКЕ НОВИНЕ

Тестирање наставника

Нови Закон о основама система образовања и васпитања, који је ступио на снагу почетком септембра, предвиђа да сви кандидати за рад у основним и средњим школама морају проћи одговарајуће тестове психофизичких способности. Тестирање, које врше психолози Националне службе за запошљавања, има за циљ да процени у којој мери је кандидат способан да ради са децом и ученицима. Према речима шефа одсека за професионалну оријентацију и планирање каријере крагујевачке Филијале НСЗ, психолога Снежане Томашевић, најбитније је да кандидат има добре вербалне способности и особине личности потребне за рад са ученицима и добру општу информисаност. Као посебне препреке за добијање позитивног мишљења психологи НСЗ-а наводе повећану агресивност и разна анксиозна стања. Мишљење психолога се мора тражити сваких шест месеци. Они који нису задовољили, у случају про-

мене околности, или позитивног ефекта лечења, тестирање могу тражити и пре овог рока.

Законодавац није предвидео трајну дисквалификацију, али у НСЗ кажу да они који неколико пута не задовоље добијају савете да покушају да се баве послом који им више лежи.

Снежана Томашевић каже не зна колико њихово мишљење утиче на одлуку директора, јер им школе не достављају информације о томе кога су изабрали. Больни резултати теста нису основ за жалбу у случају да радну књижицу добије неко са мањим бројем бодова, јер тестирање служи једино као поуздана основа за одлучивање.

Новина је и да школа пре расписивања конкурса мора тражити одобрење начелника Школске управе. Ово одобрење нужно је због провере да ли у другим школама има запослених са мањим фондом часова који би евентуално могли да попуне уврежено радно место.

Наставник српског језика у Основној школи „Светозар Марковић“ Живорад Томић постављен је, прошле недеље, за вршиоца дужности директора ове школе. Томића је на то место именовао привремени Школски одбор, након разрешења дугогодишњег директора Милета Станића. По речима начелника Школске управе Радојка Дамјановића, Школски одбор сада има рок од шест месеци да распише конкурс за новог директора школе.

Међутим, сва је прилика да се бура, подигнута након одлуке Скупштине града, која је на септембарској седници разрешила стари и поставила нови привремени Школски одбор, избором вршиоца дужности неће стишати. Да подсетимо, смени Школског одбора претходила је контрола локалних и републичких просветних инспектора, који су у свом извештају констатовали низ

НОВИ ДИРЕКТОР ОШ „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“

Вршилац дужности Живорад Томић

неправилности у школи и наложили да се оне исправе и да Школски одбор расправља о одговорности директора. Када је Школски одбор одбио да расправља о одговорности директора, Скупштина одлучује да уведе привремене мере.

Након постављања привременог Школског одбора од

странице Министарства просвете уследила је реакција Савета родитеља и дела запослених у школи који су покушали да оспоре његову легитимност због тога што им није дата могућност да изаберу своје представнике. Од представника локалне самоуправе и Школске управе могло се чути да то у оваквим случајевима и није законито, пошто се ради о ванредној мери.

Савет родитеља и део запослених ће, изгледа, ипак истражити у у својим захтевима. У прошлонедељном саопштењу наводе да „новоименовани Школски одбор угрожава функционисање и рад ове просветне установе“. Уколико нико од надлежних не поступи по њиховим захтевима запослени најављују потпуну обуставу рада за четвртак, 3. децембар, наводи се у саопштењу.

М. О.

ДИРЕКТОР СИНИША КОЈИЋ ПОСТУПИО ПО ЗАКОНУ

ОД ИДУЋЕ ГОДИНЕ

Потврда о безбедности школе

Да би се добио сертификат о безбедности школе морају се испунити одређени критеријуми, које су предложили полицијска, локалана и школсака управа

Све крагујевачке основне и средње школе које задовоље прописане стандарде добиће сертификате који ће гарантовати да су безбедне, а да би лакше задовољиле услове за то добиће мапу пута коју су сачинили Савет за безбедност и Полицијска управа.

Стандарди су дефинисани на основу анализе безбедности у периоду од 2005. до 2008. године и анкете у којој су учествовали директори свих основних и средњих школа у граду. Резултати су показали да су у наведеном периоду у 33 градске школе, које похађају око 23.000 ћака, забележена 223 прешкраја и 312 кривичних дела. Преступи се најчешће догађају понедељком, средом и четвртком у периоду од 10 до 18 сати, а у 90 одсто случајева починиоци су деца. Најчешће је реч о дрском и безобзирном понашању. Међу кривичним делимима предњаче краће (53 одсто), оштећење туђе имовине и лаке телесне повреде.

Најнебезбедније место је ученица, у којој се догађа чак 44 одсто свих инцидена, затим школска дворишта (31 одсто) и свлачионице (13 одсто). На улици

НАЈВИШЕ ИНЦИДЕНТА ДОГАЂА
СЕ У УЧИОНИЦАМА И ШКОЛСКИМ
ДВОРИШТИМА

и у близини школе догађа се око осам одсто преступа, а наставничке канцеларије биле су место инцидента у 4,4 одсто случајева. Најчешће се краду мобилни телефони и новац и уништава школска имовина.

Дела везана за насиље углавном се односе на туче и обрачуна.

Међу прекршиоцима има 57 одсто пунолетних и 43 процента малолетника, а сваки четврти ученик није члан школе у којој се инцидент догодио.

Имајући у виду ове показатеље стручњаци крагујевачке Полицијске управе, уз подршку локалне самоуправе и Школске управе, у предложену мапу пута узврстили су две групе активности. У прву су сврстане оне које

би требало да превенирају делинквентно понашање бољим организовањем слободног времена свих ученика и посебним програмима за оне који показују склоност ка асоцијалном понашању, а у другу мере неопходне за повећање сигурности школских објеката и окружења.

Школе које претендују на добијање сертификата безбедности требало би да имају ограду и сигурносне камере, као и да евидентирају све посетиоце. Улаз и излаз се морају закључавати, један наставник мора свакодневно да дежура у ходнику, а свлачионице се морају опремити ормарима који се закључавају. Предвиђено је, чак, и да се поставе детектори за метал како би се спречило уноше-

ње ножева и оружја. Планирано је одржавање тренинга за управљање ученицима намењено просветним радницима. Посебна новина односи се на увођење родитељских патрола које би чинили родитељи волонтери одевени у флуоресцентне прслуке. Процена је да би само њихово присуство позитивно утицало на боље понашање ученика.

Пројекат сертификације требаје да буде завршен до 25. децембра. Једном добијен сертификат биће подложен провери, па се може догодити да га школа и изгуби, као што ће и оне које најнадно задовоље услове моћи да добију ову врсту потврде безбедности.

J. СТАНОЈЕВИЋ

**НОВИНА У СОЦИЈАЛНОЈ
ЗАШТИТИ**

Помоћ малолетним преступницима

Почео са радом Дневни боравак, први такве врсте, намењен старијим малолетницима који су повратници у вршењу кривичних дела, а којима је изречена мера појачаног надзора органа старатељства

Iрошле недеље је, при Дечјем дому „Младост”, почeo да ради Дневни боравак за децу и омладину са проблемима у понашању, први те врсте код нас. Реч је, заправо, о експерименталном пројекту Завода за социјалну заштиту, који ће се реализовати у наредних шест месеци, а потом ће, највероватније, постати стална услуга социјалне заштите. Њу ће моћи да користе малолетници који имају, као што каже само име боравка, проблеме у понашању.

- Како је у Крагујевцу, као и у осталим градовима у којима је евидентан пораст малолетничке делинквенције, проблем младих са поремећајима у понашању, то је овај Дневни боравак замишљен као место на коме ће се ради на унапређењу и одржавању квалитета живота младих у њиховој социјалној средини. То је, заправо, превентивна мера за малолетнике који су потенцијални кандидати за смештај у неку од васпитних установа, односно спречавање њиховог одласка у неку од институција, каже Ивана Ракић, специјални педагог и координаторка Дневног боравка.

Саша Марковић, социјални радник, објашњава

ДНЕВНИ БОРАВАК ЗА МАЛОЛЕТНЕ
ПРЕСТУПНИКЕ СМЕШТЕН У ДОМУ „МЛАДОСТ”

ва да је овај боравак намењен категорији старијих малолетника којима су изречене васпитне мере појачаног надзора органа старатељства:

- У боравак их упућује Центар за социјални рад, који и изриче васпитне мере, а појачан надзор је последња мера у отвореној заштити, која долази након укора и појачаног надзора родитеља. Она се изриче малолетницима који су повратници у вршењу кривичних дела, а то су, најчешће, крађе, наношење лаких и тешких телесних повреда, насиљничко понашање и слично, каже Марковић.

Малолетници који „зараде“ ову васпитну меру, која може „важити“ у периоду од шест месеци до две године, морају бити под стручним надзором Центра за социјални рад. Стручњаци ове установе саветодавно ради са њима

по индивидуалном плану и програму, сачињени посебно за свако дете, у зависности од њихових афинитета, способности и могућности.

- Пошто је реч о врло осетљivoj категорији деце, врло је важно урадити план и програм рада „по мери“ сваког детета. Стручни радници најпре раде на јачању њихових позитивних особина, јер је важно да их малолетници прихвате. Зато они морају показати разумевање и интерес за живот малолетника, а тек касније критички разговарати са њима, објашњава Саша Марковић.

После оваквог, саветодавног, рада са стручњацима Центра за социјални рад, старији малолетници одлазе у у Дневни боравак, „на праксу“, ако тако може да се каже. За сада у њему борави мања група малолетника (17 и 18 година), са којима два пута недељено раде специјално едукувани људи из Дечјег дома „Младост“. Уз помоћ васпитача, социјалног радника и специјалног педагога осмишљавају се индивидуални програми за сваког делинквента повратника посебно.

- Са корисницима Дневног боравка ради се, најпре, на пружању психо-социјалне подршке кроз едукативне радионице, у којима се ради на разрешењу конфликтата, затим на контролисању емоција, на толеранцији, превенцији болести зависности, јер међу њима има и зависника, објашњава Ивана Ракић.

Пружа им се, такође, помоћ у учењу кроз развијање особина успешног учења и мотивације за рад у школи, али и за неформално образовање. У Дневном боравку имају и радно-окупационе активности, преко керамичке и столарске радионице, али се, исто тако уче, како да „паметно“ користе слободно време или како да, рецимо, науче да се друже са животињама.

Наши саговорници напомињу да је Дневни боравак за децу и омладину са проблемима у понашању тек стартовао, али се надају да ће ова социјална услуга убрзо постати уобичајена када су у питању малолетни преступници.

M. ЦВЕТКОВИЋ

УСПЕХ ДРУГЕ

ГИМНАЗИЈЕ

Партнерски статус и донације

Друга крагујевачка гимназија је у уторак постала део немачке иницијативе „Школе: Партнери будућности“. Добијањем партнёрског статуса сврстала се у мрежу преко хиљаду партнёрских школа у свету и постала једна од образовних институција у Србији које под геслом „Разумевање, толеранција, креативност“ окупља немачку владу.

Заједно са статусом школа је добила донацију од пет хиљада евра, а очекује се да немачка влада истом сумом помогне унапређење наставе немачког језика и у наредне три године. Гимназија ће, такође, добити један од савременијих кабинета за стране језике на Балкану. Обезбеђене су и стипендије за троје ученика који ће сваке године усавршавати знање језика у Немачкој, а на тронедељно усавршавање у овој земљи може рачунати и један наставник немачког. Ученици могу поставити и интернет платформу, која ће им омогућити комуникацију са свим партнёрским школама у свету.

Партнёрски статус такође даје предност приликом уписа и конкурисања за стипендије на универзитетима у Немачкој.

Укључивање Друге гимназије у мрежу партнёрских школа помогли су Амбасада Немачке у Београду, Гете институт и академска организација ДАД.

Честитajuћи Другој гимназији на испуњавању услова за стицање статуса партнёрске школе, амбасадор СР Немачке у Србији Волфрам Мас рекао је да ова иницијатива ученицима из целог света даје могућност да комуницирају међусобно и са милионима људи који се служе немачком језиком. Према његовим речима, то је нарочито важно због чињенице да немачки као материјни језик говори 100 милиона људи у Европској унији, што овај језик ставља испред енглеског по заступљености у Унији. Они који добро говоре немачки могу да обезбеде место међу 250 хиљада страних академаца који студирају на немачким универзитетима, а то ову земљу ставља на треће место у Унији по пожељности за високо образовање.

Ако се има у виду да је немачки други језик у свету по коришћењу у науци, да у Немачкој живи око 300 хиљада становника пореклом из Србије и да велики број најјачих страних компанија које стижу на ово подручје потиче из немачког говорног подручја онда је, према речима Маса, јасно колико предности пружа статус који је Друга гимназије успела да освоји у конкуренцији великог броја школа из града и Србије.

J. C.

ЖИТЕЉИ ШУМАРИЦА – УРБАНИ БУШМАНИ

Тако близу, а тако далеко

Због пар стотина метара незавршеног пута Улице Драгојла Дудића, која чим падне кишне постаје непрелазна калуга, уместо преко Станова и Вишњака, људи принуђени да иду на посао преко читавог града и путују више од 15 километара

Пише Зоран Мишић

Y свом култном тексту, по којем је и његова прва књига добила име „Урбани бушмани“ колумниста Теофил Панчић је написао: „Не говорим ни о каквој егзотичној ствари: ради се о томе да овде сваки саобраћај замира кад падне 0.00000001 мл кишне, јер се на путевима одмах стварају језера величине Онтираја“. Ко мисли да Панчић хиперболише може да скокне до крагујевачког насеља Шумарице, конкретно до Улице Драгојла Дудића, и да се на лицу места увери у истинитост његових речи. На једном делу ове неасфалтирани улице која води од Шумарице до насеља Вишњак и Станова буквално се налази прави Онтириј, али од блате.

У тренутку кад стижемо затичемо „стандартну“ сцену: трактор се заглавио и „мучи“ се да некако „испливи“ из мора блате.

Улица која је била предвиђена за Северну обилазницу чим падне кишна претвара се у калугу као на руском фронту.

■ До грла у блату

- То је због тога што улица није завршена, каже нам Драган Љубичић, познатији по надимку Бамби, који живи у оближњој Гочкој улици.

Kод моста на реци Угљешници на магистралном путу Крагујевац - Баточина почели су радови на регулацији и поплочавању речног корита на основу уговора који су закључили град и Јавно водопривредно предузећа „Србијаводе“.

Уговор по коме се за ове радове издваја подједнако, по 10 милиона динара, потписан пре месец дана. Реаговало се брзо јер је потребно поплочати 80 метара корита реке испод моста како би се, што је и предвиђено пројектом, заштитио од пропадања. Жури се из још једног разлога, јер Угљешница са уређеним коритом преко колектора треба да прихвати атмосферске воде са магистралних праваца и будућих индустријских зона у овом делу града.

Почетак радова обишли су градоначелник Вељко Стевановић са сарадницима и заменик директора ЈВП „Србијаводе“ Иван Живадиновић.

- Ово је изузетно значајан пројекат због проблема које град има када су упитању воде и буји-

Он се са Бубња у Шумарице доселио пре десет година и од тада, као и све његове комшије, муку мучи са ћубретом и блатом у Драгојла Дудића.

Улица пролази кроз месне заједнице Шумарице и Станово. Ова два приградска насеља ваздушном линијом удаљена су свега тридесети метара, али су због непроходности једног њеног дела житељи Шумарица принуђени да иду „около“, буквально путују преко читавог града, више од 15 километара до Станова.

- Ако имамо „среће“ можемо да

прођемо кроз Шумарице око „Фанзерије“, мада је и та ruta дугачка пет-шест километара, али и тај пут постаје непроходан са првом кишом, па нам једино остаје да изађемо на милановачки друм, спустимо се до Медицинске школе, па одатле кроз цео Крагујевац до Станова, објашњава наш саговорник.

Његове комшије, које не желе да се представе, тврде да је до ове године ситуација у Драгојла Дудића „била још и гора“.

- Летос су људи из „Чистоће“ багерима поравнали улицу. Пре тога била је козја стаза, којом си могао да прођеш само ако имаш моћан трактор.

Ово је требало да буде Северна обилазница, широка 30 метара са четири траке. На жалост, никада није урађена. Да будем поштен, Становљанци су асфалтирали свој

У ДРАГОЈЛА ДУДИЋА И ТРАКТОР СЕ ЗАГЛАВИ

БЕЗУСПЕШНА БОРБА ДРАГАНА ЉУБИЧИЋА БАМБИЈА

НА СВЕ СТРАНЕ МИНИ ДЕПОНИЈЕ

део, али несложни Шумаричани нису. Нас су овде сви заборавили као да живимо у дивљини, огорчен је Бамби.

Његове комшије из Гочке и Драгојла Дудића не могу да „одлуче“ да ли је горе зими или лети.

- Лети је прашина од које не могу да се отворе прозори и смрад од самониклих депонија и цркнуте стоке. Ко год нешто ради у Крагујевцу, чим падне ноћ камионом изручи шут и отпад овде. Јуди из „Чистоће“ летос су однели ћубре, али су „марљиви“ одмах наставили да под нашим прозорима лагерују сав отпад, жале се Шумаричани.

Житељи овог краја, на челу са Драганом Љубичићем Бамbijem, разговарали су са надлежним из Предузећа изградњу града и градоначелником бар пет-шест пута.

- Урадиће се, урадиће се. Обећавали су сви и – ништа, каже Бамби.

■ Шумарички „Камел трофи“

Међутим, далеко од тога да је ова улица једина проблематична у Шумаричама.

- Сем милановачког друма, на територији Месне заједнице асфалтиране су само три улице: Иве Андрића, Омладинских чета и Радашина Милашиновића, где живе локални функционери. Ево, оближња Улица Стеве Дороњског је само земља. Ни остale улице не вреде ни две банке. Неке су мало подасуте, већина ни то. И то су урадили сами грађани, о свом трошку, као и уличну расвету, коју су „вукли“ скоро километар.

МАЛА СВЕЧАНОСТ У ВАСЕ ЧАРАПИЋА Послужење пре асфалта

Савет грађана Месне заједнице Стара радничка колонија свечано прославио завршетак дуго чекане реконструкције ове улице

Према првобитним плановима у понедељак, по следњег дана новембра, требало је да се након потпуне инфраструктурне реконструкције превуче и завршни слој асфалта у Улици Васе Чарапића. „Асфалтна база је заказала“, саопштено је грађанима, па су радови померени за два-три дана, али не и предвиђена свечаност. Савет грађана Старе радничке колоније одлучио је да дуго чекану реконструкцију прослави и пре асвалтирања.

Председник Савета грађана Драган Беквалац потврдио је да је улица готово пет-шест година била у критичном стању. Дотрајали афалт је додатно оштећен нешто интензивнијом градњом стамбених објеката, у средишњем делу улице оштећена је и канализација, а након тога, током прошле године уследило је раскопавање због постављања нових топловода. Како то обично бива, том приликом уочено је да је и водоводна мрежа „зрела“ за радове и да азбестне цеви треба заменити савременим.

Због кризе буџета нова водоводна линија је урађена тек пре непуних месец дана, реконструисана је и оштећена канализација, а из градске касе је издвојено 2,5 милиона динара. Путари „Нискоградње“ су ових дана појачаним темпом уредили 251 метар улице, што кошта још 3,5 милиона динара и чека се још само да падне асвалт.

Али, свечаност је мање-више протекла без становника ове улице. Савет грађана је захвалан неимарима, али, насупрот томе, станари нису крили нездадовољство. Било је, кажу, безброј захтева, вапаја, бара и блајта док све није уређено.

A. J.

ПОЧЕЛА РЕГУЛАЦИЈА РЕКЕ УГЉЕШНИЦЕ Заштита индустријске зоне од поплава

Поплочавање корита испод моста на магистралном путу Крагујевац – Баточина и земљана регулација 400 метара тока до ушћа у Лепеницу омогућиће прихватање атмосферских вода са магистралних праваца и из нових индустријских зона

це, јер када се заврши комплетан пројекат регулације, што се очекује наредне године, биће решени сви колектори који се уливају у реку Угљешницу. Самим тим решеће се и проблем атмосферских вода Улице Саве Ковачевића, Петровачке магистрале, индустријских зона, рејко је Стевановић.

Вредност планираних радова до краја године је 20 милиона динара, и њима је обухваћена део-

ница од око 400 метара, од којих су 80 метара бетонски радови испод самог моста, док остатак представљају земљани.

- Ове године определили смо се да урадимо најразличнији део у самој зони моста, јер време и недостатак финансијских средстава нису дозволили да се цео пројекат заврши до краја године, објашњава Иван Живадиновић, истичући да је регулација корита ове крагујевачке реке један од најзначајнијих овогодишњих пројеката ЈВП „Србијаводе“.

Иначе, регулација корита до ушћа у Лепеницу

улација реке Угљешнице урађена је још пре 30 година, а како се град развија неопходно је да се простор око реке, као и речно корито, регулише и санира. Осим тога, значај пројекта, који је и био пресудан, је чињеница да Угљешница противе кроз две новоформиране индустријске зоне, „Сервис 2“ и „Сервис 3“, а планира се и формирање треће зоне пословања.

Заправо, комплетна инвестиција вредна је близу 65 милиона динара, и заједнички је финансирају са учешћем од по 50 одсто град и „Србијаводе“. Након заштите моста на путу Крагујевац – Баточина наредне године радиће се продубљивање 450 метара корита како би Угљешница прихватила атмосферске воде са будуће, прошле године започете, Петровачке магистрале и тиме штитила набројане индустријске зоне од поплава. Наставак радова обећан је за наредну годину, чим то временски услови дозволе.

А. ЈОКИЋЕВИЋ

Dragi moji,
Pozivam vas da dodete

**08.12.2009. Kragujevac,
kod Krsta od 18 do 20h**

i upoznate Šuška, Miška, Duška, Uška i Njuška,
članove popularne Polarne družine.
**Ponesite svoje zatvarače i zamenite ih za svog
omiljenog polarnog drugara.**

Budite moći pomoćnici, pomozite mi da sakupim
poklone za naše drugare koji će se tome najviše
obradovati.

**Donesite zaboravljene igračke, knjige, bojice, sve što
mislite da može da ih obraduje a ja ću se potruditi da
ih odnesem na pravu adresu.**

Neka čarolija praznika počne sa vama!

Vaš Deda Mraz

Deda Mraz

P.S. Otkrijte više na www.coca-cola.rs

The illustration features Santa Claus in his traditional red suit, carrying a large sack filled with wrapped gifts. He is holding a bottle of Coca-Cola in one hand. To his right, a large red Coca-Cola delivery truck is shown, also decorated with festive lights. The background is a warm, golden color, suggesting a winter or holiday setting. A decorative border of colorful circles surrounds the bottom of the page.

ЉУДИК ОЈИМАЈЕ О ДУЗЕТА СВЕТЛОСТ

Поглед у свет од 60 милиметара

Мушкатле упр озору који је сто посто пре крила „но воградња“ још се држе без сунца и светла. Држе се и људи за мраченој соби. Д окле?

Завиривати у туђу спаваћу собу није пристојно. А тек ући у њу?

Једино оправдање је ако се ту чинина по зивд омаћина.

Позив овим новинама стигао је „електронском поштом“. Уз фотографију тројкиног прозора кроз који се једино види зид од блокова, стајала је и порука: „Поглед у свет од око 60 милиметара, кроз једини прозор на соби, у кући брачног пара Матијашевић, Ул. Главна бр. 115“.

Крећемо да се уверимо. На почетку први проблем, јер у Ул. Главној постоје дупли бројеви на кућама: црвени још из времена кад је била Маршала Тита и плави – откад смо Тита избрисали. Разлике су драстичне.

Конечно, Матијашевићи су на „црвеном“ 115, горе, близу почетка Великог арка.

– Ето, то је наш поглед у свет, говори.2

нам домаћица док улазимо у спаваћу собу. Да би се унутра видели и распознавали мора да буде упаљено светло, јер кроз једини прозор на соби, који је баш велики, нема шансе да уђе ни зрачак природне светlosti. Сунчевим зрацима приступ је забрањен.

Као што фотографија говори, тик уз прозор је зид нове грађевине. Она је тек почела да „ниче“, а домаћини кажу, распитали су се, „комшијска“ зграда имаће приземље, четири спрата и поткровље. Приземна кућа Матијашевића биће уз њу каопа туљак.

Домаћин Матијашевић узима метар, ставља га на симс „зазиданог“ прозора и зове нас дасели чноу веримо:

– Одстојање је шест сантиметара. Проверите и сами. Или, да будем још прецизнији, 57 милиметара!

Тачно. Новоградња само што се није прилепила за зид и прозор њихове породичне куће. Онда заједно закључујемо да ће тај нови зид остати и немалтеписан, онако „егзотичан“, као

мозаик блок-цигле, јер ко би могао да се увуче у 57 милиметара и набаци малтер или изолацију од тиропора.

– У свој муци, било је и збијања шала на наш рачун – да на „сиров“ зид залепимо фототапет. Знате оно, шума и поточић који жубори или зелена долина, а у даљини Алпи под снегом, к ажед омаћин.

Иначе, док није дошла ова „новоградња“, прозор Матијашевића „гледао“ је на двориште у којима су биле породичне куће сличне њиховој. Али, појавио се новоградитељ, купио цео плац и сада увелекози да.

– Ми живимо у кући мојих родитеља, а пре тога су живели њихови, па њихови... Саграђена је пре више од сто година, али је од чврстог материјала и још у добром стању, прича домаћица Матијашевић.

Међутим, одмах потом се исправља, покazuјући на пукотине по зиду које су се појавиле када је на градилиште у комшилуку стигла тешка механизација.

Све говори, дакле, да ће Матијашевићи морати да беже из „рођене“ куће. Да се одселе. То што немају где – ко их пита.

Градитељ из комшилука нисмо имали шта да питамо. Они су формално „чисти“. Показали би уредне дозволе, оверене папире, планове, габарите... То знају и Матијашевићи, али каква вјада од тога? Они ће остати са „погледом на свет од 60 милиметара“, у замрачену соби са испуцалим зидовима. То ће бити само њихов – приватни проблем.

И за крај – још један детаљ, који и слика показује. Саксије са мушклатама и даље стоје на прозору, као и док их је грежало сунце. Још се држе цветови, мада су листови почели да жуте. Добро, дубока је јесен, па је и крај циклуса њихове вегетације.

– Нећу их склањати до пролећа. А после – ни сама не знам, са жаљењем констатује домаћица.

А домаћин на ову женску слабост према цвећу сурово дојде:

– Видиш да ћемо ти и ја, у овојти ми, у венутип рењ их.

M. J.

НАЈПЛЕМЕНИТИЈИ ПОДВИГ ОДИНЕ

Све Боротине кћери

Одд еведесетихг одинап ротам иланБ орота ињ еговасу пругару жица днеговалису 53 девојчицеса пр остораб ившес ФРЈк ојесу остале без једног или оба родитеља. Ове го-динед одељенои мј есп ецијалноп ризнање занајплеменитијипод вигг одине

Последња се „отиснула“ Вида Благојевић из околине Тешња. Пре две године усвојио ју је брачни пари зп ожаревца.

– То су моја, наша деца. Нисмо их одвајали од наших синова. Били смо, чак, према њима блажи, понекад попустљиви. Одлепршале су, хвала Богу, као голубице из гнезда. Већина њих основала су своје породице, неке се вратиле мајкама, запослиле. Све су живе и здраве, добри људи, говори прота подсећајући се својих штићеница.

Данас им се јављају из Беча, Троста, Сарајева, Новог Сада, Теслића, честитају Нову годину, Божић,

При спомињању њихових имена мешају се радост, сећање, туга. Сузек рену.

– Ако Бог да да се једнога дана сви опет сакупимо овде у Богословији, да се опет видимо и испричамо. Зову нас наше девојчице да идемо код њих, или немамо могућности. Обилазили смо неке, али не можемо све, прича Милан. Он и супруга живе скромно од својих пензија. Ипак, ишли су пре неколико година у Теслић (БиХ) на свадбу Сандре Јовановић. Уместо њених правих родитеља дочекивали су сватове, провели све обичаје, као први родитељи. И-

ПРОТА ИЛАНІ С УПРУГАРУ ЖИЦАР АЗГЛЕДАЈУП ИСМАИФО ТОГРАФИЈЕС ВОЈЕД ЕЦЕ

питају их за здравље. Међу сликама је и заједнички пасош из 1998. године, са фотографијама и подацима из времена када су децу водили у Румунију и на летовање у Грчуку.

Било је и тешких тренутака, којих се Ружица присећа са пуно нејности. Готово невероватна је прича о две сестрице из Сарајева. Мајка је старију, која је имала 13 година нудила муслиманским војницима. Због тога нису хтели да јој се јаве када их је звала телефоном, али је Ружица после једног жучног разговора са мајком успела да ствари доведе на своје место.

■ Пробудите е, д ап лачем

Необична је била и Весна Јовић из Теслића. Пошто су старије девојчице раније устајале, због обавеза у школи, једне вечери Весна је замолила да и њу раније пробуде.

– Защто, душо? – упитала је Ружица, и добила одговор који је све расплакао.

– Пробудите ме у зору, да плачем. Тада сам, некако, са својим татом, р еклаж ед евојчица.

Имала је тада само осам година, а запамтила је и знала, ипак, за све страхоте које је рат свалио на њена мала плећа. Ређају се имена: Милица Филиповић (1992) из Шехера, Осмаци, Драгана Ивковић (1989), Сарајево, Драгана Остојић (1987), Нашице, Сања Станојевић (1981), Теслић, Желька Савић (1983.), Живинице...

шли су и на свадбу у село Масловаре код Котор вароши, код Зорке у Каменицу. Прошле године дошла им је у посету Снежана Јовановић са породицом из Удина. Јулијана Вучковић је долазила са мужем и двоје деце.

Снежана Ристић им је најближица. Удала се за Слободана Славковића, студента теологије. Живе у Трнави, недалеко од Крагујевца. Њојсу у Д омун аправилис адв.

Од прича о девојчицама не стижу да помену своју двојицу синова. Обојица су кренули очевим стопама и постали свештеници. Старији је завршио Богословски факултет и остао у Крагујевцу, док другију ивиу А ранђеловцу.

– Да нисам имао сву ту децу ко зна шта би било са мном. Имао сам како висок притисак, писам сам лекове, али брига за децу ме је излечила. Ово место ће увек бити и њихов дом, искрена је порука проте Милана и његове супруге Ружици. По ко зна који пут поносили су да су били против тога да им се додели било какво признање. Читав живот су провели помажући људима. То је њихова судбина.

Гордана Б ОЖИЋ

Ову рубрику у склопу пројекта **Пробудите се** су финансира

МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ СРБИЈЕ

„90. минут” - БЕНД СА ДВЕ ПРИЧЕ Мелодични локалпатриотски оптимисти

Прошлог четвртка у Дому омладине одржали су свој други концерт. Било је то на жуци „Црвених ћавола”, јер је бенд „90. минут” и настао поводом обележавања две деценије ове навијачке групе. На тадашњој компилацији „Првих 20 у паклу”, уз већ познате бендове попут „Боуњарда”, „КГ одреда”, ЧБС-а и „Пропаганде 117”, на албуму се појавио и „90. минут” са чак пет песама: „Опсада”, „ЂаволСКА”, „Атмосфера”, „Деведесети минут” и „Хук трибине”. Рођенданска журака „Ђавола” у априлу у „Синеми” био је њихов први јавни наступ.

- Основали смо се крајем 2008. године у „Дон кафеу”. Окупили се наменски, за музичко-навијачки пројекат „Првих 20 у паклу”, почињу представљање Филип Поповић, Јован Николовски и Предраг Алексић, момци који сачињавају срж бенда.

- Вежбали смо у „Шумадији”. У року од 15 дана сконтили смо се и увидели да „ствар” функционише много озбиљније и звучи боље него што смо мислили. Нагазили смо и за два-три месеца већ смо имали репертоар за албум. Пет ствари објавили смо на компилацији навијачке „Радничког” али смо наставили

Група „90. минут” настала је случајно, поводом прославе дводесет година „Црвених ћавола”. Брзо су се „нашли”, па сада трају као први бенд са две паралелне приче, навијачке где певају о утакмицама и хуку тибине, али и као састав који негује ауторску музику

да правимо и друге песме, невезано за „ђаволску” причу, каже Николовски. Бенд „90. минут” сачињавају Борис Филиповић, бас, Јован Николовски алијас Томи 69, бубан и вокал, Предраг Алексић Лекса, гитара и вокал, Душко Јовановић Деда, гитара, трубач Сава Матић, тромбониста Огњен Чукић Оги, а у навијачкој верзији „појачани” су са два Бориса, Херманом (клавијатура) и Савићем (вокал) у копу познајим као Бора.

Дувачи Матић и Чукић су Београђани, а Чукић је познат по раду у групама „Самостални референти”, „Ај Ри Еф Ем” и „Колижн”, док је Сава Матић већ дводесет година легенда наше целе сцене и члан „Дикси бенда”. Са крагујевачке стране,

ДЕДА, ХЕРМАН, ЛЕКСА, ТОМИ И БОРА ИСПРЕД НАВИЈАЧКОГ ЛОКАЛА

ТРУБАЧКА СЕКЦИЈА ИЗ БЕОГРАДА, САВА МАТИЋ И ОГЊЕН ЧУКИЋ

бубњар и певач Томи члан је метал групе „Боуњард”.

- Радимо нове ствари и материјали ће бити готови до Нове године. Ред је да „падне” и неки спот. Иначе, све снимамо у студију „Вајлд кет” код Шомија, каже Томи.

- Повукла нас је лакоћа рада и начин на који смо се одмах музички уклопили. Никада нисмо свирали заједно, а ствари смо урадили за са-мо месец и по дана, истиче Филип.

Прва навијачко-музичка прича „родила” је другу, аутентичну на нашој музичкој сцени.

На прошлогодишњој жури „Ђавола” у Дому омладине премијерно су извели четири тазе, још „вруће” песме: „Шта би друго радили у суботу” (будући хит, опис навијачког „радног” дана), затим један инструментал коју чланови бенда интерно зову „Интелигентна”, „Мирише анархија” и „Ко долази да пржи масу”, мiks хип хоп деоница и хард кора.

Група „90. минут”, како њени чланови тврде, јединствена је појава на нашој музичкој сцени, али дода-

ПОСЛЕДЊИ НАСТУП У ДОМУ ОМЛАДИНЕ

ју да и у свету не постоји ништа слично. Занимљиво је да су сви музичари у бенду ста-савали под потпуно различи-тим музичким утицајима.

- Што се тиче музичких укуса, сви смо из различитих „прича”. Од модерн метала, хип хопа, ска вар-ијанте, хард кор фазона, тврђег рока, дарк метала, па до регеа и цеза, на-браја Предраг Алексић.

- То је „90. минут”, кратак Филип.

Само име идеално се уклапа у обе приче. У свету навијача и утак-мица оно означава зауставом време, а у „другој причи”, због друштвено ангажованих текстова, симболично се односи на последњи момент, судбоносни, задњи час.

- Музика коју правимо је енер-гична, мелодична и жива. Погодна и за пабове, где се пије пиво пред текму, и кафиће, али и за журке, сматра Николовски.

За текстове је „задужен” Предраг Алексић Лекса.

- Наши текстови су позитивни, без песимизма, упркос јакој дози критичности према власти. Нарав-но, ту је и неизбежни локалпатри-отизам који нас је и окупио. Ин-спирацију налазим, пре свега, у сва-кодневном размишљању обичног човека, истиче Предраг.

Иначе, он јесте навијач и човек из копа (надимак Лекса потиче баш са стадиона), али истиче да је анга-жовани симпатизер а не прави ул-трас. Томи исто, док је Филип ван те приче, само је поштовалац.

Зоран М Ишић

ИСПРАВКА: У броју „Крагујевачких” од четвртка, 26. новембра, у тексту о просла-ви петнаестогодишњице групе ЧБС „Трају без прекида” дошло је до ненамерне о-машке. Наиме, новинар је погрешно протумачио речи лидера бенда Микице Здравковића, па је у делу текста о настанку групе тадашњег певача Александра Марковића Цоја назвао надимком Бабун. Испало је, такође ненамерно, да је Александар Марковић Цоја човек без слуха по коме је ова крагујевачка панк група добила име. Извинавамо се Александру Марковићу и читаоцима.

СЕРВИСНИ ВОДИЧ

AGENCIJA ZA VOĐENJE POSLOVNIH KNJIGA

mani

Za pravna lica i preduzetnike
brzo, tačno, profesionalno
telefon:
(034) 337 270
(064) 680 36 42
Kontaktna linija 17

гео план
СВЕ врсте геодетских услуга
ПРЕМЕР земљишта
СНИМАЊЕ објекта
СНИМАЊЕ подземних инсталација

Карађорђева 19
034-368-555
064 288 45 73
064 150 82 28

Ginekološko-akušerska ordinacija Genus femininum
mr sci dr RAJKO ŽAREVIĆ ginekolog-skieter
Kralja Milana V br 58
Tel: 034 360 330
Mob: 065 360 330 0
e-mail: genuscgbsb.co.yu
www.genusfemininum.net

Andrić Ambulanta FIZIOTERAPIJA
V.Ft Dragan Andrić
Miloja Pavlovića 9, TPC "Sumadija"
Radnim danom 09-20
subotom 09-13
tel. 034 361 203
mob. 063 605 447
email: andrick@infosky.net

Stomatološka ordinacija Dr BLANUŠA
034 466 308 064 12 23 661
Kragujevac Zmaj Jovina 43
radno vreme od 8-12h 17-19h

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA PARODONT
Prim.M.sci.
Sinić Dr Momčilo
Specijalista za bolesti usta i zuba
Protetika
Hirurško lečenje rasklađenih zuba
Hirurško usadivanje zuba – metalni implantanti
Beljenje zuba – Beyond metoda
Miloja Pavlovića 10 - 333-506 063 631 456

DR PAVIČEVIĆ GINEKOLOŠKO – AKUŠERSKA ORDINACIJA

Milovana Glisic 15,
Tel/fax:
034 / 461 339
034 / 463 333
Mob: 063 / 619 436

ВРШИМО СВЕ СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ
МИСЕМА ДЕНТ
Др. Драган В. Ђорђевић доктор стоматологије
телефони 034/328-243 064/16-20-311

MITEL MONT
Veleprodaja maloprodaja i ugradnja elektro materijala
Vladimira Glisice 16
tel: 034/561-121
063-545-777-777
e-mail: mitelmont@ptt.yu

DNezmar SPECIALISTIČKA ORDINACIJA
Dr Nedeljko UROLOGIJA Dr Slavica Ginekologija
Tel: 034 491 900 Fax: 034 430 900
Janka Veselinovića 41

Biohem-LAB
Hemato logija Tumorski markeri
Biohemija Imunologija
Hormoni Diabetic
Anemija Virusi
Lipidni status Pregled urina
Enzimi Lekovi u krvi
Milovana Glisice 23; 445-606; 400-607

GEO ING PREMER
Premer zemljišta... merađivanje
Snimanje objekata... parcerije
Debe parcele... izdava
Topografsko planiranje
Geodetske merađivane parcele
Topografski planovi
Lepenički bulevar 25/1
Telefon: 034 330 021

Canok servis biro opreme
Foto kopir aparata, Telefaksne Elektrokalculatorka
Laserske i matrične štampače Reciklažna glava i toner kasete Prodaja novih i recikliranih fotokopir mašina
KNEZA MIHAJLA 55
Tel. 336 920; 302 919; 065 618 74 99

GACA dekor
AI PVC STOLARIJA izrada nameštaja od pločastih materijala Kreditiranje kupaca Teslina 21
Tel. 034/380 822 063/393 587

IDR ALARM
UGRADNJA SERVIS PROJEKTOVANJE ALARMSKIH SISTEMA
Miroslava Antica 4 Tel-Fax 302 380; 063 605 318

NEKRETNINE GRUŽANKE

LOLE RIBARA 10 - 034 300 057

MARMIL lende
www.marmil.rs
Tende, Venecijaneri, Trakaste zavese, Ročne zavese, AI i PVC roletne, Sunčobrani, Garajna vrata, Harmonika vrata, Kamski crida, Digitalna itampa
Vladimira Rošića 20 34000 Kragujevac Tel.: 034/370-605, 340-954

DAM Boje Lakovi Fasade
Kolor C1 Jovana Radića 111 034 330 432
Kolor C2 Kralja Mihaila 36 034 300 191
Kolor C3 Vladimira Rokovića 16 034 340 301
Saglasan prevoz za veće porudžbine Radimo i nedeljom

ВЛАДАН АТАНАСИЈЕВИЋ, МАЈКРОСОФТОВ ШАМПИОН

Дух софтвера и душа Крагујевчанина

Потеру води Милан Пурић

Инжењер информатике, специјалиста за развој софтвера, стручњак који је два пута биран за менаџера године. Први пут од Удружења економских новинара као најбољи међу ИТ менаџерима и други пут од стране Привредне коморе Србије. У Крагујевцу је прво основао фирму „Виртуал тим”, потом је био први човек „Хермес СофтЛаба Србија”, а сада је директор „Спинакера”, софтверске фирме која послује у оквиру „Ком трејда”. Ради у Београду, али и даље живи у Крагујевцу. Тачније, „на трошковима” између ова два града.

То је, телеграфски речено, Владан Атанасијевић, а ко је он по личном представљању?

Тешко је пронаћи прави одговор на ово једноставно питање. Увек постоји опасност да човек не описује себе, већ особу коју би желео да други виде у њему. Са друге стране, свако од нас је потекао из одређеног друштвеног, социјалног и културног миљеа, а основ свега је породица и васпитање. Ако све ово узмемо у обзир, ја сам Крагујевчанин, рођен и одрастао у овом граду. Родитељи су ми Крагујевчани, који су себе остваривали у овом граду, њихови родитељи такође. То је наслеђе које и ја следим, дакле и пословно и приватно се остварујем у Крагујевцу. Васпитавам сам, пре свега, у породици или и у школи. Школован сам у најбољим школама: „Радоје Домановић”, Крагујевачка гимназија, а потом у Загребу на Војно-техничком Факултету (као стипендиста Војне фабрике), који је збила био елитни факултет за техничке науке у СФРЈ. Породичан сам човек, све своје сподобно време проводим са породицом и кумовима. Ако би у три речи морао да опишем себе и однос ка свом граду, онда су то: породица, Крагујевачка гимназија и „Застава”.

Какав и колики рад је потребан да се постане Мајкрософтов шампион?

Велики рад и одрицања, у правом смислу речи, потребни су да достигнете препознатљивост ван граница вашег окружења, у ужем и ширем смислу. Ако су те границе глобалне, онда је свакако потребно још више рада, енергије, вере у себе да се то достигне. Ништа не долази случајно. Успех као и неуспех, није случајност. И све се темељи на знању, систематичности и упорности.

Ко је највише утицао да се посветиши твом послу?

Прва усмерења пружио ми је Срђан, старији брат. Захваљујући њему сам и отишао у Загреб и уписао смер Рачунарска техника - развој софтвера. Он је такође завршио ВТФ у Загребу. Ако тако гледамо, он је највише утицао да се определим за ИТ.

Какво је место Крагујевац за поиздање младих духовних у твојој области?

Разговор уживо са Владаном Атанасијевићем можете гледати у суботу од 20 сати на Телевизији Канал 9. До тада вам је на располагању телефон 331-509 за питања сағоворнику и Милану Пурићу који (пред)води потеру на крагујевачких Дух.

Од крагујевачког Духа добио сам традицију, веру да се визије могу остварити, могућност да се школујем на елитном факултету и прилику да се пословно остварим у Крагујевцу. Заузврат, никада нисам отишао из Крагујевца, успео сам да га поставим на светску мапу ИТ индустрије, да доведем инвеститоре на јпрофитабилнијој бази.

Врло добро. Крагујевац има две карактеристике које су биле пресудне да се одлучим да фирму развијам не у Београду, већ овде. То су индустријска традиција од преко 160 година и Универзитет. Оно што је најбоље, видим да су многе фирме кренуле правим путем, да долазе на факултете, праве добре и фокусиране тренинге за студенте и нуде им посао. То је оно право.

Ко су били први крагујевачки духови - компјутери?

Захваљујући постојању неколико великих рачунарских центара, одавно је почeo да се шири компјутерски дух Крагујевца, па су се тако, из „Заставе“ ширили на друге фирме и институције које су формирале своје рачунарске центре: Југобанка, ПТТ, Електрошумадија итд.

Може ли дух да живи у компјутеру и колики му је рок трајања у поређењу са духовима из боца или књига?

Наравно да може и то у много већој мери него што је то могао дух из боце или књига. Иако и даље више волим да прочитам класичну штампану књигу и да из ње доживим дух времена или мисли које нам писац шаље, свестан сам да нам је информациона технологија донела неограничене могућности приступа информацијама које су до скора биле незамисливе. Лепота коришћења ове технологије је и у томе што сада можете да трансформишете свог доброг духа из штампаног у дигитални облик и обрнуто.

Како је породица доживљавала твоју компјутерску духовност?

Много сам везан за породицу, од супруге и деце, до родитеља, брата и сестре и њихових породица. И кумова и њихових породица. Како последњих година дана радим у Београду, а породица је у Крагујевцу, сваки слободни тренутак проводим са њима. Иначе, супруга је завршила исти факултет, софтверски је инжењер. То је љубав из студенских

јају шансу да у виртуалном свету постану другачији, воде другачији живот са другим системима вредности. То, на жалост, доводи до кризе духовности, отуђења од породице, пријатеља, реалног света и окружења.

Која места у Крагујевцу волиш?

Моје срце је везано за Гимназију, Шумарице, Велики парк. Припадам генерацији која је почела своје излазке у кафанама Палигорић, Зеленгора, Балкан, Москва, Корана, дискотекама Језеро и Базени, а наставила са кафићима Бахус, Академија, Опера... Били смо тада транзицијска генерација која је осетила и дух кафана и дух кафића. Сада волим да прошетам Шумарицама и парком, али највише волим када прођем поред позоришта, Ђачким тргом поред Гимназије, па испод кејстена ка цркви и до Балкане. То ме увек враћа у прошlost.

Шта си добио од крагујевачког Дух(а), а шта си му до сада дао?

Добио сам традицију, веру да се визије могу остварити, могућност да се школујем на елитном факултету и прилику да се пословно остварим у Крагујевцу. Заузврат, никад нисам отишао из Крагујевца, а успео сам да поставим на српску и светску мапу ИТ индустрије, да доведем директну страну инвестицију у Крагујевац, и то у најпрофитабилнијој области, да створим базу и поставим стандард за едукацију у информатици. Успео сам да створим такво пословно окружење да у Крагујевцу у фирмама имамо људе који су се школовали у Београду, а доселили су се да живе овде само да би радили у мојој фирмама.

Ипак, мислим да је најважније ако сам успео да убедим друге Крагујевчане да имају храброст да посао потраже ван граница наше земље, да успо-

ставе системе вредности који су универзални и глобално препознатљиви, а остану да живе и раде у овом граду и овој земљи.

Може ли доћи до директног споја компјутера и човека и како би се то одразило на духовност?

До тог споја је већ дошло. Погледајте само како људи лако ступају у контакт са другим људима путем Интернета. Многима компјутер и Интернет пру-

САОБРАЋАЈ

Осморо повређених

Од 23. до 30. новембра на територији Крагујевца догодило се 16 саобраћајних незгода у којима су три особе задобиле тешке телесне повреде и петоро лакше, а највећа материјална штета процењена је на 180.000 динара

■ На раскрсници улица 27. марта и Дечанске, 25. новембра у 14 сати и 15 минута, возач путничког аутомобила Драган П. из Крагујевца покосио је на обележеном пешачком прелазу пешака Жељка Н. (39) из Крагујевца, који је притом задобио тешке телесне повреде.

■ У Улици Стојана Протића, 25. новембра око 20 сати, сударили су се возач путничког аутомобила Славиша М. из Крагујевца и возач бицикла с мотором Благоје А. (30) из Крагујевца, пошто возач путничког

аута није држао возило уз десну ивицу коловоза. Обојица су том приликом задобили лаке телесне повреде.

■ У саобраћајној незгоди, која се догодила 26. новембра око 13,30 сати у Белошевцу, повређене су две девојчице при изласку из градског аутобуса на стајалишту код „Криве Ђуприје“. На М. П. (10) и Т. В. (11), које су неопрезно испред аутобуса прелазиле Улицу 9. мај, налетео је путнички аута „застава 101“, који се кретао из правца Ждralице према

граду. Десетогодишњакиња је задобила потрес мозга, као и друге бројне лаке повреде, због чега је задржана на лечењу на Одељењу дечје хирургије Клиничког центра, док је друга девојчица лакше повређена.

■ На локалном путу Крагујевац-Поскурице-Горње Гргиће, 26. новембра у 18,30 сата, Предраг Р. (63) из Поскурица ударио је аутомобилом у трактор Томислава П. из истог села који је био непрописно паркиран на неосветљеном делу коловоза и при том је задобио тешке телесне повреде.

■ На магистралном путу Крагујевац – Баточина, у месту Ботуње, 26. новембра у 23 сата услед техничке неисправности теретњака за чијим се управљачем налазио Драган В. из Трстеника дошло је до судара са путничким возилом из супротног смера. Том приликом су лакше повређени возач аутомобила Иван Н. (20) и тринестогодишње дете И. Н. из Кормана.

■ На раскрсници Улица Града Сирена и Саве Ковачевића, 27. новембра у 10 сати, приликом мењања саобраћајне траке возач путничког аута Новица Т. из Крагујевца изазвао је судар са возилом из истог смера, а лакше је повређен Миланко М. (34) из Крагујевца.

■ Како би се избегле овакве и сличне ситуације, у којима су све чешће жртве деца, припадници овдашње Полицијске управе позивају све учеснике у саобраћајне полиције, укључујући и њиховог старешину, да поштују прописе.

АКЦИЈА САОБРАЋАЈНЕ ПОЛИЦИЈЕ

Превидели црвено светло

За шест сати 70 возача када је углавном због проласка на црвено светло и непропуштања пешака

Припадници саобраћајне полиције спровели су 26. новембра, у време од 13 до 20 сати, локалну акцију појачане контроле саобраћаја. Овог пута у акцији су били ангажовани и полицији у цивилу, који су имали задатак да својим униформисаним колегама пријављују уочене саобраћајне прекршаје ради санкционисања. Контрола је била усмерена на непоштовање светлосно-сигналних уређаја код пешака и возача, затим на непоштовање обавезе возача према пешацима, као и

на кретање пешака.

Током акције поднета су 32 захтева за покретање прекрајног поступка Општинском Органу за прекраје, на лицу места 18 учесника у саобраћају је новчано кажњено, док је за 20 њих пролонгиран рок да казну плате у року од осам дана пошто су изјавили да немају пару код себе.

Резултати контроле показују да је једно возило искључено из саобраћаја, а поднета су 22 захтева судији за прекраје против возача због непоштовања светлосно-сигналних знакова. Испоставило се да је 12 возача прошло на знак црвеног светла, или се нису зауставили на местима где није било о

бележеног пешачког прелаза. У ситуацијама где је било обележеног пешачког прелаза њих шесторо је прошло на црвено светло. Остало четири случаја су се односила на прекраје приликом скретања на бочни пут, где возачи нису пропустили пешаке. Но, „упецина“ су и три пешака пошто су прошли на знак црвеног светла на семафору, и њима су издати такозвани МПП обрасци, на основу којих у року од осам дана морају да плате новчану казну у износу од по 3.000 динара.

Због невезивања сигурносног појаса 16 возача је санкционисано. У акцији су учествовала 23 припадника саобраћајне полиције, укључујући и њиховог старешину.

Хроника**ПОЛИЦИЈА**

Тимска крађа возила

Тројчлана група младића из околине Лазаревца ухапшена је 25. новембра под сумњом да су крали возила. Горану П. (22) и Алену Р. (20) из Буковика, као и Ненаду Д. (20) из Милошевца, најпре је одређена мера полицијског задржавања у трајању од 48 сати, а по њеном истеку прослеђени су истражном судији Општинског суда, због кривичног дела неовлашћено коришћење туђег возила. Поред тога, Горану П. је у кривичној пријави приодато још и фалсификовање исправе.

Има индиција да су њих тројица, у ноћи између 10. и 11. октобра ове године, испред специјалне болнице „Буковичка Бања“ у Аранђеловцу присвојили паркиран „југо“. Са украденог возила, којим су се одвезли у Бурово код Лазаревца, Горан П. скинуо је регистарске таблице, поломио их и бацио, а на исто место ставио таблице другог аутомобила. Извесно време су се служили тим аутом, који је по њиховом ухапшењу враћен власнику.

Слаб на ЦД плејере

Марјан К. (24) из Крагујевца 27. новембра лишен је слободе и приведен истражном судији Општинског суда због постојања основане сумње да је починио 12 кривичних дела тешке крађе.

Све указује да је он, у периоду од маја до новембра ове године,

на подручју Крагујевца, користећи погодне тренутке, обијао путничка возила и из њих односно ЦД плејере, а затим их продавао разним купцима. Украдену робу полиција је пронашла и вратила власницима.

E. J.

ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

ЦЕНТАР доо Крагујевац

ПОШТОВАНИ,

ПРЕМА УКАЗАНОЈ ПОТРЕБИ, А РАДИ ВАШЕГ БЛАГОВРЕМЕНОГ И ТАЧНОГ ИНФОРМИСАЊА, ДОСТАВЉАМО ВАМ СЛЕДЕЋЕ

ОБАВЕШТЕЊЕ

1. КУПЦИ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ТРЕБА ДА ОМОГУЋЕ РЕДОВНО ОЧИТАВАЊЕ МЕРНИХ УРЕЂАЈА КАО ПРЕДУСЛОВ ЗА РЕДОВНЕ И ТАЧНЕ РАЧУНЕ, ШТО ЈЕ ОПЕТ ИНТЕРЕС НЕ САМО ДИСТРИБУЦИЈЕ ВЕЋ И КУПАЦА. КУПЦУ КОЈИ У 2009. ГОДИНИ НИЈЕ ОМОГУЋИО ОЧИТАВАЊЕ МЕРНОГ УРЕЂАЈА, БИЋЕ ОБУСТАВЉЕНА ДАЉА ИСПОРУКА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ, У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 27. УРЕДБЕ О УСЛОВИМА ИСПОРУКЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ.
2. КУПАЦ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ДУЖАН је да надлежној дистрибуцији пријави промену коришћења, промену имена, промену пословног имена, односно промену назива, промену намене потрошње електричне енергије, статусне промене и друге промене, у року од пет дана од настале промене (члан 25. уредбе о условима испоруке електричне енергије). Пријава било које промене је искључиво у интересу купца.

ЗА СВЕ БЛИЖЕ ИНФОРМАЦИЈЕ ОБРАТИТЕ СЕ НАДЛЕЖНОЈ ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈИ.

Огранци друштва:
ЕД Електрошумадија
34000 Крагујевац
Ул. Слободе бр. 7
Тел. 034/370-082
Факс 034/370-156

ЕД Електроморава
12000 Пожаревац
Ул. Јована Шербановића бр. 17
Тел. 012/223-926
Факс 012/224-841

ЕД Електроморава
11300 Сmederevo
Ул. Шалиначка бр. 60
Тел. 026/231-210
Факс 026/227-141

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ: ВОЈИСЛАВ СПАСИЋ, ПРВИ ТЕНОР КРАГУЈЕВАЧКЕ ОПЕРЕ

Крагујевац и Министарство културе дали су значајан допринос развоју крагујевачке опере, али велики рад је тек пред нама, каже млади уметник

Разговара Мирослав Чер

Kрагујевачка опера почела је свој „живот“ комадом „На уранку“, а наставила недавном премијером „Тајни брак“. Да је заиста рођена нова оперска сцена потврђује не само њена организација, већ и успех код публике и њен репертоар. У сваком случају, премијере ових комада представљају за нашу средину велики културни догађај, јер није мала ствар стварати оперу.

Група ентузијаста, заљубљеника у оперу и оперску уметност, везана превасходно за Филолошко-уметнички факултет, покренула је преко Факултета и Књажевско-српског театра и „Лицеума“ током

2007. године „акцију“ оснивања оперске сцене и поставке опере на крагујевачкој позоришној сцени.

У скромним условима и без материјалних средстава, прва представа изведена је само уз клавирску пратњу, а да данас постоји оформлен оперски оркестар, напредак је огроман. Свесни смо економске кризе, али то не значи да треба да станемо. Опера је вероватно најскупља културна делатност. У овом тренутку око 250 људи активно је уклучено у организацију, али ми и даље радимо волонтерски, често и сами из свог цепа одвојимо средства.

Ипак, више смо него задовољни досад учињеним.

Постоји ли у Крагујевцу публика за оперу?

Да, наравно, али публика се мора неговати. Наш циљ је да имамо што више младих у публици, а једни начин да се то постигне је њихова едукација. Зато ћемо ускоро почети, на часовима музичког васпитања и у основним и средњим школама, да реализујемо пројекат популаризације опере. То је најбољи начин да се створи нова публика.

Морам да кажем да је један број Крагујевчана био јелан опере, па редовно долазе по неколико пута на наше представе. Аплаузи у опери дозвољени су након солистичких арија, после дуeta... Приметио сам да постоји нелагодност код публике да ли да аплаудирају. Аплауз је и пожељан, певачу даје елан. На-

,
Најважније је да је опера заживела и то је вероватно најлепша и најважнија вест у културном животу Крагујевца

равно, аплауз треба и заслужити, а крагујевачки солисти су то сигурно заслужили. Не само квалитетом извођења и правом бел канто техником, већ и због великог труда.

Најважније је да је опера заживела и то је вероватно најлепша и најважнија вест у културном животу Крагујевца. Међутим, потребне су још године рада и труда да би опера постала институција у правом смислу ту речи. Жеља нам је да добијемо и балетску продукцију. На тај начин Књажевско-српски театар имао би једну заокружену целину.

За то је потребно подоста новца, а ово није најсрећнији период.

Не верујем у то да постоји идејан тренутак за развој културе. Крагујевац и Министарство културе дали су велики допринос развоју крагујевачке опере. Поред финансијске потпоре, важна је и морална помоћ, а ми смо је добили. „Колико пара - толико музике“ је честа узречица, али са поносом истичем да за нас не важи. Уверен сам да ће кроз неколико година Крагујевац добити оперу којом ће се поносити, а проблеми са финансијама постаће анегдоте које ћемо причати на јубилејима.

Који су планови за будућност крагујевачке опере?

Сигурно је да финансије кроје репертоар. Што се нас тиче, спремни смо да изводимо представе сваке вечери, али то је немогуће и у већим центрима. Најважије је да се овдашњи солисти и оркестар стасали за самостално извођење, а први велики испит биће већ почетком следеће године, када ћемо имати премијеру „Травијате“. Солистичке пробе већ су почеле, а ускоро ћемо кренути и са ансамбл пробама. То ће бити велики испит за све нас, али идемо корак по корак.

УКРАТКО

Рок викенд

У Петак и суботу у организацији Дому омладине одржаће се три занимљива концерта. Најпре ће у Петак, од 22 часе, пред крагујевачком публиком наступити Ђојана Булатовић, Босански гитариста, гитара и усна хармоника, а дан касније бањалучка панк група „Испад“. Ко воли добри стари пунк-рок имаће времена да после концерта Тријада Влатка Стефановског, који се одржава у Градској дворани „Шумадија“, сврати до Дома.

Свакако да ће овдашњој публици бити најзанимљивији наступ познатог македонског гитаристе. Крагујевчани ће се пре наступа Влатка Стефановског, Ђојка Максимовског (бас гитара) и Дејана Миросављевића (бубњеви), уверити зашто Крагујевац носи епитет „града гитаре“, захваљујући наступу специјалних гостију, малих рокера из Школе рок музике „Октава“ Дома омладине, коју годинама успешно води Микица. Цена улазнице за концерт у „Шумадији“ је 500 динара, а концерт је заказан 5. децембра, у 21 час.

Синематик

У Галерији СКЦ-а, у уторак, 8. децембра, у 20 часова, биће отворена изложба фотографија младог уметника из Београда Александра Зарића.

У генерацији младих, Александар Зарић се афирмирао протеклих година, пре свега, као графичар упадљиве експресивне фигурације и радовима великих формата, али ликовној публици није непознат ни као врстан уметнички фотограф. Изложба у СКЦ-у носи назив „Синематик“.

Зарић тренутно ради као асистент на предмету цртање и сликање на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу.

Конкурс *Nord Art 2010*

Организатори међународне изложбе Конкурс „Норд Арт 2010“, која ће бити одржана у немачком граду Биделдорфу, позвали су заинтересоване уметнике да се пријаве за учешће до краја јануара. Изложба ће бити отворена од 12. јуна до 3. октобра 2010. године, а организује је КиЦ - Кунст ин дер Царлсх те, непрофитна иницијатива АЦО Групе, у сарадњи са градовима Биделдорф и Ренсбург. Конкурс је отворен за све визуелне медије, а радове ће изабрати жири.

Прошлогодишња изложба „Норд Арт“ представила је радове 218 уметника из 34 земље, изабране међу хиљаду пријављених. Пријавни формулар могуће је преузети са сајта организатора (www.kic-nordart.de/ausschreibung_zur_nordart.html), а потребно је приложити и краћи ЦВ, списак најзначајнијих соло и групних изложби, као и фотографије десетак радова који би могли бити представљени на „Норд Арти“.

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

Четвртак, 3. децембар, 20 часова
Позориште за децу - Омладинска сцена 303

Представа „Поморанцина кора“

Театар „Пулс“ из Лазаревца

Петак, 4. децембар, 20.30 часова
Кутија шибица СКЦ-а

Представа „Извињавамо се, много се извињавамо“

Режија Мирослав Петровић

Субота, 5. децембар, 21 час
Градска дворана „Шумадија“

Концерт Тријада Влатко Срефановски

Субота, 5. децембар, 23 часа
Дом омладине

Концерт групе „Испад“

Понедељак, 7. децембар,
20.30 часова
Кутија шибица СКЦ-а

Филмски програм - Петро Алмодовар

Фilm „Нешто сасвим лично“

ПРЕМИЈЕРА ОПЕРЕ „НА УРАНКУ“
У КЊАЖЕВСКО-СРПСКОМ ТЕАТРУ

Родило се, вальја га љуљати

Nа великој сцени Књажевско-српског театра 26. новембра изведена је опера „На уранку“ Станислава Биничког, у извођењу оперског студија ФИЛУМ-а и Академског хора „Лицеум“. Дириговао је Миодраг Јаноски, дугогодишњи руководилац и диригент Опере Српског народног позоришта у Новом Саду и диригент у Опери Народног позоришта у Београду. Режију је урадио Борислав Поповић који, на жалост, није доживео извођење своје последње режије. Зато је ова премијера била управо њему и посвећена.

Борислав Поповић био је један од кључних људи који је својим знањем, искуством и ентузијазмом константно охрабривао све оне којима је циљ стварање оперске сцене у Крагујевцу. Овај истакнути редитељ је, иначе, био и диригент Опере у Београду (1980-1983) и у Ријеци (1987-1988), водио је Оперски студио Народног позоришта и радио као педагог на Академији лепих уметности у Београду.

Важност премијере опере „На уранку“ вишеструка је. Широј публици је мало познато да је ово најстарија и прва изведена српска опера. Иако ово дело не спада у врхунске уметничке дomete, његова историјска вредност је немерљива, јер се ради о жанру који је било изузетно тешко остварити у Србији почетком двадесетог века. Бинички је ову једночинку на текст Бранислава Нушића написао 1903. године, а као прегалац за постављање српске музичке уметности на европски ниво наставио је борбу за оперу тиме што је 1920. године основао Београдску оперу, чији је био први диригент и директор.

Симболично, и оперска сцена града Крагујевца стартовала је „уз помоћ“ Станислава Биничког. Храбри подухват оснивања оперске сцене у Крагујевцу је за сваку похвалу. Зато су и одређени пропусти у извођењу донекле прошли неопажено и надамо се да ће у наредним извођењима ове опере више пажње бити посвећено финесама. У овом контексту, иако је оркестар (нарочито гудачки корпус) повремено звучao несигурно, сјајни солисти, тумачи две главне улоге, Тијана Ђуричић – сопран (Станка) и Драгутин Матић – тенор (Раде), и по обичају прецизно уvezjani хор „Лицеум“, својим сигурним наступима су све пропусте „турнули“ у други план.

Стручна јавност ће са ужицањем пратити и подстицати рад опере у Крагујевцу, а љубитеља ове уметности ће, надамо се, убудуће бити ма-кар у истом броју у ком су испратили важан културни догађај за град.

Ања ЛАЗАРЕВИЋ

ПРЕДСТАВЉЕНА КЊИГА ЂОРЂА САВИЋА

Збогом Лу из фиоке

Књига „Збогом Лу Саломе, кћи руског генерала“ чекала је више од 20 година да буде објављена.

Структуре збирке чине два основна питања: како да уђемо и како да изађемо из 20. века

Збирка песама Ђорђа Савића „Збогом Лу Саломе, кћи руског генерала“ недавно је у Народној библиотеци представљена крагујевачкој публици. Реч је и збирци која је 21 годину „скупљала прашину“ у фиоки овог крагујевачког, или, како он сам себе више воли да зове, француског песника. Песме у овој збирци писане су од 1981. до 1988. године, а све унутар збирке је исто као што је било када је с пролеће 1988. године послата на конкурс Књижевне омладине Србије за прву књигу у едацији „Пегаз“.

Међутим, тада ова збирка није објављена, иако је победила на том конкурсу. Једнствен

но, ни једна књига те године није изашла у овој едицији, а већ наредне године на Савића су заборавили, а штампали су нове ауторе. И тако је књига завршила у некој фиоки. И сам аутор се сетио збирке тек недавно и одлучио је да исправи грешку.

Дакле, пред нама није нова књига Ђорђа Савића, већ стара. То није збирка песама песника кога зnamо, већ песника кога нема већ 21 годину, неког младог Савића.

„Збогом Лу“ је играње уметнич-

ким правцима 20. века. Структуре збирке чине два основна питања: како да уђемо и како да изађемо из 20. века. Аутор у поднаслову књиге каже да је реч о мефистофеловској метафизици метастазе тренутка.

А Лу Саломе је једноставно жена, девојка, љубавница многих великих људи века иза нас.

Оба збирка је штампана двојично, на српском и француском. Има 200 страна, а на свакој страни вас очекује изненађење – књижевно и филозофско.

Данас, када са великим временском дистанцом погледамо Савићеву књигу, можемо да закључимо да је можда и боље што је „Пегаз“ није објавио пре 21 годину. Тада би то била само књига младог аутора, а данас то није само одлична збирка, већ и визуелни доживљај. Поред аутора, за тај доживљај заслужни су и Иван Ђуришић Пикац и Радован Шаренац, који потписују графичку опрему књига.

М. ЧЕР

ЗА НАЦИОНАЛНИ ЗНАЧАЈ „ЈОАКИМА“

Подршка Гoriце Поповић

Свој глас да Књажевско-српски театар постане институција од националног значаја дала Гoriца Поповић

Иницијатива за додељивање статуса установе културе од националног значаја Књажевско-српском театру представљена је у Удружењу Крагујевчана у Београду.

Добијањем статуса установе културе од националног значаја, Књажевско-српски театар стекао ће право на заједничке пројекте који се финансирају из буџета Републике Србије, а који се односе на неговање и гађање културних традиција у позоришној уметности. Тиме би, касније, било омогућено и укључивање у неке сличне међународне асоцијације које носе атрибут националног, па и код европских фондова.

Да подсетимо, ову иницијативу почетком октобра покренула је невладина организација „Милениум“, уз подршку града Крагујевца, Балканског фонда за локалне иницијативе и Коалиције за децентрализацију, чији је оснивач „Протекта“ из Ниша. Иницијатива је већ представљена Министарству културе и лично Небојши Брадићу. Предвиђена је и шире промоција иницијативе, уз званичну законску апликацију надлежним државним органима.

Свој глас за ову иницијативу дала је и глумица Гoriца Поповић, рођена Крагујевчанка.

ГОСТОВАЊЕ ЛАЗАРЕВАЧКЕ ТРУПЕ

Прича о потрошачком друштву

Драма „Поморанцина кора“
вечерас од 20 часова на Омладинској
сцени „303“

Гостовањем представе „Поморанцина кора“ лазаревачког театар „Пулс“ наставља се репертоар Омладинске сцене „303“. Реч је о комаду Маје Пелевић, младе ауторке о којој се у последње време доста говори. Ова драма свакако представља њену најзанимљивију креацију –

ИЗЛОЖБА СКУЛПТУРА ДРАГАНА РАДЕНОВИЋА

Ево човека

Скулптуре Драгана Раденовића, који ће се овдашњој публици представити у Галерији „Мостови Балкана“, могу се видети широм света, а познат је по споменику Николи Тесли на београдском аеродрому

ликовних уметности и визуелних комуникација.

Његове скулптуре могу се видети широм света. Примера ради, добио је право на реализацију скулптуре поводом 300 година Руске флоте у Санкт Петербургу, а његова скулптура „Маратонац“ налази се у Меморијалном парку „Џон Кели“ у Масачусетсу. На Харвардском универзитету се

налази и његов портрет најутицајнијег филозофа западне културе Виларда Ормана Квајна.

Отварање изложбе скулптура „Еццо хомо“ заказано је за 19 часова, а Крагујевчани ће моћи да погледају до 22. децембра.

М. Ч.

одликује је необична духовитост, посезање за другачијом драмском формом и јасан став младе савремене жене о потрошачком друштву у којем живимо. Јунаци драме сучочени су са конзументским нападима козметичких и других индустрија.

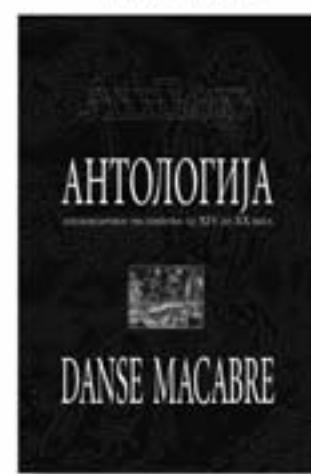
То је сага о преиспитивању женског идентитета у друштву које на разне начине, највише кроз медије, покушава да формира понашање и изглед данашње жене. Са једне стране, драма прати причу о медијском притиску, а са друге – интимну исповест жене која настоји да се уклопи у улогу која се од ње очекује и у чему не успева. „Поморанцина кора“ свакако није феминистичка драма. Она говори о женској еманципацији или, уједно покушава да укаже и на негативне аспекте код жена које се добровољно уклапају у шаблоне које им друштво назије.

Овај занимљиви комад поставила је Бојана Лазић, која потписује и дизајн сцене и избор музике. У главним улогама су такође млади глумци Михаела Стаменковић Сејдија, Александар Ђинђић, Јелена Цвијетић и Ивана Недељковић.

Представа почиње у 20 часова, а карте по ценама од 200 динара могу се купити на билетарници Позоришта за децу.

Радоја Домановића бр. 12, 34000 Крагујевац
Тел. 034 336 122, 335 050
Т.Р. 840-367664-26

Књига се од 16. децембра може преузети у СКЦ-у, у случају наруџбине „поузем“, трошкове поштарске иду на терет наруџбина.

Поводом десетогодишњице постојања часописа за књижевност, уметност и културу ЛИПАР и изласка јубиларног четрдесетог броја, Универзитет у Крагујевцу, Студентски културни центар и редакција часописа Вас позивају да по претплатничким условима наручите - DANSE MACABRE, Антологију англојезичког песништва од XIV до XX века.

Антологија представља преко сто најзначајнијих песника у поменутих шест векова са преко хиљаду песама. Она садржи (први пут у нас) и фотографије или портрете сваког песника поменуосб. Књига је рађена на фином офсет папиру, броширана и има 700 страница.

Предплатничка цена налази 700 динара, за 50% је низка од прве цене и важи до 16. децембра 2009. год.

НАРУЦБЕНИЦА

Овим неопозитивно наручујем Антологију англојезичког песништва од XIV до XX века по ценама од 700,00 динара

Име и презиме	
Адреса	
Контакт телефон	
Потпис и бр. л.к.	

КАФАНЕ СТАРОГ КРАГУЈЕВЦА (19)

Чувене забаве у хотелу Јадран

На месту данашње главне поште, од 1885. године до Првог светског рата радила је кафана „Премовић”, а потом је у проширој згради био хотел „Јадран”. Поред гостионице, он је имао салу за забаве и позоришне и биоскопске представе, а био је на гласу по добром „алвалуку” и капљици

Бориша Радовановић, историчар

Једно од места где су Крагујевчани почели рано да излазе био је Хотел „Јадран”. Налазио се на месту где где је данас зграда главне поште. Ту је у прошлом веку најпре радила гостионица са народним јелима, чији власник је био Вула Премовић, па се по њему кафана и називала „Премовићева кафана”, или краће „Премовић”. Званичан назив истакнут на крову ове гостионице био је „Народна гостионица Вула Премовића”, а као година оснивања убележена је 1885. То се може прочитати на једној фотографији, коју је начинио познати крагујевачки фотограф Чедомир Павловић Бојацић, почетком десетог века.

У пријатном амбијенту ове кафана нуђени су гостима, све до Првог светског рата, домаћи специјалитети спровођани на мајсторски начин. Отуда се ова кафана прочула по добром „алвалуку” и доброј капљици, па су крагујевачке мераклије радо свраћале у њу.

У том периоду келнерски радници добили су своју организацију, „Радничке новине”, у броју 49 од 21. јуна 1907. године, известиле су читаче да је у Крагујевцу изабран пододбор Савеза келнерских радника.

ПРЕМОВИЋЕВА КАФАНА (СНИМАК ИЗ 1905.)

ТАБЛА СА ЋИРИЛИЧНИМ И ЛАТИНИЧНИМ НАПИСОМ

За председника је изабран Љубомир Марковић, за секретара Влада Јанковић, благајника Алекса Марковић, чланови управе били су Васа Вељковић и Риста Недељковић, док су у надзорни одбор изабрани Тоша Ристић и Душан Поповић.

Године 1904. у једном шематизму помиње се као власник „Народне гостионице Премовић“ - Јован Премовић.

Забаве и балови, организовани у овом хотелу у првим деценијама десетог века, били су добро посећени. Било је то време када су још увек све вести важне за чаршију преношene усмено у кафанама. Развио се и читав систем сплетки, а ова друштвена појава била је најразвијенија код грађанској слоја у чаршији. Најбитније је да ни дру-

ХОТЕЛ „ЈАДРАН“ - ПОСЛЕ ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА (СНИМАК ИЗ 1920.)

штвени положај и углед нису били сметња да неко постане предмет сплетки и интрига. У првим деценијама десетог века та ружна појава развила се до неслuћenih размера да се коментарисало до детаља све што је било важно за одређену друштвену групу. Стога су се млађе dame на

забавама у хотелима устручавале да играју са ожењеним мушкирцима, како не би постале предметом оговарања.

На тим забавама и баловима, пре страног, обично се играо национални репертоар који се састојао од игара „Кнежево оро“, „Кокоњеште“, „Сремско коло“, „Ваљевка“, „Параћинка“, „Мачванка“, „Неда гривна“, „Острољанка“, „Ситниш“, „Зајам“, „Јелке тамничарке“, „Устај дико, зора је“. Уследио би валцер, „трамбolina“ и друге окретне игре страног порекла.

После Првог светског рата хотел „Јадран“ се проширије. Поред гостионице, добија салу за забаве и позоришне и биоскопске представе. Темељно преуређен, добио је и ново име - хотел „Јадран“. Међутим, у вароши су га сви и даље називали по старом власнику – „Премовић“. У изузетном амбијенту овог хотела гости су увесељавале разне музичке групе, позоришне и варијетске трупе.

Било је то време када су се наши суграђани ослобађали оријенталних узорака и прихvatали европски начин забављања и моду са Запада.

Године 1921. пило се у вароши пиво из Јагодине. Цена кригле у кафани износила је два динара, што је било знатно скupље у односу на друге градове, где се та иста кригела продавала по 1,50 динара. Крагујевачке кафеције изговарале су се као пиво од велетрговца набављају

СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ ГРАДА

Фењери за уличну расвету

Живот у чаршији се у поподневним сатима пресељавао из радњи, канцеларија и са улице у кафане. Најпосећеније су биле оне које су се налазиле у центру града. Градска елита имала је своје кафане Талпару, Шишко и Цариград. Оне су биле простране и могле су да приме велики број гостију.

Пре мрака све радње у чаршији биле су затворене, а са првим мраком улице би опустеле. Капије на варошким кућама су се закључавале. Вечерња тишина је заменила жагор и грају.

Крагујевац све до Првог светског рата није имао електрично осветљење. За уличну расвету коришћени су разни извори осветљења, а највише фењери на петролеј који су постављани на раскрсницама. Патролције су палили фењере. Они су два пута пролазили кроз варош, први пут ујутру, носећи у једној руци мрдевине, а у другој крпу и гас. Ишли су од светиљке до светиљке, брисали прашину и доливали гас. Други пут било је предвече, када су палили фењере.

Вече је било време породичног окупљања. Дневна животост са улица селила се у куће. Породица је била најснажнији чувар патријархалног начина живота. Најбројније су биле оне са четири-пет чланова, а сваким ретким више од десет, што је био видљив знак бржег нестајања породичних задруга у граду него у селу. Глава куће и апсолутни господар био је отац, док је жена, поред биљошке, имала још социјалну и власнитву улогу. Отац је водио послове, доносио одлуке, његова реч је пресудно уважавана од укућана. Без његовог знања и пристанка ниједна се крупнија одлука у кући није могла донети. Од његове нарави, мудрости и калкулација зависила је будућност кћери или сина.

Жена је највише временом проводила у кући, заједно са осталим женским члановима домаћинства. Она је била стуб породице. Бринула се о кућевним пословима, начину исхране, васпитавању деце, поштовању обичаја, одржавању народног веровања, упражњавању народне медицине, била је баштиник разних предрасуда, празноверица, религиозних форми понашања, симбол штедљивости, умереног начина живота и чувар очевог ауторитета.

по вишеј цене. Иначе, стовариште Јагодинске пиваре налазило се у Крагујевцу са десне стране Лепенице, а закупаје био Веселин Жикић.

Године 1929. у хотелу „Јадран“ одржан је састанак Удружења кафенија и хотелијера Крагујевца. Из рачуна који је предат овом друштву види се да је хотел водио Владимир Радовановић.

У књизи гостионичара, која се водила за кретање у служби запосленог особља у угоститељству града између два рата, види се да је хотелјер Стеван Павловић био закупац

хотела у 1931. години. Као конобари у тој години су у хотелу радили Божидар Милентијевић (1910), Чедомир Николић (1907), Милан Радовић (1907) и Душан Ђушковић (1913).

А како су коришћене сале хотела речито говори податак да је 7. јануара 1931. године Секција „Абрашевић“ у сали „Јадрана“ одржала приредбу са игранком. На програму су били „Корачница“ из оперете „Весела удовица“ од Ф. Лехара, „Валцер“ од Ј. Фучика и позоришни комад „Отмен свет“ од Милорада Белића. У једном водичу кроз Крагујевац из 1932. год. стоји да у хотелу „свако вече концертира прво-класна музика“.

Године 1935. хотел је купио Владимир Радовановић, који га је држао до краја тридесетих година, кад прелази у власништво Грађанске банке и њених акционара.

Смештен у старом варошком језгру, хотел је врло рано почeo да окупља младе. Томе је много допринело друштво „Абрашевић“ које је користило просторије „Јадрана“ да приређује забаве, концерте и игранке.

Године 1940. зграду хотела купио је чувени крагујевачки угоститељ Шамовац. После рата зграда хотела је национализована.

Наславић се
(Из књије у пријеми
„Кафане старој Крагујевција“)

ХОТЕЛ „ПАЛАС“

Предузимљиви угоститељ Шане Миловановић

На месту где је данас празан плац испред бившег хотела „Дубровник“, отворена је у другој половини деветнаестог века угоститељска радња „Аризовић“. Првобитно је то био мали локал за посетиоце ниских примања, који би за пиће и храну задуживали велики проценат својих зарада. Почетком десетог века претворена је спратна кућа у којој се налазио локал „Аризовић“ у хотел „Палас“. Име је изведене од двора на средњевековних замкова које су служиле за забаву гостију (балове, игранке). Било је то доба када је у Србији настала мода за страним именима, па су тражени егзотични називи који би својим именом привлачили госте.

Старији Крагујевчани се ћеју се да је у периоду између два рата хотел „Палас“ држao познати крагујевачки кафенија и угоститељ газда Шане Миловановић. Хотел је стекао леп реноме. Веома предузимљив, газда Шане је у време државних празника и црквених свечаности организовао ручкове на које је позивао угледне крагујевачке породице. Службени их специјалитетима које је за ту прилику спровјао, до-приносио је да хотел буде на „лепом гласу“.

Смештен у најужем варошком језгру, хотел је имао разнородну клијентелу. Гости хотела били су и странци који су тих година долазили у варош, јер је испред хотела почела да ради и прва

такси-станица у вароши. У пријатном амбијенту служили су се првокласни специјалитети.

Приликом бомбардовања у Другом светском рату, срушена је зграда познатог крагујевачког хотела „Палас“.

Власт је обећала да ће корипцију сасећи оштром мачем. Да ли то она најављује харакири?

Стојан ЈАНКОВИЋ

САТИРА

Конкуренција

- Времена су се променила, морамо и ми да се мењамо. Не можемо да се пожалимо да смо до сада дошло живели од рекета, учене, трафикинга, дилерисања, препродаје и осталих послова, али је дошло време да се трансформише. Морамо да идемо укорак с новим трендовима. Сада су у моди транспарентност, борба против корупције, европске интеграције, тржишна привреда, људска права, права угрожених животиња, друштвена одговорност компанија, борба против оне рупе... - набрајао је шеф пред члановима своје „екипе“.

- Шта је теби данас, Бизоне? Да ниси од раног јутра мало шмркну кокишку? Какве те рупе спољају? - питao је Коле Пајсер, вођин пријатељ из детињства и десна рука у клану.

- Од данас, уважени господине Младеновићу, ја сам за вас господин Јаковић.

Чланови ганга нису успели да се суздрже, па су пренули у смех.

- Ух, од овог може да се рикне! Па ти, Бизоне, ниси читав! Који ти је ћаво? Што нас, човече, засмејаш? - први се повратио Лука Крокодил.

- Никад нисам био озбиљнији! - намрштио се Бизон у настојању да

поврати ауторитет пред својим сарадницима. - До сада сте ме слушали и било вам је океј. Јесам ли визионарски увек говорио када је време да пређемо на намештање резултата фудбалских утакмица, када робу из Колумбије треба заменити оном из Авганистана, а када ће се Украјинке тражити вишеод М олдавки?

- Јеси, брате Бизоне, извини, хоћу да кажем, господине Јанковићу, били сте у праву пуно пута - почео је да попушта Коле Пајсер.

- Ако је тако, онда има да ме слушате и овог пута. Наша држава незаустављиво иде у европске и атланске интеграције, а ускоро ће

КРИЗА...

■ Немамо разлога да се плашимо светске кризе. Ми ни ову нашу не можемо да преживимо!

■ Још се не назире излаз из кризе. Видик нам заклањају они који овако брину о нама.

■ Кризни дани, кризне децензије, кризни векови... Цела српска историја у само неколико речи!

■ Срби су народ најстарији. Ми смо у кризи били још онда када се други нису ни родили.

Стојан ЈАНКОВИЋ

и у пацифичке. Зато је потребно да се успоставе демократске и одговорне институције, расписују јавни тендери и спречавају злоупотребе јавних овлашћења у приватне сврхе - вођа је срицао речи с једног папира.

- Зар и ми? - питао је дечачки наивно Мики Бритва, најмлађи члан клана. - Како то мислите да радимо по закону, када никад у животу ништа законито нисмо радили? Да ли то значи да прекидамо са продајом оружја, крађом кола, приватизацијом, рекетирањем, окапитализацијом...?

- Не, далеко било - одсечно га је прекинуо ос.

- А у чему је онда разлика? - питао је млади Бритва. - Шта ћемо том ир адитип из акону?

- Радићемо све као и до сада, само по закону! Ти више ниси Коле Пајсер, већ потпредседник Младеновић, ти ниси Лука Крокодил, већ портпарол Милекић, ти више ниси Мики Бритва, већ председник Главног одбора Алексић. Од сутра да сте те дуксеве, фармерке, патице и кожне јакне заменили листер оделима, краватама до пупка и ципелама с пачјим кљуном. Регистроваћемо се по новом закону као политичка странка и деловаћемо у институцијама система! И да знате да нас од сада очекује још жешћа конкуренција!

Александар Ч ОТРИЋ

Преко грane

Ширење свињског грипа у нашим крајевима, једноставно, треба схватити као традиционалну српску жељу да се приближимо модерном свету и нашу потпуну посвећеност глобалним интеграцијама. У прилог томе иде и очигледна спремност нашег здравственог система да се ухвати у коштац са овом опаком болешћу. Епидемиологи кажу да ствар држе под контролом. Ваљда зато што смо склони разним свињаријама, госн Кон тврди да не треба да паничимо јер је „грип као сваки грип“.

Истина, на нашем убрзаном путу у Европу испоставило се да ми прилично брљамо, па европски званичници имају непрестане примедбе и стално нас враћају на поправни испит. Због наше немарности и урођене лености, као и недовољног ентузијазма на том путу, и домаћи европејци морају изнова да нас подсећају на благодети европских стандарда и чињеницу да не треба да се „drvimo“ због једног обичног бомбардовања. Ако је и било бомбардовање, није смак света.

Ипак, као доказ лојалности европским и, уопште, светским трендовима, осим актуелног грипа, прихватили смо и да нас захвати СЕКА (светска економска криза), иако још увек нисмо свесни шта ће нам, кад овде лепо влада ДЕКА (домаћа деценцијска криза). Домаћи експерти нас, за сваки случај, упозоравају да ће наредна година бити тешка. Српска сиротиња цинично се пита да ли то значи да је протекла била лака. И она пре. И она пре ње...

Када човек Србин, који није политичар или „успешан бизнисмен“, мало размисли, схвати да му светска криза не може ништа јер је он већ увежбао вештину преживљавања и у том погледу достигао невероватне размере. Вала, постали смо прави експерти у изучавању кризе, у сналажењу са суперинфлацијом, једењу конзерви, пушењу разних „крца“, преврavljanju гардеробе... Да не спомињем још рестрикције струје, лоше грејање, вожњу без бензина, бомбе, демонстрације. Шта смо све успели да преживимо, ником нормалном не би ни пало на памет. И сад нам, као пуне главу да треба да се спремамо за тешку годину. Само, никако да нам јаве како да се спремамо.

Па, пошто смо добро прихватили свињски грип и економску кризу, европски моћници су нас ових дана наградили и убрзали тај пут ка интеграцији с њима, ставивши нас на белу шенген листу. Тек да видимо да није све тако црно. Свете, ево нас, скоро да смо подивљали од среће. Мада, у оваквој земљи, иако поцепаној и раздрљеној, скоро и да не видимо неки пут. Осим да се крећемо у сигурном кругу. Који није плав. А ни звезда више не сија у њему. Бар не тако очигледно.

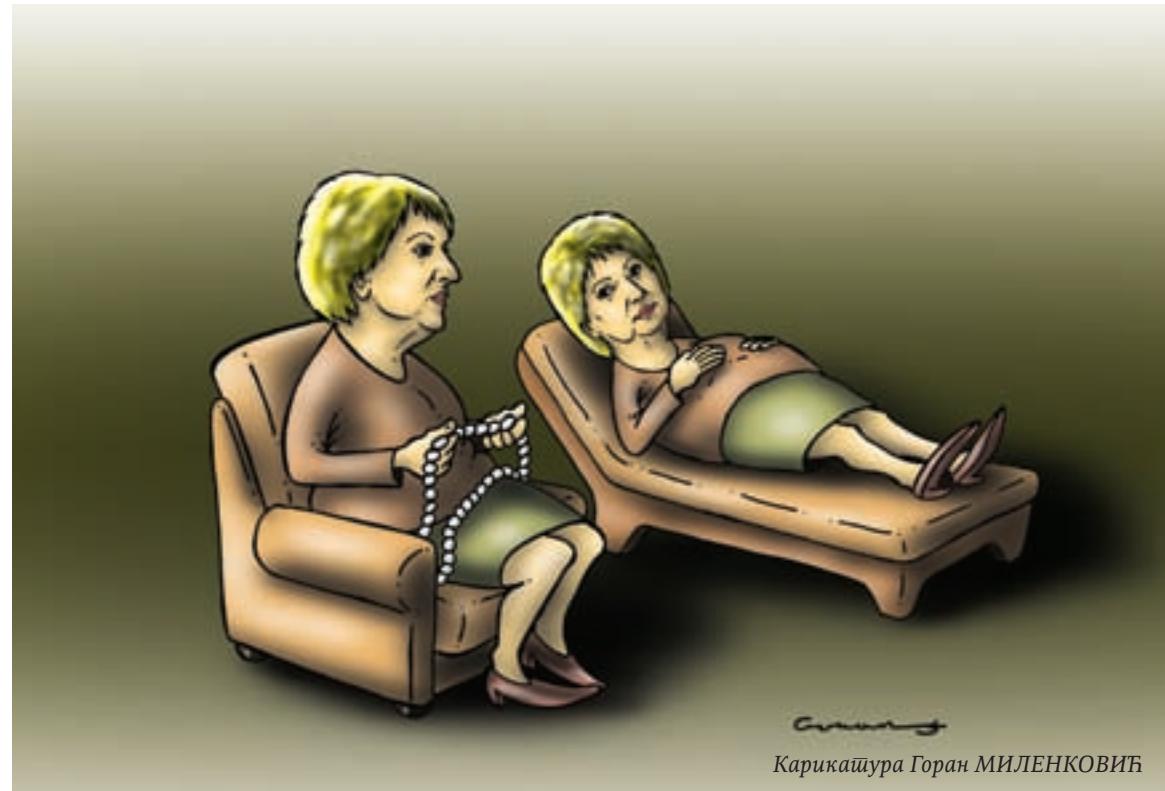
Иако звучи као невероватан успех, верујем да су наши политичари очајни вешћу да се укидају визе. Припадници власти су, ипак, свесни да губе једно, ако не и једино могуће обећање на изборима и аргумент о неправедној изолацији који сада морају да замене нечим модернијим. И теже остварјивајујим. С друге стране, и свет мора да смиши нове учене и понижавања.

Ако се све то узме у обзир, као и чињеница да је поштеном свету скуп и пут до Београда, слободи путовања ће се једино обрадовати свакојаке певальке. Оне „извиканије“ ће беснети јер ће свака почетница имати прилике да пазари Версаје у фришопу, а ове друге ће ликовати јер ће, напокон, и оне запевати у Штат Хале.

Надри богаташима, прогнозира се, слобода шеткања по Европи, неће пуно значити. Из простог разлога јер „шенген дестинације“ више неће бити „ин“, пошто они нису спремни да се поистовећују са сваком „шушом“ која ће сада моћи да крене на пут. Зато ће се они преоријентисати на скијање у Аспену и лосанђелачка казина, као и ине интерконтиненталне дестинације, за које је виза, и даље, неопходна. Тек да се зна ко је ко.

Руку на срце, није да се не остварују ни нови обичног човека да ће једног дана живети као сав нормалан свет. Нормалан свет данас живи у паници од губитка посла, кућа и мањка паре. У том смислу, већина Срба је већ у Европи.

ЛЕПА ЈЕЛА

Срби веома држе до традиције. И данас би јели три пута дневно да имају шта!

Стојан ЈАНКОВИЋ

Горан Миленковић

ОДВАЛJE

СВЕТЛАНА РАЖНАТОВИЋ, певачица, каже да се у њеној кући „већ недељама већа о томе шта ће да обуче, шта да обује и какву фризуру да направиша Но вуго дину“:

- Оно што знам јесте да бих волела да у 2010. годину ћему бе лојха љини.

МИЛУТИН МРКОЊИЋ, министар за инфраструктуру, на питање да ли поседује акције о некој фирми:

- Акције су за мене сувише савремене и ја се у то не разумем. Као „стара школа“ баратам само кешом.

АНА СТАНИЋ, певачица:

- В олим дапо пијем ракијуп ред оброк. Нијев ажно којај е, само да је домаћаи добра.

ЈЕЛЕНА КАРЛЕУША, певачица, пишак њигу „М однија лманах“:

- Реч је о лаком штиву о свим аспектима живота. Како да се обучете да вам груди изгледају веће, ноге дуже, задњица мања, а струк ужи. Или обрнуто.

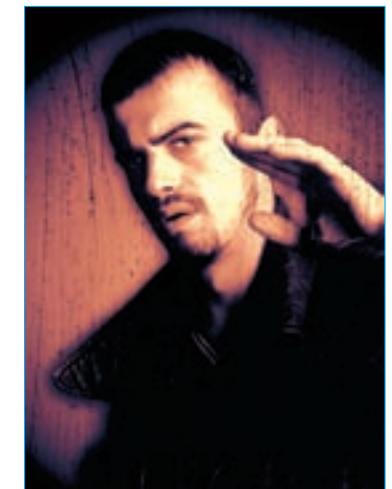
ОЉА ЦРНОГОРАЦ, манекенка и водитељка:

- Схватила сам да силиконске усне не доприносе мојој лепоти, одавно желим да извадим силиконе, али нисам имала где. Управо сам се вратила са одмора на Малдивима и припремам се за Лондон, где сам запазала перацију.

САЊА МАРИНКОВИЋ, водитељка на ТВ „Пинку“:

- Кад је гостовао Млађан Динкић заједно са звездама „Гранда“, био је одушевљен њима. Чак је рекао да зна све њихове хитове, захваљујући свом возачу који их редовно слушају на олим.

СЕРГЕЈ ТРИФУНОВИЋ, глумац, о томе какав би био отац:

- Данас сам размишљао на ту тему, јер имам мачку у кући која улази у пубертет и почиње да дивља. Ја хистеришем: „Оливере, остави то“, „Оливере, сиђи са симса“, „Оливере, изађи из цвећа“. Помислих, какав бих био према детету, кад овако вичем на мачку?

БОЈАН М АРОВИЋ, певач:

- Нисте ни свесни колико је тешко детинство када имаш дугу косу, па си свима главна тракција.

ЗУМ
Милош Јанатовић

Паркирање

Возач „опела“
пази на
децу, а пешаке
кошиша

Пешаци, опрезно

Кад пођете од „Конака“ ка пијаци, танка грана је слаба заштита од пропадања у подрумску рупу

Јачи пол

Контејнер са пластичним флашама је пун, а за утовар су задужене жене

hattrick noše

Сајбер Курајбер

Менаџер Бретонац, Мирко Чаровић (29), по занимању доктор медицине, незапослен, неожењен, живи у Горњем Милановцу власник је тима „Сајбер - Курајбер“, првака четврте 14. лиге члан је наше Регије.

- Студирао сам у Крагујевцу и то је главни разлог због кога сам прихватио крагујевачку регију као своју, а не Чачанску.

Клуб сам основао у мају 2007. године, сасвим случајно, захваљујући другу са факултета, Немању, познатијег у нашем свету као С-киллЦп-бУХ. Он је прва особа од које сам чуо за свет Хеттрика. Сећам се да ми је напоменуо да је боље да не почињем, због тога што је сама игра јако заразна, признаје Мирко.

Авај, није га послушао.

- Колеге са факултета S-kill-СрбиН и Вулверцаја су ми притецли у помоћ корисним саветима и омогућили да не чиним почетничке грешке. Њихове сугестије, моје импровизације и мало среће са извлачењем омладинаца, довели су до брзог напредовања, каже он.

Име клуба је мењао више пута.

- Интересантно је да сам ово садашње (САЈБЕР-КУРАЈБЕР) пронашао у Вујаклијином речнику. Било ми смешно, па сам решио да га употребим на интересантан начин. Док ми се клуб звао „Немилосрдни“ сви у групи су ме преозбиљно схватали, па сам морао да тражим неки мање озбиљан назив. Исплатило се, тврди Чаровић.

- Промене у претходним сезонама су битно утицала на побољшање квалитета игре. Можда би још увек могло да се нешто одради по питању нереално честих и дугих повреда играча. Иначе, све остало је О. К. и немам замерки, искрен је он.

Текућа сезона је још увек добро.

- И поред чињенице да због обавеза не проводим много времена на нету, први сам у лиги и имам реалне шансе да уђем у Трећу. Из купа сам испао у 5 колу, чиме нисам задовољан али се надам да ће ми следећа сезона, бар по том питању, бити успешнија. На жалост ове сезоне нисам довољно често пратио форум Регије па ми је промакао почетак РД купа, завршава Бретонац, који је активан и на форуму, трудећи се да пренесе своје искуство млађим хеттрикашима.

Разговарао Вук Павловић

Mало је оних који, макар из прикрајка, не прате дешавања у крагујевачком српском фудбалу и бизнису. На чело клуба дошли су Јарко Павловић, Драгољуб Лекић, Рака Марић, Мирослав Вјетровић, Слободан Доганцић..., а са њима и нада да ће се "црвени", после година посртања, поново наћи на путу успеха. Такво обећање од стране утицајних привредника није изостало: "Ту смо да у најкрајем могућем року од Радничког направимо учесника европских такмичења". После 15 одиграних јесењих кола и освојеног другог места са пет бодова за остатака за водећом ужишком Слободом, време је за свођење рачуна пред зимску паузу, која би, за право, за наш тим требало да буде све само не одмор.

- Ако се погледа позиција са које смо пошли, да смо у свега двадесетак дана морали да организујемо комплетан рад клуба, од најмањих ситиница, нема разлога да будемо нездовољни. Ипак, нисмо ни претерано срећни, јер наш циљ остаје запоседање прве позиције и пласман у виши ранг - резиме је Јарко Павловића, генералног менаџера ФК Шумадија Раднички 1923.

Много тога сте претурили пре-ко главе за мало више од три месеца.

- Ушли смо у првенство како смо ушли. На проби је било чак стотинак играча, времена за озбиљнију селекцију мало, играле су се утакмице готово из дана у дан, па се гледало, размишљало... Зато је почетку сезоне сениорски погон бројао 40 фудбалера, барем по првим ути-сцима приближних играчаких и физичких квалитета, да случајно не би испало како смо пропустили неког бољег, а у саставу оставили играча са слабијим могућностима. Успут је формиран и стручни штаб, концептиран рад клуба и осмишљена стратегија за први период функционисања, до полуsezоне, овог момента, када нам зимска пауза дозвољава да исправимо уочене недостатке и спроведемо у дело већи део замишљеног.

Једноставно, није било онога што је могло да сачека, да се остави за касније. Морало је да се ра-

мо и даље иза таквог става, и нај-шоштрије ћемо реаговати уколико се понови један Петровац на Мла-ви. Тамо смо буквально покрадени, судија јесте добио шест утакмица забране вођења сусрета, али уз та два неправедно одузета бода, као и она два против ФАП-а, где исто сматрам да смо оштећени, сада би прича била сасвим другачија. А ни Слобода не може да се похвали да нас је на свом терену надиграла. Њихова победа била је ствар несрћених околности, чисте случајности.

Али, и овако су реалне шансе да дођемо до првог места. На "Чика Дачи" гостују главни конкуренти, Ужишани и Мачва, а и сада ми и-мамо више утакмица код куће не-го на страни. Поседујемо боли-тим од свих, и то ћемо и доказати.

Млађе селекције не гурају по плану. Предвидeli сте да одатле првите будуће првотиме, али, судећи по ре-зултатима, знатно заостају за вршњацима из других средина.

- И то је све још у фази формирања. Направили смо ни од чега нешто, али нисмо задовољни. За тај сегмент је задужен спор-тски директор Вјетровић, ко-га смо и ангажовали како би школа фудбала функционисала на прави начин.

Нема сумње да и ту мора да дође до промена у стилу рада. Циљ је да проширимо базу, да се посјећују школе, такмичења најмлађих узраста, мотивишу професори да ради на томе.

Једна од важнијих според-них ствари био је и недавни престанак функциони-сања сајта клуба, макар и на досадашњем, аматерс-ком нивоу. Реч-две о томе.

- Не знам шта да вам кажем. Први пут чујем да се то десило. Нико ме у клубу, иако је заседао Управни одбор, о томе није обавестио.

Ево, ми вам кажемо.

- Ако је ситуација таква, а веру-јем вам да јесте, то ћу одмах да решим. У мојој компанији има струčњака који ће његову израду за-вршити за тили час, а договори-ћемо се и око одржавања и ажури-рања.

Таква питања су, рекли би, уп-раво једна од поставки озбиљ-ности клуба, што стално потен-цирате. То су ситине које могу пуно да значе, помогну имицу и ставе до знања "са ким се има посла".

- Ми смо на путу да створимо о-збиљан клуб, који ће имати вели-ку улогу у српском фудбалу. На том путу не сме да буде несавла-дивих препрека, иако су у спорту највећи проблеми заправо влас-нички односи. Када се то буде ре-гулисало, све ће бити другачи-је.

Ето, наша улагања су беспов-ратна, за разлику од оних ранијих, где је руководство давало паре и тиме задуживало клуб чудним у-говорима за баснословне суме. Ми имамо визију ширења бизни-са у Крагујевцу, где желимо да отворимо производне погоне, а од фудбала не очекујемо никакву ко-нкретну материјалну добит.

Пре неки дан градом је прост-рујао абер да је клуб напустио председник Лекић.

- Ни случајно. Лекић је ту, и ни-ком не пада на памет да негде иде. Он и Рака Марић су моји велики пријатељи, позвани да направимо заједнички успех. Наш одлазак може да буде само колективан, што би значило да нисмо успели у својим намерама, тиме признају-ћи сопствени пораз, а то од овог састава људи немојте да очекује-те.

ИНТЕРВЈУ: ЈАРКО ПАВЛОВИЋ

Не идемо нигде, сем у Прву лигу

Било какве инсинуације да неко од руководећих људи напушта клуб, нису тачне. Наш одлазак може да буде само колективан, што би значило да нисмо успели у својим намерама, тиме признају-ћи сопствени пораз, а то од овог састава људи немојте да очекујете - каже генерални менаџер Фудбалског клуба Шумадија Раднички 1923

ди брзо и свеобухватно, и када се погледа тај момент, понављам, можемо да будемо задовољни по-стигнутим током јесење сезоне.

Ипак, друго место није прво. Не значи ама баш ништа када су у питању прволигашке амби-ције.

- Управо тако и ми гледамо на расплет ситуације. То је и основни разлог да током наредна три месеца променимо неке ствари у клубу и око њега.

Обично су први на удару тре-нери и играчи.

- Наравно. Лично нисам задовољан како играмо. Превише смо дефанзивни, декадентни, а желимо прво место. То тако више не иде.

Доганцић је, тиме, практично већ отписан са места шефа ст-руке.

- Евидентно је да морамо да променимо тренера. Није да немамо лепо мишљење о Доганцићу, он је човек који уме да игра на резултат, увек гледа да не изгуби утакмицу и добро би нам дошао за, на пример, сигуран опстанак у Супер лиги. Овако, пошто не можемо да се ослонимо на зихер, већ морамо да идемо само на победе, планирамо да на клупу доведемо човека који ће имати такав приступ, а њему смо се захвалили на сарадњи.

Уосталом, то и навијачи далеко више воле и цене, а и мој став је да се игра за гол више. Нема разлога посустајати, држати резултат, када сте у могућности да остварите убедљиву победу.

Зна ли се име његовог наслед-ника?

- Циљ нам је да дође неко млађи, са западним искуством. Желимо да установи нешто ново у нашем тиму, систем како се ради у европским клубовима, без обзира на актуелни трећи ранг такмичења.

Јер, веома је важан период при-према који следи. Треба знати до-зирати тренинг, спремити играче да одиграју најбоље када је најпо-требније. Тек после таквог трет-мана, наши првотимци могу да постану прави играчи.

Конкретније...

- Пре краја следеће недеље, ми-слим да ће то питање бити реше-но. Не могу вам сада рећи ко је у питању. Јесмо у прегорима, али... видећемо.

Нажалост, на тржишту нема тренера, тешко га је наћи. По том

питању сви лу-тају, чак и Пар-тизан и Војво-дина.

Лако је ве-роватно да то буде неко звучније име, које је до пре две-три, максимум пет година, на-ступало у озбиљним европским лигама.

Ако, ако, ако... Ако се не нађе такво реше-ње?

- Онда ћемо морати мало да збијемо ре-дове. Чапљић је диван мом-ак, све прати и стално је ту, сигурно је да ће једног дана преузети вође-ње екипе. Можда је већ сада спреман, а можда и није.

Нисмо ми имали ништа ни про-тив Јоцића, добар је тренер, али је требало више да се посвети тиму, а не ситницама.

Шта је са играчима?

- Сматрам да имамо одличне фудбалере. Од осморице младих првотимаца, верујем да ће макар петорица постати репрезентативци. Петровић, Недовић, Лукић, Божковић, Варјачић..., плус три Корејанца од чега два иду на Светско првенство, велики су потенцијал. То немају ни суперлигаши.

Милошевић и Мјонг су највише показали, Чанчаревић стасава у одличног голмана, а Арсић, иначе 23-годишњак, такође вуче екипу. Важно је да су се они искристали на својим местима, зна се ко шта игра и колико су му могућности.

Оно што највише недостаје јесу темељне припреме, јер већина првотимаца је млада и никада нису играли такмичарску сезону са им-перативом победе. Кад екипа почне да пушта од снаге, проведе одређено време заједно, а не као на почетку сезоне када један другом

ни имена нису знали, приметиће се разлика на терену.

Чини се да, ипак, недостаје на-јмање један прави шпиц, онај који даје голове када је најпо-требније?

- И још један штопер, као и зад-

њи везни, радан, снажан, како се то каже, права критица. Тражимо непрекидно, гледамо, ослушује-мо, али тешко их је пронаћи. Ретко ко има екстра квалитетете, хоће да дође у Српску лигу. А ми немамо намеру да доводимо по-лурушења. Онај кога ангажујемо може да буде најмање играч тренутно скромнијег квалитета, или са видним простором за надоград-њу.

Новац није проблем.

- Ма, сви су у кризи, новац је свима проблем, али ако се појави прави играч, нећемо дозволити да нам тај момент буде препрека за његово евентуално довођење.

Уосталом, баш због почетних недоумица око квалитета задржа-них играча, и њиховог великог броја, клуб је за полусезону потро-шио преко 200 милиона динара. То није нико у лиги.

Планирамо да уштедимо тиме што ћемо припреме спровести овде, посебно јер се не најављује ја-ка зима. Услови су одлични, и боље је да новац уложимо у појача-ња.

Сем игре нашег састава, доб-рих припрема, појачања... ве-лика препрека ка путу у Прву лигу биће и ужишка Слобода. Јесенас је добијала и када то, о-бјективно, није заслужила.

- Чак четири пута су у надокна-ди времена постизали победоно-сне поготке, и то са пенала. Како год изгледало, не звучи фер. Ме-ђутим, тиме би требало да се бави фудбалска организација. Ако не-ће, онда ће морати да буде смење-ни.

Толико пута смо рекли да нам никаква помоћ ван терена није потребна, али да нећемо дозволи-ти подметања са стране. Стоји-

Сакић на мети

НЕНАД Сакић, бивши штаб Звезде и иншернационац, а досада-њији штабер крушевачког Найречика, један је од најозбиљнијих канди-та за место шефа спортичне "ирвених".

Ова оцјена се "отворила" јер је Сакић, због лоших резултата, оти-ши-тен из регове "чарашана". Да ли ће, ако уйтеште доће, бити боље сре-ће у Шумадија Радничком 1923, показаће време.

КОШАРКА

ШИРОКИ-Р АДНИЧКИ 96:83

УСКО МИ ГА СКРОЈИНА НЕ

ШИРОКИ БРИЈЕГ - Хала: . Гледалаца: 2.500. Судије: Шућуловић и Водиновић (Црна Гора), Медан (Хрватска). Резултат још четвртина: 19:25, 25:17, 23:18, 29:23.

ШИРОКИ: Штемберер 21, Планинић 4, Чолак 2, Милековић 7, Налетишић, Сиришевић 11, Рамљак, Шираља 3, Пулько 13, Ружић 2, Мејсон 21, Граш 12.

РАДНИЧКИ: Шеа 5, Чакаревић, Кошишевски 6, Милосављевић 20, Велковић, Мијатовић 9, Ковачевић, Алексић 15, Пантић, Вуксановић 11, Бркић 17, М. ишановић.

СВЕ иде некако наопако. Раднички добија утакмице на које је, објективно, мање рачунао, а губи бодове од ривала који слове за конкуренте у борби за опстанак. Тако се десило и у Широком Бријегу, где је домаћин победио Крагујевчана са 96:83.

НЛБ ЛИГА

10. КОЛО: Широки - Раднички 96:83, Партизан - Олимпија 80:70, ФМП - Цедевита 85:87, Цибона - Загреб 113:76, Хемофарм - Будућност 89:71, Хелиос - Црвена звезда 66:72, Задар - Босна 104:54.

Цибона	10	9	1	809:657	19
Олимпија	10	7	3	787:742	17
Загреб	10	7	3	779:782	17
Задар	9	6	3	740:626	15
Црвена звезда	10	5	5	800:776	15
Широки	10	5	5	773:789	15
Хемофарм	9	5	4	749:683	14
Партизан	9	5	4	647:636	14
Будућност	10	4	6	730:720	14
Цедевита	10	4	6	775:813	14
Раднички	10	4	6	710:809	14
Хелиос	10	3	7	684:778	13
ФМП	9	3	6	686:714	12
Босна	10	1	9	645:789	11

11. КОЛО: Раднички - Партизан, Цедевита - Широки, Олимпија - Цибона, Загреб - Хелиос, Црвена звезда - Хемофарм, Будућност - Задар, Босна - ФМП.

је, јесте да у суботу у халу "Језеро" стиже београдски Партизан. Ако ништа друго, биће то прилика да се од 18 часова види добра кошарка.

В. У. К.

ОДБОЈКА

РАДНИЧКИ РЕДИБ АНКА-ЦР ВЕНАЗ ВЕЗДА 3:2

СУПЕР ЛИГА

8. КОЛО: Раднички Креди банка - Црвена звезда 3:2, Рибница - Смедерево 3:0, Млади радник - Војводина 2:3, Спартак - Партизан 0:3.

Црвена звезда	8	6	2	22:10	19
Раднички К. Б.	8	6	2	21:10	17
Војводина	8	5	3	17:12	15
Партизан	8	5	3	17:14	14
Рибница	8	3	5	13:17	9
Млади радник	8	3	5	14:19	9
Спартак	8	3	5	12:19	9
Смедерево	8	1	7	7:22	4

9. КОЛО: Смедерево - Раднички Креди банка, Рибница - Спартак, Црвена звезда - Млади радник, Војводина - Партизан.

ОСНОВНЕ тежње, са којом су обе екипе ушли у дерби првог кола другог дела лигашког такмичења, задовољена су. Раднички је остварио победу и наставио низ успеха, а Београђани су задржали врх табеле са два бода предности. Ипак, може се рећи, да су зvezдаши више изгубили. Имали су утакмице у рукама, па је право чудо како су испустили цео плен.

Раднички је почeo несигурно, нарочито на пријему и сервису. Гости сигурни у нападу, дисциплиновани у одбрани, права слика лидера на табели. Такав однос снага преточио се у резултат. Веома лако предност Београђана дошла је до критичне тачке, која је водила у брз завршетак. Ковач после два изгубљена сета мења формацију, па на старту треће деонице, уместо коректора Зорана Јовановића, у и- гру улази примач Немања Стевановић. Звезди то ни-

је сметало, али веома кратко. После резултата 2:7, редови домаћина се полако стабилизују и поред гужве на пријему, а посао сервисом завршава до тада бледи Максимовић. Почеке је прави терор примача београдске екипе, па се резултат ускоро убедљivo променио на 18:9 за домаћина. Последњи трзај лидер је имао у четвртом сету код вођства 5:8, но све је убрзо дошло на своје место и до краја лагано и умешно Крагујевчани добијају већ изгубљену утакмицу.

Наредног викенда Раднички игра у Смедереву, а јуче је имао премијеру у Лиги шампиона на свом терену против белгијског Руселара. Већ у среду путује се у Польшу на мегдан Белхатову. М. М.

Обезбеђеноф инале

ЈУНИОРСКА екипа "црвених" освојила је прво место на регионалном првенству Шумадије, са владавши све ривале. Конкуренти су били краљевачка Рибница, Ноћи Пазар, Јагодина и Грачач.

Два најбоља тима, а прошао је и краљевачки, иду на завршни турнир за Првенство државе, нареднег одине. М. М.

СПОРТ

ПРВА ЛИГА

10. КОЛО: Коперникус - Економац 3:4, Пирот - Марбо 5:5, Коска А. - Летећи Холанђанин 6:5, Слодес - Ниш 92 2:6, САС - Коска Д. 4:2, Рушче - Колубара 8:4.

Економац	10	8	1	1	45:2225
Коперникус	10	7	2	1	49:2523
Марбо	10	7	1	2	47:3422
Колубара	10	7	0	3	35:2421
Рушче	10	4	2	4	40:3514
Ниш 92	10	3	4	3	32:3313
САС	10	4	1	5	37:4213
Коска Аматерс	10	4	1	5	46:5313
Л. Холанђанин	10	3	1	6	36:4310
Пирот	10	2	2	6	38:53 8
Слодес	10	2	1	7	33:51 7
Коска Делфин	10	1	0	9	22:45 3

11. КОЛО: Економац - Коска А., Колубара - Пирот, Ниш 92 - Рушче, Коска Д. - Слодес, Летећи Холанђанин - САС, Марбо - Коперникус.

Почетак је припао „студентима“, а за нереализоване прилике крив је бивши голман нашег клуба Стојановић.

Ипак, Коперникус је повео. Одличан ударац Шћепића из слободњака, завршио је иза леђа Аксентијевића. Уиграном контром мало потом домаћин удвостручије предност. За резултатску неизвесност побринуо се Цветановић, који је минут пре краја првог дела затресао мрежу Нишија. Могли су Крагујевчани

ФУТСАЛ

КОПЕРНИКУС-Е КОНОМАЦ 3:4

Коначно, први

и до изједначења, али Де Соуза из два пута, и повољеног на процену судије, није искористио казнену дарац.

У наставку следи још већа иницијатива гостију, који шутирају из свих позиција, али домаћин се упорно и успешно бранио. Тренер Економца Божовић одлучује се у тим тренуцима на последњу карту, да повуче голмана из игре, па Коперникус, после прецизне ко-нтрре, повећава вођство. Аксентијевић брани први ударац Живадиновића, који је успешнији у другом наврату а3 :1.

А онда - преокрет. На сцену ступа Ракић и игра са пет играча у пољу. После уиграних акција три пута се уписао у листу стрелаца и за 14 минута Економац је дошао оп обедев реднеп рвог естафутсал иге.

Већ сутра, у спортској хали „Језеро“, у попа девет увече, Економац ће угостити тим Коске из Врњачке Бање. С. М. С.

РУКОМЕТ

РАДНИЧКИ-П АРТИЗАН 25: 21

Звездасеп ровукла, а л' Партизан ије

КРАГУЈЕВАЦ - Хала: „Језеро“. Гледалаца: 1.400.

Судије: Стојковић (Ниши), Николић (Лесковац). Седмерици: Раднички 2/2, Партизан 7/4. Искључења:

Раднички 10, Партизан 4 минути.

РАДНИЧКИ: Ђукић 6, Павловић 2, Милошевић 3, Продановић, Мишровић 3, Барјактаревић, Златановић, Босић 1, Тица 2, Пејковић, Милосављевић, Радовановић 5, Илић 2, Милићић 1.

ПАРТИЗАН: Станковић 6, Тубић 6, Бабић 1, Ди-

мићијевић, Кладарин 1, Бечанин 1, Стојковић, Радановић, Абутовић, Абацић, Пилијовић, Милићић 4, Косијадиновић 4, Маријанац 4.

БЕОГРАЂАНИ НИСУ ИМАЛИ НИКАВА РЕШЕЊА ЗА НАПАД "ЦРВЕНИХ"

С друге стране, видели смо одличну игру Радничког. Готово без омашке у одбрани, били су нерешава енigma за тренера гостију Бошковића и натерали „црно-беле“ на безидејност у нападу и честе грешке. У његовим редовима, једноставно, није било слабе карике. „Машина“ се, изгледа, захуктала и не стаје.

По први пут у својој историји рукометаши Радничког сада играју дербије који практично кроје врх табеле Суперлиге. Наредни је у Новом Саду, где се састају са екипом Вojводине.

С. М. С.

РАДНИЧКИ-ЦР ВЕНА

ЗВЕЗДА 23:26

Рукометаши Радничког поражени су прошле среде на свом терену од Црвене звезде, у заосталој утакмици петог кола Суперлиге. Пред препуним „Језером“ виђена је квалитетна борба, а утисак је да су до победе могли доћи и домаћи рукометаши, који су два минута пре краја првог полувремена водили са 13:11. Међутим, дозволили су да до одмора Београђани направе серију од 4:0, што је, како се на крају испоставило, било пресудно за коначан исход. С. М. С.

ПЛИВАЊЕ

У суботу, на Панчево кућу једи-ни клуб првоставник љивача Кра-гујевца био је ПК Фока. И он је наступио са само једним шакми-чарем, Ксенијом Јовановић, којој усамљеност није засметала да се на 50 метара леђним стилом оки-шире брном едјлом.

КАРАТЕ

Првенство савеза уж Србије, одржано за викенд у Пожаревцу, до-нело је шакмичарима Караке клу-ба "Смоловић" чешти бронзане медаље у борбама. Них су се до-мо-лијујури Љубица Зекић, Нема-ња Бараћ и Марко Величковић, као и млађи сениор Милош Вуколић.

Својетворо су уједно добили још једно велико признање, поизв на-пријеме репрезентације Србије у Азији, од 8. до 15. јануара.

На истом шакмичењу насту-пио је још један крајујевачки клуб, Шампион рефреш. Његови прес-тавници владали су у кашама. Тим у саставу Драган Милешин, Лазар Николић и Милан Стама-шовић узео је златну медаљу, а бронзе се домуоја Богдан Крстић, највећији се у саставу дисциплинама, али и јединачно.

СТРЕЉАШТВО

Затреће је 5. и 6. децембра дома-ћин Иштернационалне првенице у тајану ваздушном пушком, на коме ће наступити и спретни крајујевачки дружење "Чика Ма-та", Стеван Плејникосић и Милу-шин Стефановић.

Истовремено, што ће бити и промене репрезентација Хрват-ске, Србије Словеније.

БАДМИНТОН

Најмађи чланови Бадминтон клуба Равенс КГ из Крајујевца, освојили су чешти медаље у синху-на постедњем овогодишњем јуни-орскомаша тионату у рушеви.

У конкуренцији 65 шакмичара из целе Србије, пешнаеста годи-ња Нина Старчевић окишила се златном медаљом у конкуренцији девојчица до 17 година. Иван Вујо-шевић је, шакоће, први пут злат-ну колајну која дечака до 15 годи-на, док је у истој категојији дру-јо место пријајао Јовану Бајићу. Чешвиро огличје, бронзано, добио је Давид Ђушић у још две године мајкојк онкуренцији.

На корак до медаља остали су Ања Велимир, Лазар Милојевић и Филип Стојиљковић, који су зау-зелич ешвришам еста.

БОКС

На најстаријој боксерској реви-ји код нас, "Мечу шампијона за злат-ну рукавицу", није се појавио ни један боксер Радничкој.

Како је одржано света шесет бо-рби, без учешћа сираџана, није не-мојуће да би Љубомир Марјановић и новоја посјајао лауреат. Ипак, у шоме тај је сиречила повреда шаке задобијена још на Светском првениству у Милану.

Боксерски клуб Раднички 7. де-цембра прославља 69 година постоја-ња. Један од најбоље првенијих сбо-рских колективова у традицији по-водом оранизована ревија у састав-у шакмичења за Шумадијску лигу.

Меч је заказан за недељу, од 17 сати, у хули „Језеро“.

СТОНИ ТЕНИС

После двонедељне паузе, мечеви-ма осмој кола настапала се шакми-чење у Првој лиги стонотенисера.

Крајујевачки Факс, у суботу, од 15 сати, у сали Друге Гимназије дочекује кипуја рача из Чачка.

На постедњем квалификационом шурничу за завршницу по-јединице првенице Србије у конкуренцији сениора, међу 24 играча нашао се и члан крајујевачкој Фа-ксу Борис Михајловић, који је, по-сле двонедељне шакмичење у Жи-тишићу, аузео 20. месту.

Тако је за кафешкој репрезен-тацији завршен овогодишњи по-јединачнишам тионат.

РВАЊЕ

Црвени поновоче тврти

ЕКИПНО првенство државе у рвању грчко-рим-ским стилом завршено је у суботу финал-фором у Суботици. Крајујевачки Раднички, како се и очеки-вало, поновио је прошлогодишњи пласман освајањем четвртог места.

У полуфиналу од наше екипе бољи је био београд-ски Партизан резултатом 5:2. Раднички је победама Анакијева и Мишића повео са 2:0, но у тежим кате-горијама није било могуће освојити поен. У другом пару Пролетер из Зрењанина савладао је истим ре-зултатом домаћи Спартак. Треће место, после успе-ха од 5:2 над Крајујевчанима, а тријумфу су забеле-жили Цвијовић и Спасић, припало је домаћину, а шампионску титулу задржао је Партизан, који је у финалуби об ојиод П ролетером 4:3.

- Ово је место које нам и припада по квалитету. У плјеј офу, али и целој лиги, много нам је недостајао Перица Димитријевић, који је веома квалитетан, па бии сходим ногих ечеваб илид ругацији.

Овако, из ситуације у којој радимо и такмично се, боље није ни могло. Ограничени смо финансија-ма, што свакако утиче на резултат у такмичењу. Остали клубови имају могућност, пре свега изражену у новцу, да формирају и евентуално комплетирају еки-пу довођењем играча са стране. Ми то за сада не можемо, па је пласман реалан. Надам се да ће се у наредној сезони, у години нашег јубилеја, ситуација поправити, како бисмо је обележили на прави начин -к ажетр енерз оранс инђићи.

М. М.

ОДБОЈКА(Ж)

Вредеса мо- бодови

ОДАВНО одбојкашице Раднич-ког нису на свом терену приказа-ле лошију игру у првенственом мечу. Екипа је деловала безврло, неујграбно, грешило се много, та-ко да је права срећа што је са дру-ге стране мреже био још слабији противник. „Фењераш“, аранђелов-вачка Шумадија, није знао да ис-користи кризу игре домаћина, па је резултат био максималан, по сетовима 25:21, 25:19, 25:19.

Мора се рећи да је, уместо ста-ртног техничара Емилије Милова-новић, цео меч одиграла Сара Ра-дашиновић. На почетку сасвим добро, но недовољно да разбуди у-снуле саиграчице. Утакмицу је пр-еломио сервис домаћина, боље рећи слаб пријем Аранђеловчан-ки, тако да у већем делу сусрета и-гра није могла ни да се развије. Ипак, екипе које желе успех, морају да добијају и када играју ло-ше, што је свакако позитиван ути-сака о вогм еча.

У осмом колу Прве лиге следи гостовање имењаку из Београда, екипи која држи чело табеле, с на-мером да се експресно врати у др-уштвона јбољих. М. М.

ФУДБАЛ

Девојке остаће без ичега

КРАГУЈЕВЧАНКЕ се нису про-славиле ове недеље у такмичењу Прве лиге. У 10. колу Сушица је по-ражена на свом терену од лазар-вачког ЛАСК-а резултатом 2:0, док су фудбалерке Јуна фортуне 04 испраћене из Суботице са пет голова у мрежи - 1:5. Истина, Крајујевчан-ке су повеле у 15. минуту голом Бо-жовићеве, али су домаће играчице анулирали ту предност у последња два минута првог полувремена, да би их у наставку декласирале.

У наредном, 11. колу Прве лиге за жене, Сушица гостује у Земуну, где ће се састати са екипом Ванди-нија, док Јуна фортуна 04 дочекује лидера првенства и до сада непора-жен тим Машинца из Ниша.

С. М. С.

Завршенај есен

ПРОТЕКЛЕ недеље одигране су заостале такмице радских ига.

Прволигашки сусрет између Слоге из Десимировца и грбичке Слободе завршен је победом го-стију 4:0, док је Пивара, у одложе-ном мечу Друге лиге, савладала Становоса 3:1.

М. М.

АМЕРИЧКИФ УДБАЛ

Заједница изабрала Чач лију

ПРЕДСЕДНИК крајујевачких "Дивљих вепро-ва", Немања Чалија, изабран је и за председника новоосноване Заједнице лигаша клубова Америч-ког фудбала. Наравно, ради се о Националној ли-ги Србије, тзв. САФС.

Основни циљ организовања је подизање квали-тета овог спорта у нашој земљи, али и појачање рада на маркетингашкој представљању такмичења, те његовој комерцијализацији. Током времена по-казала се и потреба за осигуравањем играча, баш због појава озбиљнијих повреда током утакмица, што се може спровести само на нивоу репу-блишке асоцијације.

На Заједници остаје да што пре изабере све органе предвиђене пра-вилником, како би почетком марта, када је планиран старт нове сезоне, ушла спремно у борбу за место на спортском небу Србије. Нарочито ако сез над ај ена поконна по молуд оношење акона сп орту.

М. М.

КОШАРКА

Видиш како краду...

БИЛЕ су то речи капи-тена кошаркашица Радничког Верице Стојиљко-вић, после пораза од еки-пе Вождовца на свом терену резултатом 79:81. И оно што највише боли, два бода су изгубљена три секунде пре истека регуларног тока, при ре-зултату 79:78 за Крајујевчанке. Београђанке су повеле са 79:80, „двој-ком“ Ане Крстовић, уз то је направљен и фаул који је гостујућа играчица ре-ализовала за коначан ск-ор.

Уследио је тајм-аут, па акција домаћих кошар-кашица, коју је пресекла, иначе одлична Јована Вукоје, стрелац 25 коше-

ва, а судије, без разлога, доделиле лопту гостују-ћој екипи. Довољно за

драму, али и нови пораз кошаркашица Радничког упр венству.

А да се ипак радило о борби две приближене е-кипе по квалитету, гово-ри и резултат по четвр-тинама 23:18, 11:23, 27:17, 18:23.

У деветом колу Прве А лиге, кошаркашице Рад-ничког играју у Челареву против истоимене е-кипе.

С. М. С.

Чаркићева кодк уће

ЉУБИЦА Чаркић, по-сле двогодишњег избива-ња из клуба, играња за Банат, вратила се у редо-ве Радничког. С обзиром да је у питању висока ко-шаркашица, ради се о значајном појачању еки-пи која је и овако дефи-

цитарна на центарској позицији.

Колико значи, показа-ло се већ при њемон пр-вом наступу за "црвени", када је одличним скоковима под својим и про-тивничким кошем, уве-лико помогла нашем ти-му да се равноправно суп-тствави Вождовчанка-ма. Нажалост, не и побе-ди.

С. М. С.

Тужна прича се наставља

ПОКУШАЛИ су мла-дићи, од протекле неде-ље клуба озваниченог назива Раднички КГ 06, да направе изненађење у деветом колу Лиге Срби-је, но утакмица са лидером из Зрењанина, ша-нсе су ипак биле мини-

малне. Можда најбоља и-гра екипе из Крајујевца до сада није била до вољ-на за освајање бодова. Крајњи резултат гласио је 85:95, по четвртинама 16:20, 23:19, 25:31, 21:25.

Нарочито у првом по-луврмену игра је била изједначена. Пролетер је у меч ушао очекивајући сигурну победу, но ства-ри се нису одвијале по њиховим плановима. Са-свим солидна одбрана, исти такав напад дома-ћих, држали су резултат у егалу до одласка на од-мор. У наставку гости по-казују зашто су први на табели и праве скромну, али разлику до вољну за улазак у релативно ми-ран крај и сигурну победу.

Следећу утакмицу Раднички КГ 06 игра већ сутра у Новом Саду, са трећепласираном Војво-дином.

М. М.

Самепр отив себе

ПОЛУФИНАЛЕ Купа Ср-бије на Западу играје две крајујевачке екипе, практи-чно први и други тим Раднич-ког Лепенице КГ, с тим што млађе носе име Лепенице КГ. До оваквог расплета до-шло је захваљујући одустаја-њу екипе Рашке од даљег та-кмичења, што је Лепеници КГ отворило пут међу четири, док су "тигрице" у Радинцу прости по-чистиле ладир адникса 43: 20.

Предвиђено је да се полуфи-нални

Огласи и читуље

РЕПУБЛИКА СРБИЈА,
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Управа за просторно планирање,
изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине обавештава јавност да је носилац пројекта "Енергетика" д.о.о. из Крагујевца, поднео захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – изградње котларнице у насељу "Централна радионица", чија се реализација планира на катастарској парцели број 9121/6 КО Крагујевац 3 (ул. Момира Марковића, насеље Хиподром) на територији града Крагујевца.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326., Трг слободе бр. 3, у периоду од 04.12.2009. до 14.12.2009. године, у времену од 9-12 часова.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 15 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложени пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

ЈКП „ПАРКИНГ СЕРВИС КРАГУЈЕВАЦ”
Ул. Војислава Калановића бб
КРАГУЈЕВАЦ
Инфо центар: 034/33 00 11
www.parkingservis.rs

ЈКП „Паркинг сервис Крагујевац”

Обавештава кориснике услуга да је од 30.11.2009. године отворио пословну јединицу бр. 1 у улици 27. марта бр. 17 ради ближег присуства у циљу боље међусобне сарадње и лакше доступности услуга.

Корисници услуга могу да купе одговарајуће карте за паркирање, осим повлашћених карата за станаре.

Радно време пословнице радним данима је од 07:00 до 21:00 часова и суботом од 07:00 до 14:00 часова.

Уједно обавештавамо кориснике услуга да паркинг карте за I и II зону и дневне карте за паркирање могу купити и у објектима Агенције за туризам и саобраћај у пословницама у улици Краља Петра I бр. 17 и др Зорана Ђинђића бр. 7.

Ваш
ЈКП „Паркинг сервис Крагујевац”

IGRAONICA ČIGRA
ORGANIZUJEMO:
Proslavu rođendana -100 dinara
Žurke, Kreativni boravak dece
Stručnu pomoć u učenju

AERODROM, ul. Neznanog junaka 18
(do „Trnave“)
Uslužni telefon
034/32 00 32 | 064/14 12 848

MAKTTEL
TELEKOMUNIKACIJE - FISKALNA REŠENJA - SOFTWARE
TEL: 034-466-828, 400-828 MOB: 063-77-06-337

Мали огласи

Продаја

ПРОДАЈЕМ стан од 50 квадрата, ЦГ, 5. спарт, лифт, Централна радионица. Телефон 063 7654 - 618, и 034 363 - 155.

ПРОДАЈЕМ домаћу ракију шљивовици. Цена по договору. Телефон: 034-518-356, 060 - 518 - 356.

МАРКЕТИНГ
333-116
333-111

Услуге

ЧАСОВИ математике и физике. Професор. Телефон 319-141, 064-217-21-51.

МАТЕМАТИКА, механика, физика, сви узрасти. Часови у току школске године и припремна настава за упис у Математичку гимназију (СМ). Студенти (припрема колоквијума и јануарски испитни рок). Пријемни (средње и више школе и факултети). Матурски. Такмичења. Телефон 034-360-202 и 063-77-11-002, Арсић.

МАРКЕТИНГ
333-116
333-111

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА "МИЛИЋЕВИЋ"

ул. др Зорана Ђинђића бр.21, 34000 Крагујевац

Тел: 034 301 680 тел-факс: 034 333 854

milicevic8@yahoo.com

Дивостин 40 м², 10 ари 17.000

Поскурције 47 м², 5 ари 9.000

Маршић 180 м², 5,5 ари 50.000

ЛОКАЛИ

Центар - 13,25 м², н. приз, уг 26.000

Аеродром - 47 м², 1 спр, уг 22.500

Бубањ - 14,8 м², приз, уг, излог 22.500

Станово - 14,5 м², приз, уг, излог 14.500

Центар - 26,64 м², н. приз, уг, излог 22.500

Центар - 52 м², 1 сп, уг, излог 1.050 м²

Центар - 22,5 м², м.ч. 50.000

Аеродром - 37 м², II сп, м.ч., срећен 23.000

Ердоглија - 42,35 м², приз, уг 50.000

ПЛАЦЕВИ

Вашараште - 3,2 ари
Десимировац - 1 ари

Петровац - 20 ари

Маршић - 6,28 ари

Корићани - 10,59 ари

Петровац - 10,5 ари

Лужнице - 28 ари

Дивостин - 40 ари

Шумарице - 10 ари

Дивостин - 8,5 ари

Буковиће - 20 ари

Шумарице - 8,15 ари

Маршић - 6,1 ари

Илићево - 56 ари

Д. број - 8,5 ари

Шумарице - 11,5 ари

Ботуње - 50 ари

Белошевац - 10 ари

ПОВОЉНО!!!

Вашараште, нова кућа 90 м², стара кућа + гараж + 6 ари, 66.000 Е

NEKA ВАШA NEKRETNINA OBIĐE SVET

WWW.NEKRETNINEBRKOVIC.COM
KRAGUJEVAC, ul. dr. Zorana Đindića 24,
Tel/Fax 034/330-518, 034/338-456

CENTAR
PESACKA ZONA
ul. Branka Radičevića br. 7
LOKALI ZA IZDAVANJE
ILI PRODAJU
38 kvm, 65 kvm

SUNČANI BREG

250 kvm, 3,5a 150.000

350kvm, 2,62a 150.000

BELOŠEVAC - BRESNICA

150 m², 4 a 65.000

128 m², 2,8 a 85.000

100 m², 3 a 35.000

160 m², 3a 70.000

250 m², 4a 50.000

PIVARA

50+60 m², 3a 75.000

200 m², 3,7a 75.000

ŠUMARICE

90+120 m², 8,02a 75.000

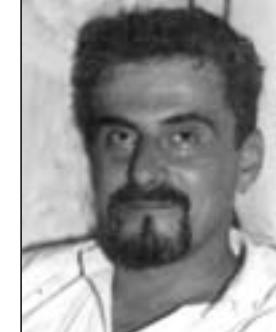
97+57 m², 7,37a, EG 100.000

ЛОКАЛ !!!

ul. Ljuba Pastera - br. 15
63,80m

ul. Ljuba Pastera - br. 16
47,16m

Цаба било коња враних

Васа

2004 – 2009.

Његово друштво

Нашем драгом и никада презрејаном

Александру Ђорђевићу

Даваћемо годишњи помен у недељу, 6. децембра 2009. године у 11 сати на Варошком гробљу. Обавештавамо родбину, пријатеље и комшије да присуствују овом тужном помену.

Успомену на тебе с љубављу и поштовањем чувају супруга Јильја и остала родина

Програми

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

3. децембар

08.45 Најава програма, Хит дана
 09.00 Вести, 09.05 Серија р.
 10.00 Кухињица р, 10.30 Путујуће приче р.
 11.00 Серија р, 11.55 Хит дана,
 12.00 Вести, 12.05 Кухињица,
 12.35 Зоо хоби р.
 13.00 Серија,
 14.00 Комунални сервис р.
 15.00 Тарзан р, 15.30 Криминал у
 Русији р, 16.00 Вести, 16.05 Серија р.
 17.00 Мозаик, 18.00 Крунисана здања,
 18.30 Мобил Е,
 18.45 Хит дана 19.00 Хроника 1,
 19.30 Тарзан, 20.00 Ствари ствари,
 21.00 Серија, 22.00 Хроника 2,
 22.30 Серија,
 23.30 Криминал у Русији, 00.00 Вести,
 00.05 Хит дана.

7. децембар

08:45 Најава програма, Хит дана,
 09.00 Вести, 09.05 Серија р.
 10.00 Кухињица р.
 10.30 Рудничка Шумадија р.
 11.00 Серија р, 11.55 Хит дана,
 12.00 Вести, 12.05 Кухињица,
 12.35 Стаклено звоно р.
 13.00 Серија,
 14.00 Снимак утакмице р, 15.00 Тарзан р,
 15.30 Криминал у Русији р.
 16.00 Вести, 16.05 Серија р.
 17.00 Мозаик, 18.00 Плаћен термин-
 Витафон, 18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана
 19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан
 20:00 Спорт, 21:00 Серија,
 22.00 Хроника 2, 22.30 Серија,
 00.00 Вести, 00.05 Хит дана.

4. децембар

08.45 Најава програма, Хит дана
 09.00 Вести, 09.05 Серија р.
 10.00 Кухињица р, 10.30 Витафон-
 плаћен термин р, 11.00 Серија р.
 11.55 Хит дана, 12.00 Вести,
 12.05 Кухињица, 12.35 АБС шоу р,
 13.00 Серија, 14.00 Ствари ствари р.
 15.00 Тарзан р, 15.30 Криминал у Русији р,
 16.00 Вести, 16.05 Серија р.
 17.00 Хроника региона "Моја Шумадија"
 18.00 Рудничка Шумадија 2,
 18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана,
 19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан,
 20.00 Трибина-Преломна тачка,
 20.30 Регионални ЕУ сервис,
 21.00 Серија, 22.00 Хроника 2,
 22.30 Серија, 23.30 Криминал у
 Русији, 00.00 Вести, 00.05 Хит дана.

8. децембар

08.45 Најава програма, Хит дана
 09.00 Вести, 09.05 Серија р.
 10.00 Кухињица р.
 10.30 Плаћен термин-Витафон р.
 11.00 Серија р, 11.55 Хит дана,
 12.00 Вести, 12.05 Кухињица,
 12.35 Агродневник р, 13.00 Серија,
 14:00 Спорт р, 14:30 Друга страна р,
 15.00 Тарзан р, 15.30 Криминал у Русији р,
 16.00 Вести, 16.05 Серија р.
 17.00 Мозаик, 18.00 Приче са острва,
 18.30 Мобил Е, 18.45 Хит дана,
 19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан,
 20.00 Патрола 92 р, 20.30 Суграђани,
 21.00 Серија, 22.00 Хроника 2,
 22.30 Серија, 00.00 Вести,
 00.05 Хит дана.

СУБОТА

5. децембар

08.45 Најава програма, Хит дана
 09.00 Вести, 09.05 Тарзан р.
 09.35 Радознalo огледало р.
 10.00 Кухињица р, 11.00 Гашење медија р.
 11.55 Хит дана, 12.00 Вести,
 12.05 Шумадијски праг р.
 13.00 Ван оквира, 13.30 Крунисана здања р.
 14.00 Викенд програм,
 15.30 Кубица у цвећу
 16.00 Вести, 16.05 Фilm, 18.00 Трибина-
 Преломна тачка р, 18.30 Раскршћа р.
 18.45 Хит дана, 19.00 Хроника 1,
 19.30 Тарзан, 20.00 Лек из природе,
 20.30 Крунисана здања р.
 21.00 Концерт РТК, 21.45 Хит дана,
 22.00 Хроника 2, 22.30 АБС шоу,
 23.00 Фilm, 00.00 Вести, 00.30 Хит дана,
 наставак програма ТВ Крагујевац.

СРЕДА

6. децембар

08.45 Најава програма, Хит дана
 09.00 Вести, 09.05 Тарзан р.
 09.35 Моја транзиција р.
 10.00 Кухињица р
 11.00 Радознalo огледало
 11.55 Хит дана, 12.00 Вести
 12.05 Шумадијски праг,
 13.00 Агродневник, 13.30 Викенд-
 календоскоп, 14:30 Путујуће приче,
 15:00 Снимак одбојашке утакмице,
 16.00 Вести, 16.05 Фilm,
 18.00 Док.прог. Наша Америка 1,
 18.50 РТК Хит дана,
 19.00 Хроника 1, 19.30 Тарзан,
 20.00 Стаклено звоно, 20.30 Интеграције,
 21.00 Концерт РТК,
 21.45 Хит дана, 22.00 Хроника 2,
 22.30 Култура, 23.00 Фilm,
 00.00 Вести, 00.30 Хит дана

"Самога"

субота,
 23:00
 >>>

www.rtk.co.rs

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

NACIONALNA

Svakim radnim danom od 21:00 na

Вода је драгоценна,

trošите је
рационално!

BK
Банка
Крагујевац

ZGR "SREĆKOVIĆ"

**Stambeni objekat „A” i „B” Po+P+3
ulica Daničićeva br.28-30
početak gradnje septembar 2009. godine**

Struktura stanova od **36m²** **do** **74m²**
Opremljenost stanova:

- > Sigurnosna vrata od medijapana
- > Grejanje na gas
- > PVC stolarija
- > Kablovska TV
- > Interfon
- > Videonadzor
- > Sobna vrata od medijapana
- > Hrastov parket ili parket po izboru kupca
- > Keramika I klase po izboru kupca
- > Podzemna garaža

Informacije i prodaja na tel: 034/361-425, 064/640-99-77
TPC Radnički, I sprat, www.sreckovic.org

**Mogućnost kreditiranja
preko poslovnih banaka**

Postoje jednostavna rešenja!

Credy banka AD Kragujevac ima razvijenu poslovnu mrežu u Srbiji, koja se stalno proširuje. U bilo kojoj od naših poslovnica u Srbiji dostupne su Vam sve naše usluge i proizvodi - štednja, platni promet, krediti, platne kartice, poslovanje sa hartijama od vrednosti....

Credy
mreža

KRAGUJEVAC

Kanjiža	Gornji Milanovac
Novi Sad	Čačak
Beograd	Lapovo
Smederevo	Batočina
Sopot	Knić
Šabac	Zaječar
Borča	Rekovac
Smederevska Palanka	Bajina Bašta
Mladenovac	Užice
Velika Plana	Kraljevo
Kladovo	Kruševac
Negotin	Vrnjačka Banja
Valjevo	Zlatibor
Arandelovac	Trstenik
Ljig	Niš
Svilajnac	Vranje
Bor	Bela Palanka
Lazarevac	Pirot
Topola	Aleksandrovac
Rača	Dimitrovgrad

 CREDY BANKA
www.credybanka.com

www.prizma.co.rs • e-mail: prizma@prizma.co.rs

ПЕНЗИОНЕРИ ЈЕДИНСТВЕНА ПРИЛИКА!

Вашим потписом одмах
до апарат

12
1 ком.
18
2 ком.
24
3 ком.

рате

без учешћа и камате

Посетите наша продајна места
(са последњим пензионим чеком):

Крагујевац • (034) 330 200 • Кумановска 8

Београд • (011) 32 86 555 • угао Бранковог моста,
Поп Лукина 12

Нови Сад • (021) 66 10 718 • Шафарикова 9

Суботица • (024) 552 926 • Рудић 3

Ниш • (018) 255 770 • Светозара Марковића 1

0800 200 000 бесплатан
позив

или попуните купон и са последњим
пензионим чеком (извештајем о приспећу
пензије) пошаљите на адресу:
ПРИЗМА, Кумановска 8, 34000 Крагујевац

ПОДАЦИ О КОРИСНИКУ ПЕНЗИЈЕ

име и презиме
Број ЛК МУП

Адреса:

Место:

Телефон:

Модел апарате који купујете

+300 динара
поштарика
(по порубини)
укупна вредност

Својеручни потпис

Након пријема купона доставићемо

Вам **POST EXPRESS** -ом
робу и уговор на потпис

Упозорење цењеним купцима: наше производе
можете купити искључиво на начин наведен у
нашим рекламним порукама и у боље снабдевеним
аптекама, НИКАКО од наводних (лажних)
овлашћених Призминих дистрибутера на терену.

Дигитални апарати за мерење крвног притиска

omron M1 Plus

(на надлактиду) полуаутоматски

4800 дин.

(цена са порезом)

• меморија за 21 резултат мерења,
детекција неправилног пулса

omron M3i

(на надлактиду) аутоматски

6600 дин.

(цена са порезом)

• меморија за 42 резултата мерења,
детекција неправилног пулса

omron M6 Comfort

(на надлактиду) аутоматски

9000 дин.

(цена са порезом)

• меморија за 90 резултата мерења,
универзална манжета за све
обиме руке (22-42 см)

omron R3i Plus

(на чланку руке) аутоматски

6600 дин.

(цена са порезом)

• меморија за 60 резултата мерења,
прегледан дисплей

omron R6

(на чланку руке) аутоматски

9000 дин.

(цена са порезом)

• меморија за 90 резултата мерења,
детекција неправилног пулса

omron R7

(на чланку руке) аутоматски

12000 дин.

(цена са порезом)

• графички приказ резултата,
сензор за одређивање правилног
положаја руке приликом мерења

omron BF400

дигитална вага

6300 дин.

(цена са порезом)

• систем за одређивање телесне
масе и количине масноће у телу

omron E4

електро-
манипулатор

8100 дин.

(цена са порезом)

• 12 одвојених програма за рамена,
лопате, зглобове, удове и таване

omron FlexTemp

дигитални термометар

800 дин.

(цена са порезом)

• водоотпоран, са звучним
сигналом, прегледним дисплејом
и савитљивим мерним врхом

omron i-Temp Mini

дигитални термометар

1000 дин.

(цена са порезом)

• малих димензија, водоотпоран, са
звукним сигналом, прегледним
дисплејом и равним мерним врхом

omron i-Temp

дигитални термометар

1500 дин.

(цена са порезом)

• велики дисплей, са звучним
сигналом, меморијом и равним
мерним врхом

omron GentleTemp

дигитални термометар

3600 дин.

(цена са порезом)

• удобно, тачно и брзо мерење
телесне температуре инфрацрвеном
методом за 1 секунду

Micro Sonic

ултразвучни инхалатор

7200 дин.

(цена са порезом)

НОВО

• веома компактан,
тих, лаган и малих
димензија
• једноставан за
употребу и одржавање
• ради на мрежном
напону 110-240V
и на адаптер
цигарт-улађача
за ауто
• величина честице
1-5мк

omron C28

компресорски инхалатор

7200 дин.

(цена са порезом)

НОВО

• лак, компактан, нискошуман
• идеалан за третман болести горњег и
долнег респираторног тракта
• једноставан за рукање, лако се
одржава и стерилизише

Able Spacer

комора за веросолну
терапију

1500 дин.

(цена са порезом)

НОВО

• опакшава узимање лека помоћу мерно
дозног инхалатора ("пумпице")
• посебно погодан за бебе и малу децу
• веома лак за употребу и одржавање
• могућност додатног опремања са
3 маске различитих димензија:
за бебе, децу и одрасле

Air Zone

индикатор максималног
протока ваздуха

1500 дин.

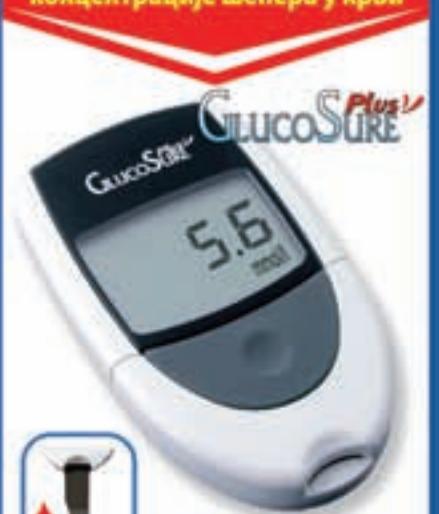
(цена са порезом)

НОВО

• помаже праћење астме мерењем
максималног протока ваздуха
• малих димензија, веома лак за
употребу и одржавање
• систем са 3 колорне зоне и
не-клизајућим зонским маркерима
• у комплету са личним картоном
евиденције резултата мерења
• испуњава НАЕП стандарде

ПОСЕБНА ПОНУДА!

Ваш нови апарат за одређивање
концентрације шећера у крви

Трака сама усисава
потребну количину крви

• биосензорска технологија
• малих димензија, лак за употребу
• у комплету са 10 трака, 10 ланцетом
и аутоланцетом

Донесите или доставите Ваш
неупотребљив апарат за
одређивање концентрације
шећерау крви (било ког
производјача) и ми ћemo га
заменити за нов апарат

GlucoSure Plus!
(уз куповину тест трака)

За 10 сакупљених кодова -
једна кутија од 50 трака
потпуно бесплатно!

Пре употребе: прочитајте упутство и консултујте лекара! • Сервис обезбеђен • Гарантни рок од 3 до 5 година !